

Úradný vestník

Európskej únie

C 71

Zväzok 48

Slovenské vydanie

Informácie a oznámenia

22. marec 2005

<u>Číslo oznamu</u>	Obsah	Strana
	I <i>Informácie</i>	
	
	II <i>Návrhy právnych aktov</i>	
	Výbor regiónov	
	57. plenárne zasadanie dňa 17. a 18. novembra 2004	
2005/C 71/01	Stanovisko Výboru regiónov k Zmluve zakladajúcej Ústavu pre Európu	1
2005/C 71/02	Stanovisko Výboru regiónov k „Oznámeniu Komisie Rade a Európskemu parlamentu o predložení návrhu smernice a dvoch doporučujúcich návrhoch na zjednodušenie prijímania štátnych príslušníkov z tretích krajín za účelom vedeckého výskumu v Európskom spoločenstve“	6
2005/C 71/03	Stanovisko Výboru regiónov ku Miestnej a regionálnej vláde v Rusku a rozvoju spolupráce medzi EÚ a Ruskom	11
2005/C 71/04	Stanovisko Výboru regiónov k Oznámeniu Komisie Rade a Európskemu parlamentu: Európsky akčný plán pre ekologické potraviny a poľnohospodárstvo	16
2005/C 71/05	Stanovisko Výboru regiónov k Zelenej knihe o verejno-súkromných partnerstvách a komunitárnom práve o verejnom obstarávaní a koncesiách	19
2005/C 71/06	Stanovisko Výboru regiónov z k Oznámeniu Komisie na tému Veda a technika: kľúč k budúcim európskym usmerneniam pre budúcu európsku politiku na podporu výskumu	22

2005/C 71/07	<p>Stanovisko Výboru regiónov k Oznámeniu Komisie:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Ďalšia integrácia európskeho systému železníc – tretí železničný balík — Návrhu smernice Európskeho parlamentu a Rady pozmeňujúcej Smernicu Rady 91/440/EEC o rozvoji železníc Spoločenstva — Návrhu smernice Európskeho parlamentu a Rady o certifikácii vlakových osádok riadiacich rušne a vlaky na železničnej sieti Spoločenstva — Návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o právach a povinnostiach pasažierov cestujúcich na medzinárodných železniciach — Návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o kompenzácií v prípadoch nehody so zmluvnými požiadavkami na kvalitu služieb v železničnej nákladnej doprave 	26
2005/C 71/08	<p>Stanovisko Výboru regiónov k Oznámeniu Komisie Rade, Európskemu parlamentu, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov eZdravotníctvo – zlepšovanie zdravotníckej starostlivosti pre európskych občanov: akčný plán pre európsku oblasť systému eZdravotníctva</p>	30
2005/C 71/09	<p>Stanovisko Výboru regiónov k Návrhu rozhodnutia Európskeho parlamentu a Rady o vytvorení programu MLÁDEŽ V AKCII (YOUTH IN ACTION) na obdobie 2007-2013</p>	34
2005/C 71/10	<p>Stanovisko Výboru regiónov k oznámeniu Komisie Silnejšie partnerstvo pre najvzdialenejšie regióny</p>	40
2005/C 71/11	<p>Stanovisko Výboru regiónov k Návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady zriaďujúceho Európske zoskupenie pre cezhraničnú spoluprácu (EZCS)</p>	46
2005/C 71/12	<p>Uznesenie Výboru regiónov z 18. novembra pri príležitosti začatia rokovaní s Tureckom o vstupe do EÚ</p>	53
2005/C 71/13	<p>Stanovisko Výboru regiónov k Oznámeniu Komisie Rade, Európskemu parlamentu, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru Regiónov vo veci Spájanie Európy veľkou rýchlosťou: národné širokopásmové stratégie</p>	55
2005/C 71/14	<p>Stanovisko Výboru regiónov k Oznámeniu Komisie Rade, Európskemu parlamentu, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov Akčný plán eEurópa: aktualizácia</p>	59
2005/C 71/15	<p>Stanovisko Výboru regiónov k Zelenej knihe o rovnoprávnosti a nediskriminácii v rozšírenej Európskej únii</p>	62

II

(Návrhy právnych aktov)

VÝBOR REGIÓNOV

57. PLENÁRNE ZASADANIE DŇA 17. A 18. NOVEMBRA 2004

Stanovisko Výboru regiónov k Zmluve zakladajúcej Ústavu pre Európu

(2005/C 71/01)

VÝBOR REGIÓNOV,

so zreteľom na návrh správy Európskeho parlamentného výboru pre ústavné záležitosti o zmluve zakladajúcej ústavu pre Európu (PE 347.119),

so zreteľom na rozhodnutie Európskeho parlamentu zo 14. septembra 2004 prekonzultovať túto záležitosť s Výborom regiónov podľa štvrtého odseku článku 265 zmluvy zakladajúcej Európske spoločenstvo;

so zreteľom na Zmluvu zakladajúcu Ústavu pre Európu podpísanú najvyššími predstaviteľmi štátov alebo vlád 29. októbra 2004 (CIG 87/2/04 rev 2, CIG 87/04 add. 1 rev 1 a add. 2 rev 2),

so zreteľom na závery predsedníctva Európskej rady v Laekene zo 14. a 15. decembra 2001 a najmä na Deklaráciu z Laekenu o budúcnosti Európskej únie,

so zreteľom na závery predsedníctva Európskej rady v Bruseli zo 17. a 18. júna 2004,

so zreteľom na svoje stanovisko k návrhom VR pre medzivládnu konferenciu (CdR 169/2003 fin ⁽¹⁾), svoje uznesenie k odporúčaniam Európskeho konventu (CdR 198/2003 fin ⁽²⁾), svoje uznesenie k záverom MVK (CdR 22/2004 fin ⁽³⁾) a svojiu deklaráciu o konštitučnom procese Únie (CdR 77/2004),

so zreteľom na svoje stanovisko k účasti zástupcov regionálnych orgánov na práci Rady Európskej únie a VR na neformálnych zasadnutiach Rady (CdR 431/2000 fin ⁽⁴⁾),

so zreteľom na svoj návrh stanoviska (CdR 354/2003 rev. 1) prijatý dňa 21. septembra 2004 Komisiou pre ústavné záležitosti a európske riadenie (spravodajcovia: **pán Franz Schausberger**, zástupca spolkovej krajiny Salzburg vo Výbore regiónov (AT-EPP) a **Lord Tope**, člen zastupiteľstva Veľkého Londýna (UK/ELDR),

⁽¹⁾ Ú. v. ES C 23 z 27.1.2004, s. 1

⁽²⁾ Ú. v. ES C z 24.10.2003, s.62

⁽³⁾ Ú. v. ES C 109 z 30.4.2004, s. 52

⁽⁴⁾ Ú. v. ES C 107 z 3.5.2002, s.5

- 1) **keďže** zmyslom deklarácie z Laekenu a záväzkov prijatých najvyššími predstaviteľmi štátov alebo vlád bolo poskytnúť Únii ústavný základ zaručujúci väčšiu demokraciu, legitímnosť, transparentnosť a efektívnosť, aby sa dokázala vyrovnáť s demokratickou výzvou rozšírenej Európy;
- 2) **keďže** Biela kniha Európskej komisie o európskom riadení potvrdzuje, že EÚ sa posunulo do systému viacstupňového riadenia a že v dôsledku toho sa musí posilniť úloha miestnej a regionálnej úrovne vlády a musia sa viac uznávať jej právomoci;
- 3) **keďže** Zmluva o ústave poskytuje konštitučný základ pre uplatňovanie a zaručenie zásady subsidiarity, pričom chráni výsadné privilégia členských štátov, regiónov a miestnych orgánov a zohľadňuje administratívny a finančný vplyv legislatívy Únie na regionálne a miestne orgány;
- 4) **keďže** tvorba nového *ex ante* mechanizmu monitorovania politiky, ktorý po prvýkrát v histórii európskej integrácie prepája parlamenty jednotlivých členských štátov – a v prípade potreby regionálne parlamenty s legislatívnymi právomocami – s európskym legislatívnym procesom a zapojenie Výboru regiónov do procesu monitorovania *ex post*, sú základnou inováciou Protokolu o uplatňovaní zásad subsidiarity a proporcionality;
- 5) **keďže** je dôležité vystihnúť rovnováhu medzi súladom so zásadami subsidiarity a proporcionality a potrebou účinných akčných krokov Únie;
- 6) **keďže** odporúčanie Európskeho parlamentu uznáva prínos VR pre konštitučný proces, najmä v jeho funkcii ako zástupcu miestnych a regionálnych orgánov v Európskom konvente,

prijal toto stanovisko na svojom 57. plenárnom zasadnutí zo 17. a 18. novembra 2004 (schôdzi 17. novembra):

1. Názory Výboru regiónov

VÝBOR REGIÓNOV

(a) Konštitučný proces

1.1 **blahoželá** írskemu predsedníctvu k úspešnému vykonávaniu predsedníctva a završeniu medzivládnej konferencie (MVK) v rámci jeho funkčného obdobia;

1.2 **pripomína** svoje príspevky ku konštitučnému procesu prezentované delegáciou pozorovateľov VR pri Európskom konvente a spoločné akčné kroky a iniciatívy s európskymi asociáciami regiónov a miestnych orgánov zameraných predovšetkým na mechanizmus subsidiarity a regionálny a miestny rozmer v ústave; **víta**, že medzivládna konferencia prijala príslušné návrhy Európskeho konventu;

1.3 **opätovne vyjadruje** svoju podporu konštitučnému procesu, najmä počas obdobia prác v Konvente, ktorý bol otvorený, prístupný a obsažný; **usudzuje**, že Konvent uznal, ale podcenil úlohu a miesto miestnych a regionálnych orgánov v procese európskej integrácie, ako sa konkrétne ukázalo najmä na poldňovom zasadnutí o tejto záležitosti; **vyjadruje poľutovanie**, že sa Konventu neposkytlo viac času na dôkladnejšie prerokovanie ustanovení týkajúcich sa politik v časti III ústavy, čo viedlo k skutočnosti, že časť III nie je vždy v súlade so systémom právomocí ustanoveným v časti I.

1.4 **víta** podporu Európskeho parlamentu pri príprave Ústavnej zmluvy pre úplnejšie uznanie inštitucionálnej a politickej úlohy miestnych a regionálnych orgánov v procese rozhodovania Spoločenstva (por. správu pána Napolitano Úloha miestnych a regionálnych orgánov pri budovaní Európy a správu pána Lamassoure Rozdelenie kompetencií medzi EÚ a členskými štátmi);

(b) Zmluva

1.5 **usudzuje**, že Zmluva predstavuje pozitívny krok smerom k Európskej únii a stanovuje potrebné opatrenia na efektívne riadenie Únie;

1.6 **usudzuje**, že tak zriadenie explicitného spojenia medzi koordináciou hospodárskych a zamestnaneckých politik (článok I-14 a I-15), ako aj zavedenie horizontálnej sociálnej klauzuly, podľa ktorej Únia musí vziať pri definovaní a implementovaní svojich politik do úvahy požiadavky spojené s presadzovaním vysokej úrovne zamestnanosti, záruky adekvátnej sociálnej ochrany, boja proti sociálnej exklúzii a vysokej úrovne vzdelania, odbornej prípravy a ochrany ľudského zdravia (článok III-117), poskytne vhodný právny základ pre uskutočňovanie európskeho sociálneho modelu a udržateľného rozvoja, ako je ustanovené v preambule Charty základných práv Únie a cieľoch Európskej únie [článok I-3 odsek 3];

1.7 **víta** zahrnutie textu Charty základných práv do Zmluvy, čo poskytne občanom lepšiu zrozumiteľnosť a istotu, pokiaľ ide o ich práva vyplývajúce z občianstva v Únii a poskytne spravodlivejšiu a sociálnu Európu,

1.8 **vyjadruje poľutovanie** nad zakotvením práva jednotlivých členských štátov na veto v mnohých oblastiach a usudzuje, že toto bude pôsobiť ako zbytočná prekážka pri efektívnom rozhodovaní,

1.9 **víta** však ustanovenie o jednotnom postupe Rady pri uzatváraní medzinárodných dohôd o obchode v oblasti kultúrnych, audiovizuálnych, sociálnych, vzdelávacích a zdravotníckych služieb [článok III-315];

1.10 **víta** ustanovenia na uplatňovanie obvyklých legislatívnych postupov pre časť III ústavy [článok IV-445]

1.11 **usudzuje**, že Zmluva poskytuje prehľadnejšie určenie a rozdelenie právomocí v rámci Únie, zjednodušenie jej nástrojov a posilnenie demokratickej legitímnosti, transparentnosti procesu rozhodovania a efektívnosti jej inštitúcií a poskytuje Únii potrebnú flexibilitu, aby sa rozvíjala v nových smeroch;

(c) *Subsidiarita a úloha nižších úrovní vlády v členských štátoch*

1.12 **víta** novú definíciu zásady subsidiarity a zapojenie Výboru regiónov do procesu následného monitorovania uplatňovania zásady subsidiarity; [subsidi-článok 8]; **víta** tiež, že dostane správu Komisie o uplatňovaní článku I-11 ústavy (subsidiarita a proporcionalita) spolu s inými inštitúciami a parlamentmi členských štátov [subsidi-článok 9]; avšak **vyjadruje poľutovanie**, že ustanovenia upravujúce zásadu proporcionality sú menej komplexné ako ustanovenia týkajúce sa subsidiarity;

1.13 **víta** odkaz na miestnu a regionálnu samosprávu [článok I-5 & časť II-preambula], potvrdenie dôležitosti miestnej demokracie v Únii [článok I-46 (3)] a úlohy reprezentatívnych združení v demokratickom živote Únie [článok I-47(2)]; avšak **vyjadruje poľutovanie**, že sa VR neuvádza v hlave VI („demokratický život Únie“) [článok I-46], ktorá sa týka zásady zastupiteľskej demokracie vzhľadom k tomu, že jeho členovia predstavujú demokratickú zásadu blízkosti v srdci Únie;

1.14 **usudzuje**, že plnšie uznanie miestneho a regionálneho rozmeru v novom usporiadaní Únie zvýši nielen jej efektívnosť, ale aj jej väzby na občanov: európska integrácia by mala znamenať politické rozhodovanie, kde sa zohľadňujú stanoviská miestnych a regionálnych orgánov, keďže toto sú oblasti riadenia, ktoré sú zodpovedné za transpozíciu a vykonávanie veľkej časti legislatívy a politiky EÚ, a stoja najbližšie k občanovi, takže môžu podstatne prispieť ku kvalite legislatívy Únie; [článok I-5] však **uvádza**, že konzultácia nemôže nahradiť

povinnosti a zodpovednosť regiónov a miestnych orgánov v rámci ich právomocí, ktoré je potrebné rešpektovať; musí sa im poskytnúť príležitosť, aby dokázali, že vedia podľa vnútorných ustanovení príslušného členského štátu uspokojivo plniť ciele plánovaných opatrení;

1.15 **víta** ustanovenie, že Únia rešpektuje národné identity členských štátov a ich základné štruktúry vrátane práva na regionálnu a miestnu samosprávu a ich základné štátne funkcie [článok I-5], osobitne tie, ktoré majú za cieľ zabezpečiť územnú celistvosť, udržať verejný poriadok a ochrániť národnú bezpečnosť, keďže toto môže byť kľúčom pre zachovanie povinností a zodpovednosti demokraticky ustanovených miestnych a regionálnych orgánov;

1.16 **víta**, že Zmluva zaručuje právo regionálnych ministrov, aby sa zúčastnili na zasadnutiach Rady v mene svojho členského štátu, ako to potvrdzuje text článku 203 Zmluvy o ES v článku I-23 (2); **vyzýva** členské štáty, aby interne zabezpečili štruktúry a mechanizmy na zapojenie regiónov a miestnych orgánov do tvorby európskej politiky členských štátov a zaručili regionálnu účasť aj v novom systéme usporiadania Rady v tých prípadoch, keď sa bude rokovať o témach spojených s ich kompetenciami;

1.17 **víta** požiadavku komplexnejšej konzultácie v štádiu prípravy legislatívy – aby sa miestne a regionálne orgány plne zúčastňovali na európskom rozhodovacom procese, za ktorý majú zodpovednosť za transpozíciu a/alebo vykonávanie, musia byť dobre informované o aktuálnom vývoji a veľmi dôležité sú príslušné predchádzajúce konzultácie; je to dvojsmerný proces, v ktorom konzultácie umožňujú, aby samotná Komisia bola lepšie informovaná o miestnom a regionálnom rozmere a to by viedlo k oveľa lepšej tvorbe právnych predpisov. [subsidi-článok 2];

1.18 **vyzýva**, aby sa vytvoril a rozšíril skutočný dialóg v dôležitých tematických oblastiach hneď na začiatku nového funkčného obdobia Komisie;

1.19 **vyzýva** na zlepšenie priamej konzultácie na miestnej a regionálnej úrovni medzi národnými parlamentmi a miestnymi a regionálnymi orgánmi zodpovednými za transpozíciu a/alebo vykonávanie legislatívy Únie;

1.20 **víta** požiadavku Zmluvy, aby Európska komisia vopred zohľadňovala finančné a administratívne dôsledky svojich legislatívnych návrhov a **usudzuje**, že toto musí obsahovať hodnotenie vplyvu na miestne a regionálne orgány, keďže sú často oblasťou riadenia v konečnom dôsledku zodpovednou za označovanie a vykonávanie nových iniciatív EÚ; **víta**, že Európsky parlament dáva podobné zohľadnenie dôsledku legislatívnych pozmeňovacích návrhov [subsidi-článok 4];

1.21 **oceňuje** širokú a hodnotnú diskusiu, ktorá sa uskutočnila 27. mája 2004 na berlínskej konferencii VR o subsidiarite; **usudzuje**, že v budúcom stanovisku VR sa bude venovať komplexnejšia pozornosť uplatňovaniu a hodnoteniu zásady subsidiarity a proporcionality;

(d) *Politiky*

1.22 **víta** zahrnutie územnej kohézie do cieľov Únie a zahrnutie jednotlivých typov regiónov, ktoré sa nachádzajú v ťažkej situácii medzi regióny, ktorým bude venovaná osobitná pozornosť; avšak **vyjadruje poľutovanie**, že Zmluva neuvádza odkaz na cezhraničnú, transnárodnú a medziregionálnu spoluprácu, ani neposkytuje jasný právny nástroj, ani rámec pre finančnú podporu pre nadväzovanie družobných vzťahov medzi mestami alebo inú takúto spoluprácu [článok III-220] – v Európe jestvuje dlhodobá tradícia cezhraničnej a medziregionálnej spolupráce, ktorá je jedným zo sociálno-kultúrnych základov európskej integrácie a nadobúda ešte väčší význam v kontexte novej politiky susedských vzťahov. Právny základ je teda nevyhnutný, aby Únii poskytol prostriedky na umožnenie takejto spolupráce;

1.23 **víta**, že Zmluva ustanovuje pre členské štáty – a ich jednotlivé oblasti riadenia – aby poskytovali, sprostredkovali a financovali služby všeobecného ekonomického záujmu;

1.24 **víta** uznanie, ktoré sa preukazuje kultúrnej a jazykovej rozmanitosti, keďže toto pomôže chrániť a podporovať miestne a regionálne dedičstvo a identitu a bojovať proti homogenizácii európskej kultúry; [články I-3 & III-280];

1.25 **berie na vedomie** zahrnutie podporných, koordinačných alebo doplnkových opatrení na úrovni Únie v oblasti športu [článok III-282], cestovného ruchu [článok III-281] a civilnej ochrany [článok III-284], kde miestne a regionálne orgány majú dôležitú úlohu a **vyzýva** Komisiu, aby vo všeobecnosti uplatňovala európske rámcové zákony;

1.26 **usudzuje**, že udelenie právomocí Európskej únii v oblasti kultúry, vzdelávania, zdravotníckych a sociálnych služieb vyžaduje starostlivé monitorovanie súladu so zásadami subsidiarity a proporcionality a **odporúča**, aby Komisia vo všeobecnosti uplatňovala európske rámcové zákony, ktoré umožňujú národným, regionálnym a miestnym orgánom zvoliť si formu a metódy pri dosahovaní požadovaných výsledkov;

(e) *Výbor regiónov*

1.27 **vyjadruje poľutovanie**, že MVK neposilnila inštitucionálny štatút Výboru regiónov, aby sa pevne stanovili jeho

oblasti pre povinnú konzultáciu v rámci tvorby ústavy a posilnila jeho poradná úloha, napríklad: v oblastiach so spoločnou právomocou, pri opatreniach na koordináciu hospodárskej politiky a politiky zamestnanosti a v oblastiach podporných, koordinačných alebo doplnkových opatrení;

1.28 **víta** udelenie práva Výboru regiónov na začatie konaní pred Súdnyh dvorom na ochranu svojich výsadných privilégií, a kvôli porušeniu princípu subsidiarity; [článok III-365]; Výbor však zároveň **vyjadruje poľutovanie** nad tým, že medzivládna konferencia nedala regiónom so zákonodárnymi právomocami možnosť začať konanie pred Európskym súdnym dvorom na ochranu týchto zákonodárnych právomocí.

1.29 **víta** potvrdenie, že funkčné obdobie bude preĺžené na 5 rokov a môže byť v danom čase rovnako dlhé ako funkčné obdobie Parlamentu a Komisie [článok III-386];

2. Odporúčania Výboru regiónov

VÝBOR REGIÓNOV

(a) *Ratifikácia Zmluvy*

2.1 **vyzýva** Európsky parlament, aby schválil Ústavnú zmluvu a víta iniciatívu Európskeho parlamentného výboru pre ústavné záležitosti, že prerokuje s VR svoje stanovisko k návrhu ústavnej Zmluvy;

2.2 **súhlasí** s Európskym parlamentom v jeho ocenení nepopierateľných demokratických postupov vytvorených Ústavnou zmluvou;

2.3 **vyzýva** národné, prípadne podľa potreby regionálne parlamenty členských štátov, aby ratifikovali Ústavnú zmluvu;

2.4 **podporuje** politické úsilia Európskeho parlamentu na konsolidáciu ústavného procesu zdôraznením významu tejto Ústavy a najmä návrhov Výboru pre regionálny rozvoj;

2.5 **vyžaduje**, aby boli uzavreté medziinštitucionálne dohody kvôli vypracovaniu spoločnej komunikačnej stratégie na propagovanie a vysvetľovanie Zmluvy zakladajúcej Ústavu pre Európu pre širokú verejnosť, najmä vzhľadom na blížiacu sa ratifikáciu zmluvy;

2.6 **zaväzuje sa**, že bude participovať na tejto stratégii a podporovať porozumenie a prijatie Zmluvy bežným občanom a vyzýva k tomu istému svojich členov a ich orgány a zastupiteľské orgány;

2.7 **víta** iniciatívu „1 000 diskusií pre Európu“ a potvrdzuje svoju ochotu aktívne sa zúčastniť kampane senzibilizácie (uvedomenia) európskych občanov prostredníctvom ich siete miestnych a regionálnych orgánov a **vyzýva** členov Európskeho parlamentu a miestnych a regionálnych zvolených zástupcov, aby spojili svoje sily pri podpore budúcej Európskej ústavy a pri spoločnom podieľaní sa na politickej a demokratickej diskusii, ktorá bude sprevádzať ratifikačný proces;

(b) *Implementácia Zmluvy*

2.8 **očakáva**, že z uzákonenia Ústavnej zmluvy vyplynie skutočná pridaná hodnota v demokratickom živote a práci Únie;

2.9 **zaväzuje sa** posúdiť nové práva a povinnosti, ktoré pripadli samotnému Výboru a vykonať potrebné prípravy a vnútornú reorganizáciu, aby reagoval na svoje rozšírené povinnosti efektívne a účinne;

2.10 **upozorňuje** Európsky parlament na niekoľko účinkov Ústavnej zmluvy a vyzýva Parlament, aby podporil VR najmä čo sa týka:

- kvalitatívneho zapojenia VR do politického života Únie a rozhodovacieho procesu Spoločenstva;
- účinného a úspešného uplatňovania ustanovení protokolu o princípoch subsidiarity a proporcionality, tak z hľadiska *ex-ante* politického konzultačného procesu, ako aj *ex-post* právneho monitorovania;
- rešpektovania kompetencií miestnych a regionálnych orgánov v súlade s novou definíciou princípu subsidiarity a novým rozdelením kompetencií v Európskej únii;
- uznania územnej súdržnosti ako nového cieľa Únie a rešpektovania záväzkov daných v novom protokole o hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti;
- podpory cezhraničnej a medziregionálnej spolupráce ako integrujúceho faktora v Európskej únii napriek absencii právneho základu, najmä vzhľadom na ambície Únie čo sa týka politiky susedstva;
- rešpektovania kultúrnej a jazykovej rôznorodosti zakotvenej ako nový cieľ Spoločenstva.

2.11 **nabáda** Európsky parlament, aby naďalej využíval možnosť konzultácie s VR, ako je zakotvené v Ústavnej zmluve [článok III-388], aby sa zvýšilo porozumenie miestneho a regionálneho rozmeru;

2.12 **žiada**, aby v prípadoch, keď sa s Výborom musí konzultovať podľa Ústavnej zmluvy, inštitúcia, ktorá konzulto-

vala s Výborom, zdôraznila argumentačným spôsobom, prečo nerealizuje odporúčania Výboru;

2.13 **žiada**, aby bol zapojený do ochrany zásady subsidiarity spolu s parlamentmi členských štátov v rámci varovnej lehoty šesť týždňov vopred a aby mal právo vydať odôvodnené stanovisko, ak návrh nezodpovedá zásade subsidiarity a aby sa toto zohľadnilo [subsidiarita-článok 6];

2.14 **vyzýva** národné parlamenty, aby zaviedli pravidelný a efektívny dialóg so zástupcami na miestnej a regionálnej úrovni, ktorí sú oboznámení s rôznymi bezprostrednými problémami, a ktorí sú zodpovední za dôsledky, čo sa týka uplatnenia monitorovania princípu subsidiarity;

2.15 **vyzýva** vlády a parlamenty členských štátov, aby presadzovali ducha a filozofiu „systematického dialógu“ EÚ vo svojich opatreniach vnútroštátneho riadenia, tam kde ešte neexistujú, zapojením zástupcov regionálnych a miestnych orgánov do posudzovania legislatívnych návrhov;

2.16 **vyzýva** Európsku komisiu, aby poskytla Výboru regiónov správy o uplatňovaní článku I-10 (Občianstvo), najmä keď upravuje právo voliť a byť volený vo voľbách do samosprávnych orgánov [článok III-129];

2.17 vzhľadom k tomu, že návrh na posilnenie súčasnej poradnej úlohy VR pomocou horizontálnej klauzuly stanovujúcej, že VR bude konzultovaný v oblastiach delených právomocí kvôli opatreniam na koordináciu hospodárskej a zamestnaneckej politiky a v oblastiach podpory, koordinácie, alebo doplnkovej činnosti nebol prijatý, VR **vyzýva** Európsku komisiu na konzultácie vo všetkých iniciatívach v oblastiach so zjavným miestnym alebo regionálnym rozmerom alebo kompetenciou, ak v Zmluve nie je ustanovená povinná konzultácia. Tieto oblasti zahŕňajú medzi iným legislatívu o definícii princíпов a podmienok, najmä hospodárskych a finančných, ktorá umožňuje službám všeobecného hospodárskeho záujmu, aby splnili svoje poslanie [článok III-122], a to: liberalizácia služieb [článok III-147]; zosúladovanie právnych predpisov o nepriamom zdaňovaní [článok III-171]; aproximácia právnych predpisov v oblasti vnútorného trhu [články III-172, III-173]; štátna pomoc [články III-167, III-168, III-169]; poľnohospodárstvo, rozvoj vidieka a politika rybolovu [článok III-231]; výskum a technologický vývoj [články III-251, III-252 a III-253], cestovný ruch [článok III-281] a civilná ochrana [článok III-284];

2.18 **vyzýva** Európsku komisiu, aby konzultovala s Výborom regiónov o všetkých budúcich zmenách jeho zloženia pri príprave návrhu pre rozhodnutie Rady [článok I-32 a článok III-284].

(c) *Revízia Zmluvy a jej ustanovení*

2.19 **verí**, že pre ďalší rozvoj EÚ je potrebné zachovať proces revízie, aby sa rozhodlo, ktoré úlohy sa dajú vykonávať spoločne v značne rozšírenej Únii;

2.20 **potvrzuje** svoju vôľu aktívne a naplno sa zúčastňovať na budúcich revíziách ústavy a navrhuje, aby členské štáty zapojili zástupcov regiónov a miestnych orgánov do svojich delegácií na medzivládne konferencie [CdR 198/2003; 3.7.]

zaoberajúce sa revíziou Zmluvy ovplyvňujúcimi orgány na miestnej úrovni členského štátu a do budúcnosti aj do delegácií pre akýkoľvek budúci konvent.

(d) *Záverečná poznámka*

2.21 **nariaďuje** svojmu predsedovi, aby doručil toto stanovisko Rade Európskej únie, Európskemu parlamentu a Európskej komisii.

Brusel 17. novembra 2004

Prededa
Výboru regiónov
Peter STRAUB

Stanovisko Výboru regiónov k „Oznámeniu Komisie Rade a Európskemu parlamentu o predložení návrhu smernice a dvoch doporučujúcich návrhoch na zjednodušenie prijímania štátnych príslušníkov z tretích krajín za účelom vedeckého výskumu v Európskom spoločenstve“

(2005/C 71/02)

VÝBOR REGIÓNOV,

VZHLADOM NA Správu Komisie pre Radu a Európsky parlament, ktorá sa vzťahuje na predloženie návrhu smernice a dva doporučujúce návrhy na zjednodušenie prijímania štátnych príslušníkov z tretích krajín za účelom vedeckého výskumu v Európskom spoločenstve (COM(2004) 178 final - 2004/0061 (CNS) - 2004/0062 (CNS) -2004/0063 (CNS));

VZHLADOM NA rozhodnutie Komisie z 29. júna 2004 predložiť výboru žiadosť o stanovisko na túto tému, podľa článku 265, paragrafu 1/ Zmluvy o Európskom spoločenstve;

VZHLADOM NA rozhodnutie grémia VR z 15. júna 2004 poveriť komisiu pre vonkajšie vzťahy, aby vypracovala predmetné stanovisko;

VZHLADOM NA svoje stanovisko k *imigračnej politike* (Správa Komisie, ktorá sa týka spoločnej politiky v oblasti tajnej imigrácie (COM(2001) 672 konečná)) a *azylovej politike* (Návrh smernice Rady o minimálnych podmienkach, ktoré musia osoby bez štátnej príslušnosti tretích krajín splniť, aby sa mohli uchádzať o štatút utečenca, alebo osoby, ktorá potrebuje z iných dôvodov medzinárodnú ochranu, a ktoré sa vzťahujú na tieto štatúty (COM(2001) 510 final - 2001/0207 (CNS)), prijaté 16. mája 2002 (CdR 93/2002 final) ⁽¹⁾);

VZHLADOM NA svoje stanovisko k „Zelenej knihe o spoločnej politike v oblasti návratu osôb na nepravidielný pobyt“ (COM(2002) 175 final), schválené 20. novembra 2002 (CdR 242/2002 final) ⁽²⁾);

⁽¹⁾ Ú.V. C 278 z 14.11.2002, s. 44.

⁽²⁾ Ú.V. 73 z 26.3.2003, s. 13.

VZHLADOM NA svoje stanovisko k „Upravenému návrhu smernice Rady o práve rodinného zoskupenia“ (COM(2002) 225 final – 1999/0258 CNS), prijaté 20. novembra 2002 (CdR 243/2002 final) ⁽³⁾;

VZHLADOM NA svoje stanovisko k „Návrhu smernice Rady o podmienkach vstupu a pobyte štátnych príslušníkov tretích krajín za účelom štúdií, profesionálneho vzdelávania alebo dobrovoľnej služby“ (COM(2002) 548 final – 2002/0242 CNS), schválené 9. apríla 2003 (CdR 2/2003 final) ⁽⁴⁾;

VZHLADOM NA svoje stanovisko k „Návrhu rozhodnutia Rady, ktorým sa zriaďuje Európsky fond pre utečencov na obdobie rokov 2005-2010“ (COM(2004) 102 final - 2004/0032 (CNS) CdR 80/2004 final), prijatého 17. júna 2004);

VZHLADOM NA návrh stanoviska (CdR 168/2004 rév1), ktoré prijala komisia pre vonkajšie vzťahy 17. septembra 2004 (spravodajca: pán Gustav SKUTHÄLLA, predseda mestskej rady v Närpes (FIN, ELDR);

A KEĎŽE:

existuje snaha o zavedenie spoločnej a vyváženej právnej úpravy ohľadom prijímania štátnych príslušníkov z tretích krajín v EÚ za účelom vedeckého výskumu, prinesie výhody imigrantom ako aj ich krajinám pôvodu a ich prijímajúcim krajinám. Cieľom je podporiť prijatie a pohyb štátnym príslušníkom z tretích krajín, ktorí pricestujú za účelom vedeckého bádania na územie Európskeho spoločenstva;

EÚ bude potrebovať do roku 2010 o 700.000 výskumníkov viac, na to aby mohla dosiahnuť ciele, ktoré si stanovila Európska rada v Barcelone, a to: venovať odteraz do konca desaťročia 3 % HDP členských štátov na výskumnú činnosť. Táto potreba sa bude môcť dosiahnuť prostredníctvom série náležitých opatrení ako je posilnenie prítlačivosti vedeckých odborov vo výchove mladých, zlepšenie perspektív kariéry pre výskumníkov v Európskej únii a zvýšenie možností vzdelávania a pohybu. Nakoľko sa však v Európskej únii skutočne nenachádza dostatočný počet výskumníkov, tieto opatrenia sa musia tiež prijať preto, aby dokázali prilákať výskumníkov z tretích krajín;

tento návrh smernice dostatočne dopĺňa návrhy o imigrácii za účelom práce, o práve na rodinné zoskupenie a návrh o podmienkach vstupu a pobytu štátnych príslušníkov z tretích krajín za účelom štúdií, profesionálneho vzdelávania alebo dobrovoľnej služby, a že súbor týchto návrhov predstavuje súbor spoločných pravidiel a jednotný právny rámec;

európsky priestor výskumu zostáva dominantnou zložkou politiky výskumu EÚ a je základom na pokračovanie v novom strategickom ciele, ktorý si EÚ určila na nasledujúce desaťročie, to znamená: stať sa najkonkurencieschopnejšou a najdynamickejšou ekonomikou sveta, založenou na vedomostiach. Na dosiahnutie tohto cieľa bude treba vyvinúť globálnu stratégiu, ktorou by sa pripravil prechod k spoločnosti a hospodárstvu, založeným na vedomostiach.

prijal nasledujúce stanovisko na svojom 57. plenárnom zasadnutí konanom v dňoch 17. a 18. novembra 2004 (na schôdzi 17. novembra).

NÁVRH SMERNICE RADY O OSOBNOM PRIJÍMACOM KONANÍ PRE ŠTÁTNYCH PRÍSLUŠNÍKOV Z TRETÍCH KRAJÍN, KTORÍ PRICHÁDZAJÚ ZA VEDECKÝM ÚČELOM

1. Pripomienky Výboru regiónov

Vyhodnotenie Výboru

Návrh smernice

1.1 Výbor regiónov priaznivo prijíma návrh smernice Komisie s podmienkou dole uvedených doplňujúcich návrhov.

⁽³⁾ Ú.V. C 73 z 26.3.2003, s. 16.

⁽⁴⁾ Ú.V. C 244 z 10.10.2003, s. 5.

1.2 Výbor regiónov zdôrazňuje, že je dôležité prijať okrem smerníc, ktoré sa vzťahujú na prijatie štátnych príslušníkov z tretích krajín, ktorí prichádzajú za vedeckým účelom, aj iné doplňujúce smernice tak, aby sa mohol dosiahnuť cieľ investovať 3 % HDP členských štátov na výskum pred prelomom desaťročia. Bolo by teda napríklad treba posilniť záujem mladých ľudí o vedeckú kariéru, zlepšiť možnosti celoživotného vzdelávania a pohybu vo vedeckej sfére a tiež zvýšiť výhľady na dosiahnutie kariéry pre vedcov v krajinách Spoločenstva (odôvodnenie číslo 4).

1.3 Výbor regiónov trvá na tom, že zavedenie smernice nesmie smerovať k úniku vedomostí v krajinách, ktoré sa objavili a v rozvojových krajinách. Spoločne s krajinami pôvodu výskumníkov treba prijať doplňujúce opatrenia na to, aby sa výskumníci vrátili do svojich pôvodných krajín, a aby sa podporoval pohyb výskumníkov, a to s výhľadom na zavedenie spoločnej globálnej migračnej politiky. VR zdôrazňuje, že je dôležité, aby sa konkrétne návrhy predložili v priebehu roka 2004, v nadväznosti na výzvu Rady z 19. mája 2003 (odôvodnenie číslo 6).

1.4 Zo stanoviska Výboru regiónov je žiadúce, aby sa nevyžadovalo na prijatie výskumníkov okrem povolenia na pobyt aj pracovné povolenie. Bežné možnosti na prijatie, ktoré existujú nezávisle od postupov, predpísaných smernicou, sú napriek tomu stále dôležité hlavne pre doktorandov, ktorí ako študenti prichádzajú za účelom výskumných prác, pretože smernica sa aj pre tieto osoby neuplatňuje (odôvodnenie číslo 7).

1.5 Výbor regiónov kladne prijíma návrh, ktorý je zameraný na to, aby v procedúre prijímania výskumníkov udelil hlavnú úlohu výskumným inštitúciám. Z tohto hľadiska, je však najdôležitejšie naplánovať rozdelenie kompetencií bez pochybností medzi výskumnú inštitúciu a úradmi takým spôsobom, aby sa hlavne predišlo zbytočnému prekryvaniu a neúčinným administratívnym riešeniam. Výbor regiónov trvá na tom, že vzhľadom na právnu bezpečnosť je dôležité vypracovať jasné dispozície o úlohách, ktoré majú na starosti osoby, ktoré vzájomne zasahujú. Kooperácia medzi výskumnými inštitúciami a úradmi nesmie zasahovať do práva, ktoré udeľuje zákon úradom, aby vykonávali úlohy dozoru a kontroly (odôvodnenie číslo 8).

1.6 Výbor regiónov chce upozorniť na rozhodujúci význam, ktorý má v procedúre prijímania dohoda o prijatí. V dohode o prijatí sa výskumník zaväzuje vykonávať výskumnú úlohu, ktorá sa ho týka a výskumný orgán sa zaväzuje prijať výskumníka za podmienky, že výskumník je držiteľom povolenia na pobyt. Vzhľadom na to, že dohoda o prijatí obsahuje predbežnú podmienku na prijatie výskumníka, táto dohoda musí obsahovať všetky náležité údaje, ktoré upresňujú každý prípad. Je potrebné, aby tieto údaje o výskumnej práci boli detailné do takej miery, aby ju výskumná inštitúcia, a vo výnimočných prípadoch kompetentný úrad, mohli hodnotiť. Výbor regiónov sa domieva, že tieto aspekty boli vhodným spôsobom zohľadnené v smernici (odôvodnenie číslo 9).

1.7 Výbor regiónov konštatuje, že celková zodpovednosť výskumnej inštitúcie za náklady výskumníka, ktoré by prípadne počas svojho pobytu v členskom štáte spôsobil je takého charakteru, že ju treba v praxi prijímania upraviť. VR trvá na tom, že je dôležité s dostatočnou presnosťou definovať na jednej strane nákladové položky, ktoré treba zohľadniť pri kalkulácii spôsobených nákladov, ktoré výskumník potrebuje na svoj pobyt, zdravotnú starostlivosť a návrat domov, a na druhej strane, chvíľu, kde nastáva finančná zodpovednosť (odôvodnenie číslo 10).

1.8 Výbor regiónov je toho názoru, že definícia výskumníka je správna a čo sa týka interpretácie pojmu, táto definícia umožňuje neobmedzenú aplikáciu smernice. Napríklad, neukladá sa ako podmienka, že záujemca musel mať v krajine pôvodu výhradne činnosť výskumníka. Predmetom prijatia musí byť však realizácia vedeckej úlohy, ale v tomto rámci je tiež povolené vyučovať na vysokých školách (odôvodnenie číslo 11).

1.9 Výbor regiónov konštatuje, že pojem výskumná inštitúcia je definovaná vhodným spôsobom. Na to, aby sa mohol

dosiahnuť cieľ investovať do výskumu 3 % HDP, je potrebné do definície zaradiť súkromné inštitúcie a podniky. Je podstatné, že inštitúcia môže byť považovaná za pokračovateľa výskumných činností a bola schválená členským štátom na území, na ktorom sa nachádza (článok 2).

1.10 Výbor regiónov zdôrazňuje, že počas predbežného schvalovania výskumnej inštitúcie, ktorá si želá prijať výskumníkov s pôvodom z tretích krajín, je potrebné zohľadniť názory územných celkov (článok 4).

1.11 Výbor regiónov schvaluje, že členský štát má možnosť odobrať schválenie výskumnej inštitúcie, alebo odmietnuť obnovenie jeho platnosti. Túto možnosť je možné využiť pokiaľ výskumná inštitúcia nespĺňa už podmienky, ktoré uvádza článok 4, paragrafy 2 až 4 a 7, a pokiaľ výskumník nespĺňa už podmienky článkov 5 a 6, ako i vtedy, ak výskumná inštitúcia uzatvorila dohodu o prijatí s občanom z tretej krajiny, na ktorého sa z hľadiska členského štátu vzťahuje článok 8, paragraf 1. VR sa nazdáva, že možnosť finančných následkov posilňuje tendenciu prísne sledovať ustanovenia smernice, čo znamená, že táto možnosť spĺňa aj funkciu prevencie (článok 4).

1.12 Výbor regiónov trvá na tom, že je veľmi dôležitá tá možnosť, ktorá výskumníkom umožňuje, ak sú držiteľmi povolenia na pobyt a platných cestovných dokladov, zúčastniť sa na realizácii časti výskumnej úlohy na území iného členského štátu za podmienky, že postup nepoškodí verejný poriadok ani bezpečnosť, ani zdravie verejnosti. Vzhľadom na čas, ktorý je potrebný k realizácii tejto časti výskumnej úlohy, sa môže stať, že bude potrebné uzatvoriť novú dohodu o prijatí. Na základe predmetnej dohody o prijatí si musí výskumník zabezpečiť, aby mu vydali povolenie na pobyt v inom členskom štáte. VR konštatuje, že je rovnako vhodné uľahčiť a posilniť možnosť pohybu vo vnútri Európskej únie, čo treba považovať za prostriedok na zlepšenie súťaživosti v medzinárodnom merítku.(článok 13).

1.13 Výbor regiónov považuje povinnosť, ktorú má kompetentný úrad na rozhodnutie do termínu tridsiatich dní po predložení žiadosti o prijatie alebo predĺženie povolenia k pobytu, za potrebnú na zabezpečenie urýchleného konania. VR trvá z tohto hľadiska na tom, že z dôvodov právnej bezpečnosti je potrebné znovu nájsť jednotu a predvídavosť v administratívnej praxi v prípadoch, kde treba rozhodnúť, či žiadosť možno považovať za úplnú, pretože v takýchto prípadoch je povolené prekročiť predpísaný termín (článok 15).

Doporučujúci návrh Rade, zameraný na zjednodušenie prijatia štátnych príslušníkov z tretích krajín, ktorí prichádzajú do Európskeho spoločenstva za vedeckým účelom

1.14 Výbor regiónov sa domnieva, že opatrenia, ktoré sú v doporučení, spĺňajú významnú úlohu pre postupný prechod k povinnostiam a pravidlám, ktoré vyplývajú zo zavedenia smernice.

1.15 Výbor regiónov zdôrazňuje napríklad doporučenie, ktoré je zamerané na to, aby výskumníci boli oslobodení od povinnosti mať povolenie, alebo to urobiť tak, že im takéto povolenie bude automaticky udelené, čo by mohlo prispieť k tomu, že by sa skrátil termín vybavenia žiadostí. Vzhľadom k tomu, že Európska únia potrebuje výskumníkov dlhodobo, a hlavne k tomu, že ich počet je vysoký, je rovnako vhodné neudelovať pracovné povolenie a povolenie na pobyt na určité obdobie, iba keď je to nutné z dôvodov, ktoré sa viažu na potreby, požadované v krajine pôvodu (doporučenia 1a, 1c, 2b).

1.16 Výbor regiónov trvá na tom, že je dôležité, aby sa v prechodnom štádiu združili výskumné inštitúcie v procedúre prijímania výskumníkov, aby sa vytvorila vzájomná dôvera a optimálna spolupráca medzi výskumnými inštitúciami a kompetentnými úradmi (doporučenie 2c).

1.17 Výbor regiónov priaznivo prijíma doporučenie, ktorého cieľom je podporovať rodinné zoskupenie, aj keď nevyplýva zo smernice o rodinnom združovaní ako povinnosť, a to hlavne, že umožňuje predložiť žiadosť o prijatie rodiny po príchode do členského štátu. VR trvá tiež na tom, že je dôležité, aby žiadosť o prijatie členov rodiny bola vybavená v krátkych termínoch. Problémy, ktoré si v tejto oblasti prijímania vieme predstaviť, a ktorým by mohli byť členovia rodiny vystavení, sú

takého charakteru, že by mohli výskumníkov odradiť, aby chceli do členských štátov prísť (doporučenia 3a, 3b, 3d).

Návrh doporučenia Rady na zjednodušenie vydávania jednotných víz na krátkodobé pobyty v členských štátoch pre výskumníkov, štátnych príslušníkov z tretích krajín, ktorí pricestujú do Európskeho spoločenstva za účelom výskumu

1.18 Výbor regiónov trvá na tom, že je dôležité, aby členské štáty využili v širokej miere možnosť vydať víza platné na viacero vstupov na územie. Z konkurenčných dôvodov je tiež žiadúce zohľadniť dĺžku výskumnej úlohy pri stanovení dĺžky platnosti víz. Takéto riešenia, ktoré sú pragmatického charakteru, sú považované za tie, ktoré posilňujú príťažlivosť vo svetovej konkurencii. (doporučenie číslo 2).

1.19 Výbor regiónov zdôrazňuje, že je dôležité, aby členské štáty rešpektovali princípy uvedené v doporučení s cieľom uľahčiť mobilitu výskumníkov, ktorí často cestujú na krátkodobé pobyty. V nadväznosti na túto účelnosť, je správne pripustiť hypotézu, že výskumníci, ktorí prídu na návštevu do Európskej únie sú bez zlého úmyslu, čo by malo mať dopad na povinnosti, podľa ktorých musia k svojej žiadosti o víza priložiť dôkazové doklady (doporučenie č.3).

2. Odporúčania Výboru regiónov (pozmeňujúce návrhy)

Odporúčanie 1, zamerané na návrh smernice

Zdôvodnenie číslo 8 (strana 24 švédskeho textu)

Návrh Komisie	Pozmeňovací návrh VR
Zvláštny postup pre výskumníkov sa zakladá na spolupráci medzi výskumnými inštitúciami a úradmi členských štátov, zodpovednými za imigráciu, ktorým sa udeľuje hlavná úloha v procedúre prijímania s cieľom uľahčiť a urýchliť vstup a pobyt výskumníkov z tretích krajín do Spoločenstva, pri rešpektovaní požiadaviek členských štátov v oblasti cudzineckej polície.	Zvláštny postup pre výskumníkov sa zakladá na spolupráci medzi výskumnými inštitúciami a úradmi členských štátov, zodpovednými za imigráciu, ktorým sa udeľuje základná úloha v procedúre prijímania s cieľom uľahčiť a urýchliť vstup a pobyt výskumníkov z tretích krajín do Spoločenstva, pri rešpektovaní požiadaviek členských štátov v oblasti cudzineckej polície a kontroly cudzincov inými orgánmi ako je polícia.

Zdôvodnenie

Spolupráca výskumných inštitúcií nemusí zbaviť úrady ich práva vykonávať úlohy, ktoré sa vzťahujú na cudzineckú políciu. Vzhľadom k tomu, že sa tieto úlohy nevzťahujú iba na políciu, zdá sa, že je opodstatnené spomenúť tiež činnosť kontroly, ktorú iné úrady pri cudzincoch vykonávajú. Nebolo by potrebné pristúpiť k vyčerpávajúcej registrácii týchto úradov vo vnútri Spoločenstva.

Odporúčanie 2, o návrhu smernice
článok 4, paragraf 1 (strana 27 švédskeho textu)

Návrh Komisie	Pozmeňovací návrh VR
Každá výskumná inštitúcia si želá prijať výskumníka v rámci prijímacieho konania, ktoré plánuje táto smernica, musí byť zároveň na to splnomocnená členským štátom, na území ktorého sa nachádza.	Každá výskumná inštitúcia si želá prijať výskumníka v rámci prijímacieho konania, ktoré plánuje táto smernica, musí byť zároveň na to splnomocnená členským štátom, na území ktorého sa nachádza. <i>V procese prijímania je potrebné brať do úvahy regionálne a miestne podmienky a hľadať vhodné geografické umiestnenie takejto výskumnej inštitúcie.</i>

Zdôvodnenie

Tento dodatok k textu, zdá sa je veľmi dôležitý, aby sa zdôraznil význam toho, že treba brať tiež do úvahy regionálne a miestne dôvody na celkové vyhodnotenie faktorov, ktoré majú záujem na prijatí rozhodnutia.

Odporúčanie 3, k návrhu smernice
Článok 15, paragraf 2 (strana 32 švédskeho textu)

Návrh komisie	Pozmeňovací návrh VR
Každé rozhodnutie o odmietnutí, úprave, neobnovení alebo odňatí práva na pobyt musí byť odôvodnené. Úradné oznámenie určuje spôsoby na odvolanie, ku ktorým má záujemca prístup, ako i termín, do ktorého ho môže podať.	Každé rozhodnutie o odmietnutí, úprave, neobnovení alebo odňatí práva na pobyt musí byť odôvodnené. Úradné oznámenie určuje spôsoby na odvolanie, ku ktorým má záujemca prístup, ako i termín, do ktorého ho môže podať. <i>Rozhodnutie musí poskytnúť informácie o odvolacom konaní, a hlavne informácie o obsahu a dokladoch v prílohe, o termíne predloženia odvolania a o inštancii, na ktorú sa treba obrátiť.</i>

Zdôvodnenie

Dôvody právnej ochrany si vyžadujú, aby rozhodnutie o povinnostiach a právach osoby stanovilo s úplnou presnosťou spôsob, akým môže záujemca namietať proti rozhodnutiu.

Brusel 17. novembra 2004

Predseda
Výboru regiónov
Peter STRAUB

Stanovisko Výboru regiónov ku Miestnej a regionálnej vláde v Rusku a rozvoju spolupráce medzi EÚ a Ruskom

(2005/C 71/03)

VÝBOR REGIÓNOV

so zreteľom na rozhodnutie svojho grémia zo dňa 19. marca 2004, podľa piateho odstavca článku 265 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva poveriť svoju Komisiu pre vonkajšie vzťahy vypracovaním stanoviska z vlastnej iniciatívy o miestnej a regionálnej vláde v Rusku a rozvoji spolupráce medzi EÚ a Ruskom;

so zreteľom na vyhlásenie prezidenta Ruskej federácie, pána V. V. Putina na výročnom zasadnutí ruských federálnych štátnych úradníkov s vysokopostavenými zástupcami podnikateľskej komunity a miestnej vlády dňa 1. júla 2004, ktorým sa ustanovuje základňa pre vytvorenie trvalého dialógu medzi ruskými miestnymi a regionálnymi orgánmi a miestnymi a regionálnymi orgánmi v Európskej únii;

so zreteľom na summit EÚ-Rusko konaný dňa 21. mája 2004;

so zreteľom na protokol k Dohode o partnerstve a spolupráci (PCA), ktorý bol podpísaný EÚ a Ruskom dňa 27. apríla 2004 kvôli rozšíreniu dohody o desať nových členských štátov k 1. máju 2004;

so zreteľom na oznámenie COM(2004) 106 final z 10. februára 2004, v ktorom Komisia navrhuje opatrenia na zlepšenie efektívnosti vzťahov EÚ-Rusko;

so zreteľom na správu Európskeho parlamentu A5-0053/2004 final z 2. februára 2004 s návrhom odporúčania Európskeho parlamentu Rade o vzťahoch EÚ-Rusko;

so zreteľom na Rímsky summit konaný v novembri 2003;

so zreteľom na svoje stanovisko *Severná dimenzia – druhý akčný plán 2004-2006*, (COM (2003) 343 final), prijatý dňa 9. októbra 2003 (CdR 102/2003 fin) ⁽¹⁾;

so zreteľom na federálny zákon č. 131-FZ zo 6. októbra 2003 o všeobecných organizačných princípoch miestnej samosprávy v Ruskej federácii, a jeho súčasné vykonávanie;

so zreteľom na vytvorenie štyroch „spoločných priestorov“ EÚ-Rusko, ako bolo dohodnuté na summite v Petrohrade v júni 2003;

so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru *Strategické partnerstvo EÚ-Rusko: Aké sú ďalšie kroky?* zo dňa 20. marca 2002 (CES 354/2002);

so zreteľom na zmluvu o budúcej zmluve o spolupráci medzi Radou federácie Federálneho zhromaždenia Ruskej federácie a Výborom regiónov Európskej únie zo dňa 30. marca 2001;

so zreteľom na „Spoločnú stratégiu“ z roku 1999 EÚ-Rusko, ktorá ustanovila základný prístup EÚ v jej vzťahoch s Ruskom;

so zreteľom na Európsku chartu miestnej samosprávy ratifikovanú Ruskou federáciou v roku 1998;

so zreteľom na Dohodu o partnerstve a spolupráci z roku 1997 (PCA) medzi EÚ a Ruskom;

so zreteľom na konštruktívnu prezentáciu pána Alexandra Songala, vedúceho Oddelenia medzinárodných vzťahov (regionálnej) Dumy Kaliningradskej oblasti a následnú diskusiu na schôdzi komisie VR RELEX dňa 5. septembra 2003;

so zreteľom na konštruktívnu prezentáciu pána Alexandra Viktoroviča Ussa, predsedu Parlamentu Krasnojarskej oblasti, člena správnej rady interregionálnej asociácie „Sibírska dohoda“ a následnú diskusiu na schôdzi RELEX VR dňa 17. septembra 2004;

(¹) Ú.v. C 23 z 27.1.2004, str. 27

so zreteľom na svoj návrh stanoviska (CdR 105/2004 rev. 1) prijatý Komisiou pre vonkajšie vzťahy 17. septembra 2004 (spravodajca: pán Lars Abel, člen kodanského okresného zastupiteľstva [DK/EPP]);

keďže:

- 1) VR sa domnieva, že silné regionálne a miestne orgány sa spoliehajú na princíp demokratickej legitímnosti a zodpovednosti svojich zložiek.

VR preto vyzýva orgány vo všetkých európskych krajinách, aby vyvinuli a rozšírili princíp miestnej samosprávy v súlade s Európskou chartou miestnej samosprávy z 15. októbra 1985, a aby sa vyhýbali akémukoľvek obmedzovaniu priamej participácie občanov na miestnej a regionálnej úrovni.

- 2) Rozširovanie EÚ výrazne predĺžilo spoločnú hranicu únie s Ruskom. EÚ by mala zabezpečiť dobré vzťahy s Ruskom, svojim najväčším susedom. Z uvedeného dôvodu by sa malo podporovať vytvorenie správneho riadenia v Rusku, nielen na národnej úrovni, ale aj na regionálnej a miestnej úrovni. Je vo vlastnom záujme EÚ snažiť sa o otvorené, stabilné a demokratické Rusko, ktoré môže konať ako strategický partner, obraňovať spoločné hodnoty, pokračovať v reformách, plniť si svoje záväzky a spolu s EÚ hrať konštruktívnu úlohu tvárou v tvár krajinám SNŠ.
- 3) Skutočné partnerstvo by sa malo opierať o praktickú stratégiu a agendu, určenú na to, aby poskytla formu a obsah politickým vyhláseniam. Praktické a konkrétne kroky sú potrebné na riešenie zmien a čerstvé výzvy novej, rozšírenej Európskej únie a jej vzťahov s Ruskom.

Na miestnej a regionálnej úrovni je veľmi dôležité zabezpečiť rast ako ústredný bod budúcej prosperity a prispôbiť vývoj odlišným okolnostiam decentralizovaných orgánov. Vzdelávanie, životné prostredie, doprava, podpora podnikania prostredníctvom súkromno-verejných partnerstiev, sociálne zabezpečenie a zdravie: toto sú kľúčové prvky regionálneho rozvoja, ktoré musia umožniť rast v Rusku a EÚ a posilňovať spoluprácu medzi miestnymi a regionálnymi orgánmi.

- 4) EÚ by tiež mala venovať špeciálnu pozornosť tým oblastiam regiónu Severnej dimenzie, ktoré majú špecifické potreby rozvoja a rastu, ako napríklad severozápadnému Rusku, vrátane kaliningradského regiónu a ruských polárnych oblastí. Je dôležité zamerať sa na náročné klimatické podmienky, ktoré vplývajú na podnikateľský rozvoj, vzdelávanie, zdravie a životné prostredie.
- 5) Výbor regiónov sa chce zamerať na tie oblasti konania, ktoré patria do kompetencie regionálnych a miestnych orgánov. Národné orgány sa zaoberajú preklenovacími otázkami ovplyvňujúcimi spoločnosť ako celok, pričom regionálne a miestne orgány sa zameriavajú na tie oblasti, ktoré sú dôležité pre sekcie spoločnosti blízke každodenným problémom ľudí.
- 6) Výbor regiónov musí zamerať svoju aktívnu angažovanosť na praktické záležitosti, ktoré sa dajú vyriešiť prostredníctvom konkrétnej spolupráce medzi miestnymi a regionálnymi partnermi v EÚ a Rusku. Vytvorením spolupráce na miestnej a regionálnej úrovni môže EÚ pomôcť podporovať diverzifikáciu ruského hospodárstva, ktorá je potrebná na umožnenie prilákania zahraničných investícií s cieľom vytvorenia nového reálneho kapitálu a vylepšenia infraštruktúry. Výbor regiónov konštatuje, že Komisia vo svojej analýze tejto otázky (COM(2004) 106 final z 10. februára 2004) zdôrazňuje, že je naďalej potrebné veľa vykonať pri odstraňovaní byrokracie a reformovaní finančných služieb, bývania, komunálnych služieb, zdravotnej starostlivosti a vzdelávania. Aby sa urýchlili štrukturálne, sociálne a inštitucionálne reformy, ktoré sú potrebné v Rusku, mali by sa zrealizovať vylepšenia v investičnej a podnikateľskej klíme a mala by sa zvýšiť produktivita vo výrobnom sektore.
- 7) Prostredníctvom úzkej spolupráce v oblasti špecifických projektov môže EÚ zaznamenať prínos pre vyváženú implementáciu reforiem verejnej správy na federálnej a regionálnej úrovni. Spoločnou prácou na takýchto projektoch EÚ tiež môže pomôcť posilniť ľudský kapitál prostredníctvom zlepšení v špecifických sektoroch. EÚ musí pokračovať v podpore medzinárodných kontaktov na najnižšej úrovni, vrátane partnerstva v oblasti vzdelávania.

Prijal nasledovné stanovisko na svojom 57. plenárnom zasadnutí konanom v dňoch 17. a 18. novembra (schôdzi 17. novembra):

1. Stanoviská Výboru regiónov

VÝBOR REGIÓNOV

1.1 **upozorňuje** na základe zistení zo zasadnutia Rady pre trvalé partnerstvo z apríla 2004, že Dohoda o partnerstve a spolupráci (PCA) zostáva kľúčovou stabilnou základňou pre vytvorenie spolupráce medzi EÚ a Ruskom. Dohoda stanovuje rámec pre bilaterálnu spoluprácu a zabezpečuje zriadenie orgánov, ktoré sú najviac potrebné pre diskutovanie a rozhodovanie o záležitostiach spoločného záujmu na všetkých úrovniach, pre výmenu informácií a vyriešenie konfliktov;

1.2 **má záujem** o hranie konštruktívnej úlohy pri pomáhaní v zriadení a vytváraní štyroch „spoločných priestorov“ dohodnutých na summite v Petrohrade v máji 2003, konkrétne spoločného hospodárskeho priestoru, spoločného priestoru slobody, bezpečnosti a spravodlivosti, spoločného priestoru spolupráce v oblasti vonkajšej bezpečnosti a spoločného priestoru výskumu, vzdelávania a kultúry;

1.3 **sa domnieva**, že mnoho aspektov týchto štyroch spoločných priestorov sa prirodzene týka miestnych a regionálnych orgánov, a žiada, aby Výbor regiónov bol priamo angažovaný do pomoci vo vytváraní spoločných priestorov v oblastiach, ktoré spadajú do kompetencie Výboru, a pre otázky, ktorými sa zaoberá podľa otvorenej metódy koordinácie;

1.4 **víta** skutočnosť, že zmluva o budúcej zmluve medzi Výborom regiónov a Ruskom ustanovila špecifické sektory pre spoluprácu na miestnej a regionálnej úrovni;

1.5 **teší sa na** nadobudnutie účinnosti federálnej legislatívy o kompetencii ruských miestnych a regionálnych orgánov v roku 2006, a očakáva, že to bude krok vpred pre potenciálnu spoluprácu medzi decentralizovanými orgánmi v EÚ a Rusku, najmä preto, že sa tým objasnia kompetencie, pokiaľ ide o cezhraničnú spoluprácu, na základe prebiehajúcej komunikácie medzi Radou Európy a Ruskom VR úplne dôveruje tomu, že princípy Charty miestnej samosprávy budú rešpektované aj v súvislosti s nedávnymi legislatívnymi návrhmi v Rusku;

1.6 **uznáva** dôležitosť spolupráce medzi miestnymi a regionálnymi orgánmi v Rusku a EÚ, ktorá sa zameriava na možné spôsoby riešenia záležitostí spoločného záujmu na decentralizovanej, najnižšej úrovni;

1.7 **sa domnieva**, že výmeny informácií a osvedčenej praxe na miestnej a regionálnej úrovni podporujú demokraciu a sociálny a hospodársky rozvoj;

1.8 **s potešením konštatuje**, že pozitívny výsledok projektov medzi miestnymi a regionálnymi orgánmi v EÚ a Rusku podnecuje túžbu po efektívnej spolupráci;

1.9 **by rád zdôraznil**, že v rámci projektov je koncept spoločného vlastníctva kľúčovou podmienkou pre trvalo udržateľnú spoluprácu medzi decentralizovanými orgánmi

2. Odporúčania Výboru regiónov

VÝBOR REGIÓNOV

2.1 Kľúčové miestne a regionálne priority a rozhodovacie procesy

2.1.1 **vyzýva** EÚ a Rusko, aby pracovali spolu na decentralizovanej úrovni v otázkach spoločného záujmu. Ak berieme za začiatkový bod zmluvu o budúcej zmluve medzi Výborom regiónov a Ruskom, spolupráca je možná na mnohých frontoch. Mali by sa navrhnúť špecifické iniciatívy v oblastiach kultúry, sociálnych vecí, regionálneho hospodárstva, životného prostredia, dopravy, poľnohospodárstva, výskumu a podpory podnikania. Širšie vzaté, pokrývajú významnú časť kompetencie decentralizovaných orgánov pre miestny a regionálny rozvoj;

2.1.2 **sa domnieva**, že zdravie – a hlavne zdravie verejnosti – je najdôležitejším faktorom pri posilňovaní potenciálu rastu spoločnosti a preto je dôležitou časťou sektorových zodpovedností miestnych a regionálnych orgánov. Zdravie nie je v zmluve o budúcej zmluve špecificky uvedené, ale má dopad na sociálnu politiku a dopad – priamy alebo nepriamy – na ostatné sektory. Ako také je to významný prvok týchto iných sektorov, a pomáha zabezpečovať a udržiavať stabilitu v spoločnosti;

2.1.3 **by rád videl**, že Výbor regiónov, s praktickou podporou Európskej komisie, v súlade s Dohodou o partnerstve a spolupráci (PCA) medzi EÚ a Ruskom, a v spolupráci so zástupcami ruských miestnych a regionálnych orgánov, vypracuje nový nástroj – štandardnú dohodu vo forme Memoranda o porozumení (MoP), doplnenú o príslušné smernice – ktoré by sa mohli používať na podporu špecifických dohôd o spolupráci medzi miestnymi a regionálnymi orgánmi v členských štátoch EÚ a podobnými orgánmi v Rusku. To poskytuje miestnym a regionálnym orgánom v EÚ a Rusku hodnotné a povzbudzujúce vyhliadky na konsolidáciu dôležitého „obráteneho“ procesu a odstránenie byrokratických obmedzení;

2.1.4 **nalieha** na decentralizované orgány v EÚ a Rusku, aby spojili sily v praktických družstevných podnikoch, projektoch a partnerstvách v oblastiach, ktoré stavajú na oblastiach spolupráce uvedených v zmluve o budúcej zmluve medzi Výborom regiónov a Ruskom. Zoznam oblastí spolupráce nie je vyčerpávajúci, ale dá sa rozšíriť tak, aby odrážal okolnosti relevantných jednotlivých miestnych orgánov a regiónov Ruska alebo EÚ;

2.1.5 **navrhuje**, že by všetky dohody mali obsahovať jasné ciele a smernice pre vypracovanie akčných plánov a časových harmonogramov. Zahrnuté by mali byť aj princípy financovania, ako aj pravidlá a konečné termíny pre vyhodnotenie dohody;

2.1.6 **podporuje** opatrenia na podporu výmeny informácií a osvedčenej praxe v takých oblastiach konania, ktoré prinášajú úžitok spoločnosti ako celku. Komisia pre vonkajšie vzťahy Výboru regiónov by rada uvítala pravidelné konzultácie o Rusku, aby sa revidoval pokrok v spolupráci a vzťahoch medzi EÚ a danou krajinou, zameriavajúc sa hlavne na zodpovednosti, ktoré spadajú do kompetencie miestnych a regionálnych orgánov;

2.1.7 **by uvítal** zriadenie trvalého fóra pre regionálnych a miestnych politikov z EÚ a Ruska zameraného na prediskutovanie záležitostí spoločného záujmu, akými sú napríklad vyhliadky novej susedskej politiky EÚ na miestnej a regionálnej úrovni, a na špecifické iniciatívy pre decentralizované úrovne štátnej správy, za účelom podania návrhov Komisii a ruskej vláde pre zvýšenie budúcej spolupráce medzi oboma stranami. Výbor poukazuje na konštruktívne skúsenosti získané prostredníctvom okrúhleho stola EÚ-Rusko o priemysle, zriadeného v roku 1997;

2.1.8 **sa domnieva**, že výmeny skúseností a informácií medzi Výborom regiónov a Európskym hospodárskym a sociálnym výborom môžu pomôcť vytvoriť lepšie pochopenie medzi EÚ a Ruskom vo veciach spoločného záujmu a rozšíriť rozsah praktických iniciatív týkajúcich sa Ruska, snád vrátane pracovných porád, seminárov, schôdzí a konferencií, keďže obe strany majú záujem o vzájomnú podporu spolupráce;

2.2 Spolupráca medzi regiónmi – teraz a v budúcnosti

2.2.1 **upriamuje pozornosť** na dôležitosť prvej fázy nového susedského programu, ktorý je naplánovaný od roku 2004 do roku 2006, a o ktorom sa verí, že by mal dokázať, že je cestou vpred pre efektívnejšiu a modernejšiu cezhraničnú spoluprácu pre EÚ a Rusko – a vyprodukovať praktické výsledky. Preto schvaľuje nový Indikatívny program regionálnej spolupráce TACIS a Národný indikatívny program pre Rusko, ktorý stanovuje odozvu EÚ podrobnejšie a zvýrazňuje ciele a priority na obdobie od roku 2004 do roku 2006;

2.2.2 **by uvítal** nový nástroj spoločného susedstva a partnerstva na roky 2007-2013, aby sa podporila existujúca spolupráca medzi regiónmi medzi EÚ a susediacimi partnermi mimo únie, vrátane spoločných konečných termínov pre uplatňovanie a procedurálnych a spravodajských jednaní;

2.2.3 **vyzýva** Rusko, aby prispelo a podieľalo sa na nástroji spoločného financovania založenom na spoločných iniciatívach a vlastníctve, aby EÚ aj Rusko uznali výhodu, ktorá sa má získať zo zlepšenej spolupráce;

2.2.4 **zdôrazňuje** dôležitosť twinningovej schémy na miestnej a regionálnej úrovni pre výmenu skúseností v špecifických oblastiach;

2.2.5 **konštatuje**, že špecifické výhody možno získať začatím a rozvíjaním spolupráce v oblastiach kultúry a vzdelávania, ktoré sú zväčša založené na činnostiach, tradíciách a kultúrnej identite ľudí na miestnej a regionálnej úrovni;

2.3 Severná dimenzia v EÚ a Rusku – Kaliningrad, severozápadné ruské regióny a polárny kruh

2.3.1 **zdôrazňuje**, že medzinárodné vzťahy medzi EÚ a Ruskom majú dopad najskôr a najviac na ruské regióny, ktoré priamo susedia s EÚ. Severozápadné Rusko a Kaliningrad sú preto neoddeliteľnou súčasťou Severnej dimenzie EÚ;

2.3.2 **konštatuje** dôležitosť druhého akčného plánu Severnej dimenzie, podľa ktorého akákoľvek skupina zainteresovaných subjektov Severnej dimenzie má príležitosť pripojiť sa k praktickým projektom, družstevným podnikom a výmenám osvedčenej praxe v špecifických oblastiach načrtnutých v akčnom pláne. Tiež je dôležité zabezpečiť jednoduchý prístup k financovaniu, aby sa realizovali podstatné prvky akčného plánu, ak sa má Severná dimenzia ako geografický región rozvíjať sociálne a hospodársky v prospech EÚ ako celku;

2.3.3 **by chcel upriamiť pozornosť** na stav kaliningradského regiónu ako špeciálnej hospodárskej zóny a zároveň zdôrazniť rozsah cezhraničnej spolupráce s krajinami, ktoré priamo susedia s Kaliningradom, a ktoré preto zdieľajú výzvy a príležitosti daného regiónu;

2.3.4 **je priaznivo naklonený myšlienke**, aby boli projekty medzi Kaliningradom a EÚ náležite zohľadnené aj vo finančných riešeniach akčných programov pre Severnú dimenziu, aby sa tak vytvorila základňa pre cezhraničnú spoluprácu na miestnej a regionálnej úrovni;

2.3.5 **navrhuje**, aby sa EÚ a Rusko zamerali na geografické oblasti v rámci Severnej dimenzie, ktoré nie sú ľahko prístupné, ktoré majú drsné podnebie a preto sú niekedy slabo zásobované pokiaľ ide o rozvoj, trvalo udržateľné životné prostredie, podporu podnikania, sociálne služby, zdravotnú starostlivosť a vzdelávanie v dôsledku tvrdých podmienok počasia, obrovských vzdialeností s malou infraštruktúrou a malými skupinami obyvateľstva. Výbor by chcel upriamiť pozornosť na plán „Polárne okno“ a vzťahy medzi šestnástimi krajinami a regiónmi v severozápadnej polárnej a semipolárnej oblasti okolo polárneho kruhu;

2.3.5 **by rád zopakoval**, že Výbor regiónov sa cíti v takej pozícii, že môže hrať ústrednú úlohu pri zriaďovaní zjednocujúceho, koordinačného, poradného orgánu, ktorý spája miestnych a regionálnych zástupcov z celého regiónu Severnej dimenzie.

Brusel 17. novembra 2004.

Predseda
Výboru regiónov
Peter STRAUB

Príloha

Zmluva o budúcej zmluve**týkajúca sa spolupráce medzi Radou federácie Federálneho zhromaždenia Ruskej federácie a Výborom regiónov EÚ**

V záujme posilnenia vzťahov medzi Radou federácie Federálneho zhromaždenia Ruskej federácie a Výboru regiónov EÚ vítame záväzok ich predsedov na rozvoj dialógu kvôli posilneniu výmeny informácií o regionálnych a miestnych otázkach.

V mene Rady federácie Ruska a Výboru regiónov EÚ uznávame, že proces globalizácie vytvára svet, ktorý je čoraz otvorenejší a prístupnejší pre všetkých.

Sme si vedomí dôležitosti dôkladného poznania charakteristík a špecifických črt každej strany, preto uznávame, že medzi Radou federácie Ruska a Výborom regiónov EÚ sú dobré vzťahy dôležité a potrebné.

V tomto duchu vítame rozsiahlu výmenu informácií, ktorá zaistí, aby naši občania boli zapojení do rozhodovania na regionálnej a miestnej úrovni. Je dôležité, aby sme našich partnerov lepšie poznali.

Vyjadrujeme svoje spoločné odhodlanie podporovať rozvoj vzťahov v nasledovných dôležitých oblastiach:

- kultúra;
- spoločenský život;
- regionálne hospodárstvo;
- životné prostredie;
- mestský a vidiecky rozvoj;
- miestna a regionálna doprava;
- poľnohospodárstvo;
- výskum;
- odborná príprava manažérov.

Zaväzujeme sa posilňovať zväzky medzi Výborom regiónov EÚ a Radou federácie Ruska s úmyslom tesnejšie zblížiť občanov EÚ a Ruskej federácie.

Moskva 30. marca 2001.

Výbor regiónov Európskej únie
Jos CHABERT
Predseda

Rada federácie Ruska
Yegor STROEV
Predseda

Stanovisko Výboru regiónov k Oznámeniu Komisie Rade a Európskemu parlamentu: Európsky akčný plán pre ekologické potraviny a poľnohospodárstvo

(2005/C 71/04)

VÝBOR REGIÓNOV,

So zreteľom na Oznámenie Komisie Rade a Európskemu parlamentu: *Európsky akčný plán pre ekologické potraviny a poľnohospodárstvo* (COM (2004) 415 final) a jeho prílohu: Pracovný dokument úradníkov Komisie *Európsky akčný plán pre ekologické potraviny a poľnohospodárstvo* (SEC(2004) 739);

So zreteľom na rozhodnutie Európskej komisie z 5. júla 2004, že túto tému prediskutuje s Výborom podľa prvého odseku článku 265 Zmluvy zakladajúcej Európske spoločenstvo;

So zreteľom na rozhodnutie svojho predsedu z 27. januára 2004, že nariadi svojej Komisii pre trvalo udržateľný rozvoj, aby vypracovala stanovisko k tejto téme;

So zreteľom na Nariadenie Rady (EHS) č. 2092/91 z 24. júna 2004 o ekologickej výrobe poľnohospodárskych produktov a indikáciách vzťahujúcich sa navyše na poľnohospodárske produkty a potraviny⁽¹⁾ a zmeny a doplnenia k nemu;

So zreteľom na návrh Komisie na Nariadenie Rady o podpore rozvoja vidieka pomocou Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka (EAFRD) (COM(2004) 490 final - 2004/0161(CNS));

So zreteľom na svoje stanovisko k Oznámeniu Komisie Rade a Európskemu parlamentu: *Revízia spoločnej poľnohospodárskej politiky v strede obdobia* (COM(2002) 394 final) – CdR 188/2002 fin⁽²⁾;

So zreteľom na svoje stanovisko k Oznámeniu Komisie Rade, Európskemu parlamentu, Hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov k Smerom k trvaloudržateľnému poľnohospodárstvu (COM(1999) 22 final) - CdR 183/1999 fin⁽³⁾;

So zreteľom na svoj návrh stanoviska (CdR 251/2004 rev. 1) prijatý 20. septembra 2004 svojou Komisiou pre trvalo udržateľný rozvoj (spravodajca: pán Jyrki Myllyvirta, starosta obce Mikkeli (FI/EPP),

Kedže:

- 1) ekologické potraviny a poľnohospodárstvo hrajú čoraz dôležitejšiu úlohu pri zladovaní poľnohospodárskej výroby s potrebami na trhu, pričom zohľadňujú želania ľudí v EÚ čo sa týka dosiahnutia vysokej úrovne environmentálnej ochrany, ochrany zdrojov a blaha zvierat, ako aj posilňovania trvalo udržateľného rozvoja v Európe;
- 2) oznámenie Komisie správne zdôrazňuje dvojité sociálne úlohu ekologickeho poľnohospodárstva: na jednej strane je to pre životné prostredie priaznivé a bezpečná metóda výroby potravín a iných poľnohospodárskych produktov, ktorá zodpovedá záujmom spotrebiteľov a je vedená trhovými silami; na druhej strane poskytuje výhody pre spoločnosť podporovaním trvalo udržateľného rozvoja, ochrany životného prostredia, blaha zvierat a rozvoja vidieka;
- 3) v rôznych regiónoch Spoločenstva a za meniacich sa okolností sa musí venovať špeciálna pozornosť zaisteniu podmienok pre ekologickú výrobu. Normy pre ekologické výrobky musia byť spoľahlivé, jednotné, jasné a konzistentné s princípmi ekologickej výroby, ale zároveň musia ponúkať reálne príležitosti pre výrobu a spracovanie výrobkov v budúcnosti v celom Spoločenstve za rozličných prírodných a trhových podmienok,

jednomyselne prijal nasledovné stanovisko na svojom 57. plenárnom zasadnutí, konanom v dňoch 17. a 18. novembra 2004 v Bruseli (schôdzi dňa 17. novembra):

⁽¹⁾ ÚV L 198, 22.07.1991, s.1

⁽²⁾ ÚV C 73, 26.03.2003, s.25

⁽³⁾ ÚVC 156, 06.06.2000, s.40

1. Názory Výboru regiónov

VÝBOR REGIÓNOV

1.1 **poznámenáva**, že oznámenie je pozitívny a ústretový krok vpred, čo sa týka uznania hodnoty ekologickej výroby a zlepšenia nevyhnutných podmienok pre ňu v Európskej únii;

1.2 **chváli** fakt, že oznámenie bolo vypracované veľmi starostlivo a v tesnej spolupráci so zainteresovanými stranami;

1.3 **zdôrazňuje**, že ekologická výroba má významné miestne a regionálne účinky a že miestne a regionálne orgány hrajú dôležitú úlohu pri realizácii cieľov stanovených v oznámení;

1.4 **má pocit**, že oznámenie je dosť všeobecné čo do rozsahu a že jeho ciele sú v určitých ohľadoch skromné, pretože ak sa majú dosiahnuť významné environmentálne účinky, je potrebné značne zvýšiť podiel ekologickej výroby.

Trhový mechanizmus

VÝBOR REGIÓNOV

1.5 **zdôrazňuje** význam podporovania trhu a zlepšovania povedomia spotrebiteľov o ekologických produktoch a očakáva, že Spoločenstvo sa tiež zúčastní na financovaní kampaní vedenských v tomto ohľade. Zlepšenie povedomia o ekologických produktoch je súčasťou rozsiahlejších informačných a propagačných aktivít zameraných na zvýšenie povedomia ľudí o princípoch trvalo udržateľného rozvoja. Financovanie musí byť organizované takým spôsobom, aby mali šancu zúčastniť sa na ňom aj malé a stredné podniky v potravinárskom sektore;

1.6 **víta** návrhy na zvýšenie používania ekologického loga EÚ, nateraz spolu so štátnymi a regionálnymi logami. Je nevyhnutné, aby existovali jednotné a spoľahlivé kritériá na použitie loga EÚ na výrobkoch z EÚ aj mimo nej. K novému ekologickému logu EÚ by malo byť možné pridať informácie týkajúce sa regiónu, z ktorého výrobky pochádzajú;

1.7 **uznáva**, že potreba zladenia ekologických štandardov je rozhodujúca pre dosiahnutie úspechu podporných iniciatív na trhu Spoločenstva a podporuje návrhy oznámenia týkajúce sa tejto záležitosti. Návrhy na doplnenie noriem (pre spracované živočíšne produkty, blaho zvierat, environmentálne normy, atď) a zriadenie harmonizovaných noriem pre nové skupiny výrobkov (akvakultúra, ekologické vína) si zasluhujú podporu;

1.8 **zdôrazňuje**, že je nevyhnutné zladit' normy pre zaistenie voľného pohybu tovaru na vnútornom trhu. Odstránenie umelých obchodných bariér by pomohlo podporiť

rovnováhu medzi ponukou a dopytom. Na jednej strane je rozvoj sektora v súčasnosti u niektorých trhov hamovaný problémami s dostupnosťou nerastných surovín a na druhej strane, z hľadiska vzdialenejších a redšie obývaných výrobných regiónov, je dôležité, aby neexistovali nijaké bariéry voči marketingu výrobkov v tých oblastiach, kde je väčší dopyt;

1.9 **súhlasí s tým**, že návrh na zlepšenie súboru štatistických dát o ekologickom poľnohospodárstve je z hľadiska monitorovania rozvoja obchodu oprávnený.

Úvahy o medzinárodnom obchode

VÝBOR REGIÓNOV

1.10 **zdôrazňuje**, že tak ako bolo uvedené v oznámení, ide aj o podporu odstránenia bariér v medzinárodnom obchode s ekologickými produktmi. Voľný obchod zaručí adekvátnu dostupnosť v takých oblastiach, kde nestačí miestna ponuka a tiež zvýši používanie environmentálne priaznivých kultivačných metód mimo Spoločenstva. Medzinárodný obchod sa vyžaduje tam, kde je potrebné dosiahnuť takú škálu činností, ktorá sa ekonomicky vyplatí. Zároveň by sa malo zdôrazniť, že princípy trvalo udržateľného rozvoja, ktoré ležia na srdci ekologickému poľnohospodárstvu, hovoria v prospech posilňovania miestnej a regionálnej výroby a marketingu. Keď sa na zoznam ekvivalentnosti pridávajú tretie krajiny, mala by sa venovať pozornosť nielen príslušným pravidlám, ktoré je potrebné dodržiavať pre ekologickú výrobu, ale aj zhode s inými normami EÚ o produkcii potravín.

Poľnohospodárska politika Spoločenstva

VÝBOR REGIÓNOV

1.11 **poznámenáva**, že v poľnohospodárskej politike tak Spoločenstva, ako aj členských štátov by sa mala uprednostňovať podpora ekologického poľnohospodárstva. Na ekologickú produkciu by sa mal vyčleniť oveľa väčší podiel fondov Spoločenstva aj jednotlivých štátov poskytovaných na podporu environmentálne priaznivejšej produkcie, než je tomu v súčasnosti. Ak sa majú dosiahnuť čo najpozitívnejšie environmentálne účinky, malo by byť ekologické poľnohospodárstvo aj uskutočniteľnou alternatívou pre farmárov v obrábaných oblastiach, ktoré sa najlepšie hodia na intenzívne poľnohospodárstvo;

1.12 **zdôrazňuje**, že namiesto regionálnej špecializácie by sa mali podporovať projekty a iniciatívy, ktoré vedú k lepšej integrácii ekologického pestovania plodín a chovania hospodárskych zvierat. Okrem toho by sa malo vyvinúť úsilie na nájdenie spôsobov zlepšenia nevyhnutných podmienok pre ekologickú živočíšnu výrobu.

1.13 **schvaľuje** návrhy prednesené v oznámení na pomoc a podporu štátnych subjektov s rozhodujúcou právomocou na to, aby použili rozličné formy podpory, a čo najrozmanitejším spôsobom. Štúdie ukazujú, že ekologické podniky vo vidieckych oblastiach často dostávajú príjmy z mnohých rôznych zdrojov a že sú aktívne v sieťach operátorov vo vidieckych oblastiach. Preto je z hľadiska vidieckej diverzity a z hľadiska zachovania životnosti vidieckych oblastí dôležité, aby sa ekologickému poľnohospodárstvu a výrobe pripisovala väčšia váha vo financovaní v rámci programov rozvoja vidieka;

1.14 **zhoduje sa** s oznámením v tom, že výrobky, ktoré nesú označenie, že obsahujú geneticky modifikované organizmy (GMO), nesmú byť označované ako ekologické, a že prahové hodnoty pre náhodnú prítomnosť GMO v ekologickej výrobe musia byť rovnaké ako prahové hodnoty pri všeobecnom označovaní. Všeobecné prahové hodnoty, ktoré ešte neboli stanovené, by sa mali stanoviť na takej úrovni, ktorá sa bude môcť aplikovať aj na ekologickú produkciu;

1.15 **verí**, že je dôležité, aby sa z dlhodobejšieho hľadiska zvažovali spôsoby, ako včleniť environmentálne náklady potravinárskej výroby do cien výrobkov a tým posilniť pozíciu na trhu tých výrobkov, ktoré sú environmentálne priaznivé.

Výskum

VÝBOR REGIÓNOV

1.16 **zdôrazňuje** význam výskumu pri riešení problémov, s ktorými sa možno stretnúť vo výrobe a marketingu ekologických produktov v sektore, ktorý je ešte v začiatkoch. Výskum tém, ktoré sa konkrétne vzťahujú na ekologický sektor, by mal byť financovaný zvlášť, podľa významnosti témy a cieľov vývoja, tak v rámci štátnych, ako aj EÚ-financovaných programov;

1.17 **by rád** posilnil kapacitu regionálneho výskumu, vzdelávacích zariadení a poradných orgánov, ktoré sa zaoberajú úlohami ekologickej výroby. Ich aktivity pomôžu lepšie podporiť rozvoj vidieka. Prevádzkovateľmi v ekologickom sektore sú hlavne malí výrobcovia alebo výrobné organizácie, ktorým nestačia ich vlastné zdroje na to, aby sa rázne chopili riešenia komplexných otázok.

Dozor a inšpekcie

VÝBOR REGIÓNOV

1.18 **je potešený** z toho, že akčný plán sa dôkladne zaoberá dozorom a inšpekciami a potrebou vypracovania noriem, ktoré budú ich podkladom. Normy a inšpekcie sú dôležité, pretože podporujú integritu ekologických výrobkov. Pokiaľ vezmeme do úvahy, že na podporu ekologického reťazca sa používajú verejné fondy, a že spotrebiteľia platia príplatky za ekologické produkty, musí byť istota, že tieto výrobky spĺňajú predpisy stanovené pre ekologickú výrobu v rámci Spoločenstva;

1.19 **zdôrazňuje**, že ťažkopádne kontroly vyžadujú veľké náklady, najmä pre malých výrobcov ekologických potravín. Preto by sa mali kontroly zlepšiť pomocou zavedenia na riziku založeného prístupu, ktorý si vyberá za terč takých prevádzkovateľov, ktorí predstavujú najväčšie riziko. Vzhľadom k osvedčenému verejnemu prvku ekologického poľnohospodárstva existuje zdôvodnenie pre použitie verejných fondov, ktoré čiastočne pokryjú náklady, ktoré vyplývajú z inšpekcií a dozoru a najmä kvôli uisteniu, že náklady na dozor a inšpekcie nebudú pôsobiť ako prekážka pri spustení výroby.

2. Odporúčania Výboru regiónov

2.1 **požaduje**, aby sa pri implementácii Európskeho akčného plánu pre ekologické potraviny a poľnohospodárstvo venovala zvláštna pozornosť zabezpečeniu podmienok na vykonávanie takej aktivity v celej EÚ a aby sa implementácia uskutočnila v tesnej spolupráci s členskými štátmi a miestnymi i regionálnymi orgánmi;

2.2 **považuje** za nevyhnutné, aby bola implementácia opatrení Spoločenstva koordinovaná s miestnymi a regionálnymi opatreniami a aby Komisia monitorovala implementáciu Akčného plánu a v prípade potreby podávala aj nové návrhy;

2.3 **povzbudzuje** členské štáty, aby využívali opatrenia na podporu rozvoja vidieka kvôli podpore trhov pre miestne a regionálne ekologické výrobky;

2.4 **povzbudzuje** prevádzkovateľov vo verejnom sektore a z verejných zdrojov financovaných prevádzkovateľov, akými sú miestne a regionálne orgány, aby podporovali ekologické produkty napríklad v školách, družinách a iných inštitúciách.

Brusel 17. novembra 2004

Predseda
Výboru regiónov
Peter STRAUB

Stanovisko Výboru regiónov k Zelenej knihe o verejno-súkromných partnerstvách a komunitárnom práve o verejnom obstarávaní a koncesiách

(2005/C 71/05)

VÝBOR REGIÓNOV

So zreteľom na zelenú knihu Európskej komisie o verejno-súkromných partnerstvách a komunitárnom práve o verejnom obstarávaní a koncesiách (COM(2004) 327 final);

So zreteľom na rozhodnutie Komisie z 30. apríla 2004, že s ním prekonzultuje túto otázku podľa článku 265 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva;

So zreteľom na rozhodnutie svojho predsedu z 26. mája 2004, že poverí komisiu pre hospodársku a sociálnu politiku, aby vypracovala stanovisko k tejto téme;

So zreteľom na svoje stanovisko o návrhu smernice Európskeho parlamentu a Rady o koordinácii postupov pre udeľovanie verejných dodávateľských zmlúv, zmlúv na poskytovanie verejných služieb a zmlúv na poskytovanie verejných prác a návrh smernice Európskeho parlamentu a Rady, ktorou sa usmerňujú postupy obstarávania subjektov v oblasti vodného hospodárstva, energetiky a dopravy; (COM(2000) 275 final – 2000/0115 COD and COM(2000) 276 final – 2000/0117COD – CdR 312/2000 fin) ⁽¹⁾;

So zreteľom na jeho stanovisko o zelenej knihe o službách verejného záujmu v Európe (COM(2003) 270 final – CdR 149/2003 fin) ⁽²⁾;

So zreteľom na svoje stanovisko k strednodobej revízii lisabonskej stratégie. So zreteľom na oznámenie Komisie o posilňovaní zavádzania európskej stratégie zamestnanosti do praxi. So zreteľom na návrh rozhodnutia Rady o hlavných smeroch pre zamestnanecké politiky členských štátov, so zreteľom na odporúčania Rady na implementáciu zamestnaneckých politik členských štátov; (COM(2004) 239 final – CDR 152/2004 fin);

So zreteľom na svoj návrh stanoviska (CdR 239/2004 rev.1) schválený dňa 4. októbra 2004 komisiou pre hospodársku a sociálnu politiku (spravodajca: **pani Segersten Larsson**, predsedníčka Výkonného výboru Krajského zastupiteľstva Värmland (SE-EPP);

Schválil nasledovné stanovisko na svojom 57. plenárnom zasadnutí konanom v dňoch 17. a 18. novembra 2004 (schôdza 17. novembra 2004):

1. Názory Výboru regiónov

stvo otázok a očakáva sa, že odpovede na ne budú veľmi dôležité pre budúcu prácu Komisie.

VÝBOR REGIÓNOV

1.1 **víta** zelenú knihu komisie o verejno-súkromných partnerstvách a právo EÚ o verejnom obstarávaní a koncesiách, pretože spolupráca medzi obcami/regiónmi a obchodnou sférou sa v Európskej únii stáva čoraz dôležitejšou. Otázky rastu, kohézie a hospodárskej súťaže možno spojiť do jedného z najdôležitejších aspektov lisabonskej stratégie: zlepšenie prostredia pre fungovanie vnútorného trhu. Výbor chce zároveň zdôrazniť značné rozdiely medzi členskými štátmi a medzi rozličnými oblasťami činnosti z hľadiska foriem spolupráce a ich rozsahu;

1.2 **poznamenáva**, že zelená kniha neobsahuje žiadne konkrétne návrhy. Predsa si však kladie za cieľ poukázať na rozsah, v akom sa komunitárne pravidlá uplatňujú vo fáze výberu súkromného partnera a na následnú fázu s cieľom identifikovať akékoľvek nejasnosti a analyzovať vhodnosť komunitárneho právneho rámca pre úlohy a špecifické charakteristiky PPPs (pozn. prekl. Public-Private Partnerships = verejno-súkromné partnerstvá = VSP). Zelená kniha tiež kladie množ-

1.3 **myslí si**, že verejno-súkromné partnerstvo nemožno považovať za čisto technickú právnu záležitosť; musí byť rozšírené a ilustrované z politickej perspektívy;

1.4 **dúfa**, že všetky otázky spojené s partnerstvom, obstarávaním a službami všeobecného záujmu sa budú riešiť holi-
sticky;

1.5 **verí**, že miestne a regionálne orgány, t.j. tie, ktoré sú najbližšie k občanom, majú najlepšiu pozíciu na to, aby rozhodli, či budú poskytovať služby sami, poverovať ich výkonom tretiu stranu alebo vykonávať ich v spolupráci s inými partnermi. Výbor by rád zdôraznil rozhodujúcu úlohu politických zhromaždení pri určovaní toho, kto má riadiť verejne financované služby;

1.6 **zastáva názor**, že miestne a regionálne orgány majú často najlepšiu pozíciu na to, aby určili spôsob, akým majú byť služby financované;

⁽¹⁾ Ú. v. C 144 zo 16.05.2001, s. 23

⁽²⁾ Ú. v. C 73 of 23.3.2004, s. 7

1.7 rád by **zdôraznil** rozličné úlohy, ktoré hrajú obce a regióny, pretože okrem organizovania, riadenia a monitorovania operácií riadia aj domáce služby;

1.8 **neverí tomu**, že na partnerstvá by sa malo pozeráť ako na zázračné riešenie; potenciálna pridaná hodnota verejno-súkromného partnerstva sa musí zhodnotiť pri každom projekte jednotlivo;

1.9 **súhlasí** s tvrdením zelenej knihy, že verejný partner musí byť schopný definovať ciele, ktoré treba dosiahnuť z hľadiska verejného záujmu, kvality poskytovaných služieb a cenovej politiky, a prebrať zodpovednosť za dosiahnutie týchto cieľov.

Rozvoj verejno-súkromného partnerstva

VÝBOR REGIÓNOV

1.10 **poznamenáva**, že „partnerstvo“ sa interpretuje omnoho širšie, než sa pôvodne zamýšľalo;

1.11 **navrhuje**, že „verejno-súkromné partnerstvo“ by sa malo v budúcnosti definovať viac restriktívne, aby označovalo predĺžené vzťahy, spoločné preberanie rizík a veľké finančné záväzky;

1.12 **myslí si**, že v dôsledku toho je mimoriadne dôležité lepšie definovať pojem verejno-súkromného partnerstva, aby sa stanovila vhodná diskusia ohľadom akýchkoľvek budúcich iniciatív Komisie;

1.13 **pozoruje**, že partnerstvo/spolupráca je zvyčajne chápané ako širší fenomén ako len verejno-súkromné partnerstvo. Obecné a regionálne úrady pracujú aj s mnohými ďalšími aktérmi, napríklad s inými miestnymi a regionálnymi úradmi, univerzitami, odborovými zväzmi, náboženskými spoločenstvami, združeniami, sociálnymi a profesionálnymi záujmovými skupinami, dobrovoľnými organizáciami a súkromnými osobami. Očakáva sa, že títo partneri v budúcnosti tiež získajú na význame;

1.14 **všíma si**, že tradičné formy obstarávania, v ktorých sa strany usilujú o užšiu spoluprácu a spoločnú zodpovednosť, sa tiež niekedy označujú ako verejno-súkromné partnerstvo alebo „zmluvné verejno-súkromné partnerstvo“;

1.15 **myslí si**, že tesnejšia spolupráca je dôležitá aj v tradičných postupoch obstarávania, najmä počas fázy zavádzania;

1.16 **zdôrazňuje**, že v spoločnom partnerstve, alebo „inštitucionálnom“ partnerstve verejného a súkromného sektoru, najvyššia zodpovednosť je kladená na verejný orgán. Pridaná hodnota vyplýva z väčšej zodpovednosti, pretože má na starosti súkromný sektor, a zo spoločného financovania, nových nápadov a prístupov a zriadenia dlhodobého vzťahu.

1.17 Výbor zdôrazňuje existenciu viacnásobnej kontroly zo strany zainteresovaných verejných subjektov všeobecne pri poskytovaní služieb všeobecného hospodárskeho záujmu, ako aj v prípade partnerstiev. Nemalo by sa zabúdať na to, že rozhodnutia ekonomického a politického charakteru podliehajú procesu viacnásobného demokratického hlasovania, a tým predbežným kontrolám, ako aj dohľadu vlastných kontrolných orgánov, čo je zárukou kvalifikovaného zverejnenia.

2. Odporúčania Výboru regiónov

VÝBOR REGIÓNOV

2.1 **zdôrazňuje**, že princípy Zmluvy o EÚ, napríklad princíp transparentnosti, rovnosti príležitostí, proporcionálnosti a vzájomnom uznaní musia podopierať všetky rozličné typy projektov partnerstva;

2.2 **nepovažuje** za vhodné zavádzať nijakú komunitárnu legislatívu partnerstva, pretože pojem „partnerstvo“ ešte nebol jasne definovaný. Výbor neverí, že verejno-súkromné partnerstvá môžu byť včlenené do smerníc Spoločenstva o obstarávaní, pretože tieto smernice neposkytujú dostatočné povzbudenie pre iniciatívu, podstupovanie rizík a flexibilitu. Regulačný rámec je nedostatočne flexibilný, pretože partnerstvá znamenajú skôr aktívnejšiu úlohu partnera ako tradičného poskytovateľa služieb. Je pravda, že Komisia si všimla skoršie stanoviská Výboru regiónov, ale to nestačí;

2.3 **zdôrazňuje** centrálnu úlohu miestnych a regionálnych orgánov pri definovaní, organizovaní, financovaní a monitorovaní služieb všeobecného záujmu;

2.4 **verí**, že vzhľadom na povinnosť verejných orgánov zaručiť prístup k službám verejného záujmu by mali mať verejné orgány voľnú ruku pri volbe a experimentovaní s rozličnými modelmi za predpokladu, že budú splnené určité princípy ako napríklad transparentnosť, rovnaké zaobchádzanie, proporcionálnosť a vzájomné uznanie;

2.5 **myslí si**, že miestne a regionálne orgány majú aj najlepšiu pozíciu, aby rozhodovali o type služieb, formáte a požiadavkách na kvalitu, pretože sú najbližšie k občanom. Navyše je garantovaná kvalifikovaná kontrola a transparentnosť demokratických pravidiel, ktorým podliehajú verejní činitelia pri takýchto rozhodnutiach

2.6 **považuje** za dôležité opätovne zdôrazniť, že tieto orgány by mali mať voľnosť rozhodovania, či budú poskytovať domáce služby, zabezpečovať zmluvne alebo vykonávať ich v spolupráci s inými stranami;

2.7 **zdôrazňuje** potrebu, aby boli miestne a regionálne orgány schopné rozvíjať individuálne, flexibilné formy spolupráce;

2.8 **zdôrazňuje** potrebu sústrediť sa viac na občanov, pretože služby poskytujú pre občanov;

2.9 **presadzoval** vo svojom stanovisku k návrhu smernice Európskeho parlamentu a Rady o koordinácii postupov pre uzatváranie verejných dodávateľských zmlúv, zmlúv na poskytovanie verejných služieb a verejných prác, že projekty verejno-súkromného partnerstva musia byť flexibilné a všeobecne prístupné. Zdôraznil tiež potrebu intenzívneho dialógu medzi kupujúcim a dodávateľom počas procesu obstarávania;

2.10 **všimol** si v tom istom stanovisku, že „sa musí stanoviť, aby obstarávanie regionálnymi a miestnymi orgánmi ich vlastnými nezávislými právnickými subjektami nespádalo pod dosah smerníc a že musí byť považované za činnosť vykonávanú pod ich vlastným manažmentom“;

2.11 **víta** tvrdenie zelenej knihy, že „komunitárne právo o verejnom obstarávaní a koncesiách je neutrálne, čo sa týka voľby uplatňovanej členskými štátmi na poskytovanie verejných služieb nimi samými, alebo na ich zverenie tretej strane“;

2.12 **poznamenáva**, že mnohé krajiny rozvíjajú istý druh partnerstva, v ktorom sa jednotliví občania rozhodujú, kto bude poskytovať služby. Úloha verejného orgánu sa viacej týka zaručenia úrovni minimálnej kvality a zaistenia spoločnosti sú *bona fide*. Bežné pravidlá obstarávania neberú do úvahy tieto situácie, kde sú občania dôležití aktéri a prijímajú záverečné rozhodnutie o tom, kto vykoná konkrétnu službu;

2.13 **ešte nie je schopný povedať**, či by sa mala zaviesť komunitárna legislatíva o koncesiách na vykonávanie služieb, pretože ešte nebol definovaný výraz „partnerstvo.“ Výbor neverí, že koncesie na vykonávanie služieb by mali spadať pod komunitárne smernice o obstarávaní, pretože koncesie si vyžadujú flexibilnejší postup ako obstarávanie;

2.14 **poznamenáva**, že súčasná legislatíva o obstarávaní je ešte stále komplikovaná a nepodporuje flexibilitu, ani inovatívne myšlienky;

2.15 **zdôrazňuje** potrebu rozhodnutia, aby prevod spoločnosti z verejného do súkromného sektora bol rozhodnutím ekonomickej politiky a v dôsledku toho výlučnou kompetenciou členských štátov;

2.16 **dúfa**, že prv, než by sa navrhli ďalšie opatrenia, prijímú sa skúsenosti vyplývajúce z konkurenčného dialógu. Výbor tiež

zdôrazňuje, že podľa jeho názoru o smerniciach o obstarávaní vyjadril výhrady o tomto type obstarávania a namiesto toho sa dovoľoval, že by sa malo viac využívať dojednané obstarávanie;

2.17 **dúfa**, že Komisia objasní právnu situáciu vo svetle prípadu Teckal, pretože tento prípad je v jednotlivých členských štátoch rôzne interpretovaný. Výbor neverí tomu, že činnosti vykonávané úplne vlastnenou verejnou spoločnosťou by mali byť riadené komunitárnou legislatívou obstarávania, pretože sú verejne kontrolované a ekvivalentné domácim prevádzkam. Okrem toho väčšina práce sa vykonáva v spojení s verejnými orgánmi, ktoré ju vlastní;

2.18 by rád **zdôraznil** potrebu politického miestno-regionálneho konsenzu v prípade uzatvárania dlhodobých zmlúv;

2.19 by rád **zdôraznil**, okrem potreby konkurencie, aj potrebu zohľadnenia demokratických požiadaviek, ktoré musia odrážať želania občanov;

2.20 **plánuje** vrátiť sa k tejto záležitosti, len čo bude definovaný výraz „partnerstvo“;

2.21 nakoniec by rád **nadniesol** niekoľko ďalších otázok:

- Ako dosiahnuť, aby v partnerských projektoch a obstarávaní zostal zachovaný demokratický prvok?
- Aký potenciál majú občania na uplatňovanie politických právomocí?
- Aké ekonomické rozpätie je k dispozícii u dlhodobých kontraktov?
- Ako možno zaistiť politickú slobodu konania?
- Ako sa zaobchádza s variabilnými požiadavkami a okolnosťami u dlhodobých kontraktov?
- Ako budú občania uistení o transparentnosti činností?
- Existuje nejaká záruka, že orgány budú schopné riadiť, monitorovať a zaručovať vysoko kvalitné služby pre občanov?
- Aký je dopad a dôležitosť štrukturálnych fondov pri rozvoji verejno-súkromných partnerstiev?

Brusel 17. novembra 2004

Predseda
Výboru regiónov
Peter STRAUB

Stanovisko Výboru regiónov z k Oznámeniu Komisie na tému Veda a technika: kľúč k budúcim európskym usmerneniam pre budúcu európsku politiku na podporu výskumu

(2005/C 71/06)

VÝBOR REGIÓNOV,

so zreteľom na oznámenie Európskej komisie *Veda a technika: kľúč k budúcnosti Európy – usmernenia pre budúcu európsku politiku na podporu výskumu* (COM(2004) 353 final);

so zreteľom na rozhodnutie Európskej komisie zo 17. júna 2004 poradiť sa v danej veci s VR, podľa prvého odseku článku 265 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva;

so zreteľom na rozhodnutie svojho predsedu zo dňa 5. apríla 2004 poveriť svoju Komisiu pre kultúru a vzdelávanie vypracovaním stanoviska k danej veci;

so zreteľom na rozhodnutie lisabonského zasadnutia Európskej rady, ktoré prijalo koncept Európskej výskumnej oblasti (ERA), ktorým sa položili základy spoločnej politiky vedy a techniky v Európskej únii;

so zreteľom na rozhodnutie barcelonského zasadnutia Európskej rady z marca 2002, kde si Európska únia stanovila cieľ zvýšiť európske výskumné snahy na 3 % HDP Európskej únie do roku 2010;

so zreteľom na oznámenie Európskej komisie *Európa a základný výskum* ⁽¹⁾;

so zreteľom na oznámenie Európskej komisie ⁽²⁾ *Úloha univerzít v Európe vedomostí* a výhľadové stanovisko Výboru regiónov *Úloha univerzít v miestnom a regionálnom rozvoji v kontexte Európy vedomostí* (CdR 89/2003 Fin) ⁽³⁾;

so zreteľom na správu skupiny expertov na vysokej úrovni, ktorej predsedal profesor Ramon Marimon *Hodnotenie efektívnosti nových inštrumentov VI. rámcového programu* (21. júna 2004)

so zreteľom na svoj návrh stanoviska (CdR 194/2004 rev. 1) prijatý dňa 22. septembra 2004 Komisiou pre kultúru a vzdelávanie (spravodajca: Jyrki Myllyvirta, starosta Mikkeli, FI/EPP);

KEĎŽE:

- 1) celkové ciele oznámenia sú absolútne nevyhnutnými prvkami pre vykonávanie lisabonskej stratégie Európy. Zvýšenie európskych investícií do výskumu a vývoja na 3 % HDP, pričom 2 % z nich pochádzajú zo súkromných zdrojov a všetky sú prepojené na výskum a vývoj podporujúci spoločnosť založenú na vedomostiach a hospodárstve v Európe, je to ambiciózny cieľ, ktorý sa dá dosiahnuť len prostredníctvom zdieľaného záväzku a koordinovaných akcií Únie a členských štátov.
- 2) oznámenie prijíma šesť hlavných cieľov na rozvoj. Ciele sú nasledovné:
 - vytváranie európskych centier dokonalosti prostredníctvom spolupráce medzi laboratóriami;
 - zahajovanie európskych technologických iniciatív;
 - stimulovanie kreativity základného výskumu prostredníctvom hospodárskej súťaže medzi tímami na európskej úrovni;
 - atraktívnosť Európy pre najlepších výskumníkov;
 - vytváranie výskumnej infraštruktúry európskeho záujmu;
 - zlepšenie koordinácie národných programov;

⁽¹⁾ COM(2004) 9 final

⁽²⁾ COM(2003) 58 final

⁽³⁾ Ú.v. C 73 z 23.3.2004, s.22

Širšie procedurálne návrhy súvisia s nasledovným:

- zvýšenie výkonu výskumu v celej únii, hlavne v nových členských štátoch;
- zameranie snáh Európskej únie na kľúčové témy a
- lepšie konanie, aby sa dalo vykonať viac;

- 3) kroky navrhované v oznámení nie sú kohéznymi nástrojmi ako takými, ale majú nevyhnutne dopad na súdržnosť, či už pozitívny alebo negatívny. Priemyselné odvetvia založené na vedomostiach sú hnacou silou rozvoja celej Európy; pričom využívanie týchto síl na podporu kohéznych cieľov je efektívnejšie z hľadiska regionálnej politiky než výskumnej politiky vedúcej k centralizácii, čo sa musí kompenzovať zvýšenými dotáciami a dávkami regionálnej politiky;

jednohlasne prijal nasledujúce stanovisko na svojom 57. plenárnom zasadnutí konanom v dňoch 17. a 18. novembra 2004 (schôdzi z 18. novembra):

1. Názory Výboru regiónov

VÝBOR REGIÓNOV

1.1 **víta** oznámenie *Veda a technika: kľúč k budúcnosti Európy* – usmernenia pre budúcu európsku politiku na podporu výskumu a považuje ho za najdôležitejší východzí bod pre zvyšovanie a zlepšovanie európskeho výskumu pre úspech celej Európy;

1.2 **súhlasí** s Európskou komisiou, že vedecký výskum, technický rozvoj a inovácie sú v srdci ekonomiky založenej na vedomostiach kľúčovým faktorom v raste, konkurencieschopnosti spoločnosti a zamestnanosti a zvyšovaní kvality života občanov EÚ;

1.3 **pripomína nám**, že v Európe rast a úspech každého regiónu závisí stále viac od pokroku ekonomiky založenej na vedomostiach;

1.4 **má za to**, že hoci sa snahy v oblasti výskumnej politiky Európskej únie ukázali byť hodnotnými a nevyhnutnými, teraz sa zdá, že tento prístup nepostačuje dnešným potrebám;

1.5 **podporuje** cieľ investovania 3 % HDP do výskumu a vývoja. Tento absolútne nevyhnutný cieľ sa dá dosiahnuť len prostredníctvom absolútnej oddanosti všetkých členských štátov tomuto cieľu. Z kvantitatívneho hľadiska úloha priameho financovania výskumu EÚ môže byť len okrajová. Opatrenia EÚ však môžu prispieť k posilneniu záväzku a sú preň nevyhnutné, a pre získanie maximálneho prínosu z investícií;

1.6 **podporuje** návrh Európskej komisie zdvojnásobiť financovanie výskumu Únie v rokoch 2007 – 2013. Je v záujme celej Európy, aby sa tento návrh realizoval, dokonca aj keď iné časti rozpočtových plánov na obdobie rokov 2007-2013 by sa zmenili;

1.7 **zdôrazňuje**, ako Komisia, že nové členské štáty s ich ľudskými a kultúrnymi zdrojmi sú extra motiváciou pre zlepšenie krokov a zvýšenie zdrojov v politike výskumu.

EURÓPSKA PRIDANÁ HODNOTA

VÝBOR REGIÓNOV

1.8 **zdôrazňuje**, že v oblasti politiky výskumu je európska pridaná hodnota evidentná. Tvorí ju:

- možnosť vybudovať potrebnú kritickú hmotu vo výskumných subjektoch, kde sú jednotlivé krajiny príliš malé;
- väčšia príťažlivosť pre najlepších vedcov a
- zlepšená mobilita vysoko vzdelaných výskumníkov a ostatných expertov;

1.9 **sa domnieva**, že financovanie výskumu a vývoja Únie, vrátane nového rámcového programu, musí byť dynamické a musí reagovať na potreby podnikania, vedy a spoločnosti, aby upriamilo výskum do oblastí, kde je dopad na európsky rast, konkurencieschopnosť spoločností a zamestnanosť najevidentnejší;

1.10 **upozorňuje**, že mestá, miestne a regionálne orgány môžu viacerými pozitívnymi spôsobmi prispieť k splneniu európskej pridanej hodnoty. To zahŕňa regionálne inovačné politiky, technologické centrá, inkubátory, vedecké parky a fondy rizikového kapitálu, ktoré sa berú do úvahy v oznámení. Miestne a regionálne orgány tiež zohrávajú dôležitú úlohu pri inovácii v oblastiach ako napríklad trvalo udržateľný rozvoj v rámci komunity, prostredníctvom ich úzkeho prepojenia s občanmi EÚ.

1.11 **víta** cieľ vytvorenia výskumnej infraštruktúry európskeho záujmu;

1.12 **víta** cieľ urobiť politiku výskumu Európskej únie rentabilnejšou;

1.13 **zdôrazňuje**, že kritická masa závisí od témy, tematickej oblasti a účastníkov (pozri Marimonovu správu). Koncept „jedna veľkosť vyhovuje všetkým“ by sa nemal uplatňovať vo všetkých tematických oblastiach a nástrojoch;

1.14 **zdôrazňuje**, že je nutné brať do úvahy zlepšovanie koordinácie národných programov, aj regionálnych výskumných programov, a dopad programov na regionálny rozvoj;

1.15 **zdôrazňuje**, že malé a stredné podniky (MSP), 99 % všetkých podnikov, sú poskytovateľmi väčšiny pracovných miest a kľúčovými hráčmi v európskej inovácii a regionálnom rozvoji. Európska politika výskumu musí zapojiť MSP a ich výskumné a vývojové potreby lepšie než doposiaľ.

1.16 **súhlasí**, že výskumníci musia plne využívať opatrenia európskej politiky výskumu - vrátane možnosti projektov menšej veľkosti - podľa svojich záujmov a potrieb a **víta** návrh vytvoriť otvorenejší mechanizmus financovania výskumu;

1.17 **by rád videl** viac váhy kladenej na projekty navrhované výskumníkmi z ich vlastnej iniciatívy založené na výskumných a vývojových potrebách spoločností;

1.18 **zdôrazňuje** pomocnú úlohu politiky a stratégií miestneho a regionálneho hospodárskeho rozvoja. Mestá, miestne orgány a regióny obvykle v spolupráci s univerzitami a podnikateľmi v danej oblasti koordinujú nástroje pre miestny a regionálny hospodársky rozvoj a celú inovačnú infraštruktúru;

1.19 **sa domnieva**, že metóda EUREKA je dobrým príkladom vedecky orientovanej a ambiciózneho výskumnej siete, kde aj MSP majú nízky prah na účasti.

RÔZNORODOSŤ A GEOGRAFICKÁ DECENTRALIZÁCIA VÝSKUMU

VÝBOR REGIÓNOV

1.20 **zdôrazňuje**, že hlavným aktívom Európy je vysoká úroveň vzdelávania veľkej časti populácie; aby sa mohla plne využiť, Európa musí mať široko dostupné vzdelávanie a výskumnú infraštruktúru;

1.21 **žiada** silné opatrenia, aby sa menším inštitúciám a verejným orgánom umožnilo ťažiť z európskej politiky výskumu. Svet výskumu a vývoja sa stal mnohostranným a univerzálnym. Rozlišovanie medzi základným a aplikovaným výskumom sa začína stierať. Nové znalosti sa dajú produkovať v zariadeniach rôznych veľkostí a typov. Dokonca aj malé inštitúcie s úzkou odbornosťou, najmä ak spolupracujú s podnikmi využívajúcimi vyspelú techniku;

1.22 **zdôrazňuje**, že rôznorodosť, autonómia a geografická decentralizácia výskumu sú dôležitými faktormi pri zvyšovaní jeho regionálneho dopadu. Vytváranie správnych štruktúr miest a regionálnych orgánov je tiež podmienkou pre úspešné rozširovanie inovácií z výskumu do podnikania a verejných organizácií. Uvedené je obzvlášť dôležité v nových členských štátoch, kde rozvojové decentralizované správne štruktúry, ako aj posilňovanie miestnej a regionálnej štátnej správy, sú kľúčovými faktormi pri zabezpečovaní trvalo udržateľného rozvoja na miestnej a regionálnej úrovni;

1.23 **zdôrazňuje**, že v Európe sú rôzne systémy. V závislosti od krajiny sú úlohy miest, miestnych orgánov a regiónov často veľmi dôležité pri organizovaní, financovaní a rozvoji vyššieho vzdelávania a výskumu, a hlavne pri vytváraní inovačného prostredia, ktoré kombinuje výskum, vývoj, inkubátory a podnikateľské prostredie, kde výsledky výskumu vedú k novým podnikateľským aktivitám, novým pracovným miestam a zlepšenej prosperite;

1.24 **verí**, že koncept „stredísk dokonalosti“, ako je navrhované v oznámení, sa musí zaviesť berúc do úvahy aj vysoko špecializované menšie strediská, ktoré môžu byť veľmi dôležité pre rozvoj globálne konkurenčného podnikania v úzkych oblastiach výroby a môže byť východiskovým bodom pre vytvorenie nových podnikov vo veľkej mierke;

1.25 **verí**, že to isté platí pre technologické platformy; je nevyhnutné vidieť platformy ako prostriedok na podporu rôznych podnikov s vyspelou technikou v rôznych častiach Európy;

1.26 **víta** doplnujúce používanie financovania výskumu a štrukturálnych fondov; v regiónoch cieľa „zblížovania“ a cieľa „regionálnej konkurencieschopnosti a zamestnanosti“ sa musia vytvoriť praktické riešenia, so špeciálnym dôrazom na nové členské štáty.

1.27 **odporúča** pokračovať v akciách „Marie Curie“ a posilňovať ich, aby sa Európa stala atraktívnejšou pre najlepších výskumníkov. Európsky výskum musí byť schopný využívať všetok svoj potenciál na zlepšenie európskej konkurencieschopnosti, mladých ľudí, ženy, všetky regióny a prínosy zvýšenej spolupráce s mimoeurópskymi krajinami.

SMEROM K SIEDMEMU RÁMCOVÉMU PROGRAMU

VÝBOR REGIÓNOV

1.28 **víta** výzvu uvedenú na konci oznámenia pre rôzne skupiny osôb so spoločnými záujmami a používateľov výskumu v Európe, aby sa zúčastnili procesu diskusie, v rámci ktorej sa vytvorí siedmy rámcový program;

1.29 **zdôrazňuje** aj možnú pozitívnu úlohu rôznych skupín osôb so spoločnými záujmami a hlavne úlohu miestnych a regionálnych orgánov v súvislosti s navrhovanou Európskou výskumnou radou. Mala by sa vytvoriť myšlienka Európskej výskumnej rady, ktorá by mala byť agentúrou Únie alebo iným druhom štruktúry, aby mala úzke kontakty s miestnou a regionálnou správou a Výborom regiónov. Európske financovanie výskumu a vývoja by sa malo riadiť na základe vedeckej dokonalosti a potenciáli prinesenia nových inovácií na komerčný trh a na uspokojenie potrieb spoločnosti. VR **verí**, že je dôležité, aby bolo umožnené aj európskym regiónom a výskumníkom, ktorí nie sú súčasťou výskumných tímov financovaných navrhovanou Európskou výskumnou radou, profitovať z výsledkov výskumu.

1.30 **podporuje** navrhovanú racionalizáciu a preskupenie zjednocovacích aktivít na podporu výskumu v MSP a v ich prospech; na vytváranie fondov rizikového kapitálu, vedeckých

parkov, inkubátorov a regionálnych inovačných politík; na transfer technológie a riadenie duševného vlastníctva a patentov. Tento návrh sa týka mnohých generálnych riaditeľstiev Komisie a musí sa pripravovať spoločne - je nevyhnutné, aby sa úzko angažoval aj Výbor regiónov.

2. Odporúčania Výboru regiónov

VÝBOR REGIÓNOV

2.1 **odporúča**, aby sa aspekt podpory vyrovnaného regionálneho rozvoja v Európe zahrnul do implementácie európskej politiky výskumu;

2.2 **zdôrazňuje**, že pri príprave nových štrukturálnych programov sa musí vziať do úvahy propagácia výskumu a vývoja;

2.3 **zdôrazňuje**, že do nového programu financovania by mal byť zahrnutý „ľudský rozmer“ a spoločenské potreby;

2.4 **podčiarkuje** dôležitosť výskumnej a inovačnej infraštruktúry, výskumných stredísk, technologických parkov a stredísk dokonalosti, vrátane takých, ktoré sú v menšej mierke, majú na pamäti ich kľúčovú úlohu pri školení výskumníkov a budovaní ľudského kapitálu, ale aj v prospech širších regiónov;

2.5 **odporúča**, aby Únia financovala viac výskumu v podnikateľstve, regionálnych inovačných procesoch a komercializácii výskumných výsledkov, aby sa vytvorili nástroje na posilňovanie ekonomiky založenej na vedomostiach v rôznych častiach Únie.

Brusel 18. novembra 2004

Predseda
Výboru regiónov
Peter STRAUB

Stanovisko Výboru regiónov k Oznámeniu Komisie:

- **Ďalšia integrácia európskeho systému železníc – tretí železničný balík**
- **Návrhu smernice Európskeho parlamentu a Rady pozmeňujúcej Smernicu Rady 91/440/EEC o rozvoji železníc Spoločenstva**
- **Návrhu smernice Európskeho parlamentu a Rady o certifikácii vlakových osádok riadiacich rušne a vlaky na železničnej sieti Spoločenstva**
- **Návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o právach a povinnostiach pasažierov cestujúcich na medzinárodných železničniciach**
- **Návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o kompenzácií v prípadoch nehody so zmluvnými požiadavkami na kvalitu služieb v železničnej nákladnej doprave**

(2005/C 71/07)

VÝBOR REGIÓNOV,

So zreteľom na Oznámenie Komisie „Ďalšia integrácia európskeho systému železníc: tretí železničný balík“ – COM(2004) 140 final, Návrh smernice Európskeho parlamentu a Rady pozmeňujúcej smernicu Rady 91/440/EEC o rozvoji železníc Spoločenstva – COM(2004) 139 final - 2004/0047 (COD), Návrh smernice Európskeho parlamentu a Rady o certifikácii železničných osádok riadiacich rušne a vlaky na železničnej sieti Spoločenstva – COM(2004) 142 final - 2004/0048 (COD), Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o právach a povinnostiach cestujúcich na medzinárodných železničniciach – COM(2004) 143 final - 2004/0049 (COD), a Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o kompenzácií v prípadoch nehody so zmluvnými požiadavkami na kvalitu služieb v železničnej nákladnej doprave – COM(2004) 144 final - 2004/0050 (COD);

So zreteľom na rozhodnutie Rady z 28. apríla 2004, že túto tému prekonzultuje s Výborom podľa prvého odseku článku 256 a článku 71 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva;

So zreteľom na rozhodnutie svojho predsedu z 19. júna 2004, že poverí svoju Komisiu pre politiku územnej súdržnosti vypracovaním stanoviska k tejto téme;

So zreteľom na svoje predošlé stanovisko k Návrhu smernice Európskeho parlamentu a Rady o interoperabilite trans-európskeho konvenčného systému železníc (COM(1999) 617 final - 1999/0252 COD) (CdR 94/2000 fin) ⁽¹⁾;

So zreteľom na svoje predošlé stanovisko k Oznámeniu Komisie: Smerom k integrovanej európskej železničnej oblasti – (COM(2002) 18 final (druhý železničný balík) (CdR 97/2002 fin) ⁽²⁾);

So zreteľom na svoje predošlé stanovisko k Bielej knihe: Európska dopravná politika pre rok 2010: čas na rozhodnutie (COM(2001) 370 final) (CdR 54/2001 fin) ⁽³⁾;

So zreteľom na svoje predošlé stanovisko k Návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o udeľovaní finančnej pomoci Spoločenstva na zlepšenie environmentálneho výkonu železničného systému nákladnej dopravy – Marco Polo (COM(2002) 54 final - 2002/0038 COD) (CdR103/2002 fin) ⁽⁴⁾;

⁽¹⁾ Ú.V. C 317 zo 6. novembra 2000, s. 22

⁽²⁾ Ú.V. C 66 z 19. marca 2003, s. 5

⁽³⁾ Ú.V. C 192 z 12. augusta 2002, s. 8

⁽⁴⁾ Ú.V. C 278 zo 14. novembra 2002, s. 15

So zreteľom na svoje predošlé stanovisko k téme Koridory a TEN-T (trans-európska sieť pre dopravu): Hybná páka pre rast a nástroj európskej súdržnosti a k Oznámeniu Komisie o rozvoji euro-stredomorskej železničnej siete (COM(2003) 376 final) (CdR 291/2003 fin) ⁽³⁾;

So zreteľom na svoj návrh stanoviska (CdR 161/2004 rev. 2) schválený dňa 24. septembra 2004 svojou Komisiou pre politiku územnej súdržnosti (spravodajca: pán Bernard Soulage, podpredseda regiónu Rhône (FR, PES));

Keďže:

- 1) Rozvoj železničnej osobnej a nákladnej dopravy je životne dôležitou podmienkou pre budovanie integrovanej Európy, ako aj dôležitým zdrojom hospodárskeho rastu;
- 2) hľadanie správneho spôsobu na otvorenie železničných trhov by bolo ďalším prínosom pri dosahovaní tohto rozvojového cieľa, najmä na medzinárodnej úrovni;
- 3) akýkoľvek pohyb smerom k integrácii a otvoreniu trhov musí pamätať na tri nasledovné záujmy: kvalita služieb, bezpečnosť prepravovaných cestujúcich a tovarov, práva užívateľov a oblasti poskytovania služieb;

jednomyseľne prijal na svojom 57. plenárnom zasadnutí, ktoré sa konalo 17. a 18. novembra 2004 (na schôdzi 17. novembra 2004) nasledovné stanovisko.

1. Názory Výboru regiónov

Smerom k vytváraniu medzinárodného trhu v poskytovaní železničných služieb

VÝBOR REGIÓNOV

1.1 **víta** úsilie vynaložené na podporu a implementáciu integrovanej európskej železničnej oblasti – ktorá je nevyhnutnou podmienkou pre obnovenie dynamizmu toho spôsobu dopravy, ktorý je neodmysliteľný z hľadiska trvalo udržateľnej dopravnej politiky v Európskej únii, ako to opisuje Biela kniha;

1.2 **jasne podporuje** úsilia Komisie na podporu vytvárania skutočného vnútorného trhu v železničných službách z hľadiska osobnej i nákladnej dopravy, v súlade s rozhodnutiami Európskeho parlamentu. Návrhy predkladané ako súčasť tretieho železničného balíka sú určené na zlepšenie kvality dopravných služieb a na postupné otváranie dopravného trhu s cestujúcimi v EÚ, počnúc so službami pre medzinárodných cestujúcich;

1.3 **uvažuje**, že na poli medzinárodnej osobnej dopravy treba podporiť iniciatívu vývoja vysoko-rýchlostných služieb spájajúcich regióny, vzhľadom na trvalo udržateľný rozvoj; avšak toto musí byť súčasťou schémy poskytujúcej regiónom vysoko kvalitné služby založené na frekvencii vlakov v cestovnom poriadku;

1.4 **želá si** podporovať rozvoj cezhraničných služieb pre trh s dochádzajúcimi do práce, ktorý zďaleka nie je zanedbateľný. Príslušným regiónom sa musí ulahčiť dosiahnuť vzájomné dohody s cieľom zaručiť vysokú úroveň kvality a uskutočniteľnosti služieb;

1.5 **má** tiež značné **obavy** v súvislosti s regionálnym plánovaním a rovnakým prístupom k rozličným regiónom. V tomto smere dúfa, že sa podniknú všetky potrebné kroky na zaistenie toho, aby vstup nových železničných dopravcov nevedol k zatvoreniu neziskových tratí, ktoré v súčasnosti fungujú s použitím vyrovnávania sadziieb.

V tejto súvislosti sa môžu vyskytnúť dve nebezpečenstvá:

— prvé sa vzťahuje na periférne alebo vnútrozemské regióny, ktoré môžu pociťovať, že sú vylúčené z týchto služieb, ak má samotný dopravca slovo pri definovaní ich charakteristik. Okrem toho by mohli niektoré medzi-regionálne trate, ktoré nie sú predmetom verejnej zmluvy na poskytnutie služieb, byť destabilizované medzinárodnými službami, používajúcimi zastávky, ktoré vytvárajú najväčšiu premávku, a tým aj najväčšie zisky;

— druhé nebezpečenstvo sa týka podmienok pre aplikáciu bezpečnostnej klauzuly pre spoje (najmä regionálne), ktoré sú predmetom verejnej zmluvy na poskytnutie služieb;

⁽³⁾ Ú.V. C 109 z 30. apríla 2004, s. 10

1.6 **Zdôrazňuje**, že otázka bezpečnosti na železničiach je rozhodujúca, ako sa uvádza v zdôvodnení, a že novým nízko-nákladovým dopravcom nesmie byť dovolené, aby podryvali bezpečnostné požiadavky pre užívateľov (výcvik rušňovodičov a preukazy, zanedbaný stav vozového parku a pravidiel údržby). Bezpečnosť je čoraz dôležitejšia vzhľadom na oprávnenie kabotáže, ktorá povedie k zmiešaniu dopravy, najmä na regionálnych trasách, kde sa zmluvy o prevádzkovaní verejnej dopravy vo väčšine prípadov dovoľávajú vysokej úrovne bezpečnosti. Okrem toho povolenie kabotáže povedie *de facto* k liberalizácii niektorých štátnych segmentov železničného trhu a je dôležité zabezpečiť, aby otvorenie trhu pre konkurenciu týmto spôsobom neoslabilo hospodársku životaschopnosť štátnych dráh, ktoré nie sú predmetom verejnej zmluvy na poskytnutie služieb;

1.7 **potvrďuje** svoju podporu pre postupy na hodnotenie reforim vykonaných v železničnom sektore, aby sa tak zaistilo, že povedú k poskytovaniu kvalitnejších služieb (úrovne poskytovania služieb, kvalita služieb, bezpečnosť, náklady). V tejto súvislosti sa Výbor pýta, či je navrhovaný časový harmonogram vhodný, pretože nepovoľuje priestor na mimoriadne dôležité zhodnotenie predchádzajúcich reforimov.

Certifikácia rušňovodičov na železničnej sieti Spoločenstva

VÝBOR REGIÓNOV

1.8 **schvaľuje** iniciatívu Komisie smerujúcu k zavedeniu rušňovodičského certifikátu pozostávajúceho z dvoch častí: 1) preukaz EÚ platný na celom území EÚ, vydaný štátnym úradom alebo ním povereným pracoviskom a patriaci rušňovodičovi; a 2) zladený doplnkový certifikát, ktorý vyjadruje určité požiadavky oprávnenej služby a mal by obmedzenú platnosť, a vydala by ho železničná spoločnosť, ktorá rušňovodiča zamestnáva;

1.9 **poznámenáva**, že tieto ustanovenia boli predmetom konzultácií medzi partnermi (Spoločenstvo európskych železníc a Európska federácia pracovníkov v doprave) a zaručujú voľný pohyb pracovníkov v rámci Spoločenstva;

1.10 **potvrďuje**, že definovanie prísnych bezpečnostných pravidiel je základnou a nevyhnutnou podmienkou z hľadiska cieľa dosiahnuť interoperabilitu sietí. Navrhovaná harmonizácia je nevyhnutná vzhľadom na veľké rozdiely v zákonoch rôznych štátov o certifikácii rušňovodičov. Testovanie fyzickej a psychologickej kondície, prevediteľné prehliadky, monitorovanie úrovni kompetencií a základných vedomostí jazyka, ktorý sa bežne používa v daných krajinách sú základné záruky pre vysokú úroveň bezpečnosti na železnici;

1.11 **podporuje** postupné zavádzanie nových ustanovení, ktoré sa budú pôvodne vzťahovať iba na rušňovodičov na medzinárodných tratiach, ale nakoniec sa po zhodnotení rozšíria na všetky rušňovodičov.

Práva a povinnosti cestujúcich na medzinárodných tratiach

VÝBOR REGIÓNOV

1.12 **víta** iniciatívu Komisie stanoviť pravidlá o právach a povinnostiach cestujúcich na medzinárodných tratiach, spolu s pravidlami stanovenými v sektore vzdušnej dopravy. Toto predstavuje krok smerom k zdravej konkurencii medzi rôznymi spôsobmi dopravy;

1.13 **dúfa**, že navrhované opatrenia sa rozšíria na štátne vnútorné kabotážne služby vytvorené v rámci súčasnej legislatívy;

1.14 **poznámenáva**, že v postupoch, ktoré sa budú pravdepodobne zavádzať, neboli zohľadnení zástupcovia užívateľov a miestnych komunít.

Kompensácia v prípadoch nehody s požiadavkami na kvalitu služieb v železničnej nákladnej doprave

VÝBOR REGIÓNOV

1.15 **poznámenáva**, že podiel železničnej nákladnej dopravy na trhu poklesol, pretože sa zvýšili očakávania zákazníkov ohľadom väčšej kvality, presnejších dodávok, atď.;

1.16 **myslí si**, že opatrenia na zlepšenie kvality služieb dodávaných železničnými podnikmi sú prvoradé, a že bez takých opatrení bude železničná nákladná doprava naďalej upadať;

1.17 **všíma si** snahy Komisie zvýšiť podiel železničnej nákladnej dopravy na trhu za pokračujúcich ťažkých okolností. Jedným zo spôsobov na získanie lojálnosti zákazníkov a prilákanie nových zákazníkov je zaiste zlepšenie kvality poskytovaných služieb;

1.18 **pýta sa**, či by mala Komisia regulovať tento sektor, keď dopravcovia majú zmluvné vzťahy so svojimi zákazníkmi, v ktorých sú požiadavky na kvalitu súčasťou podmienok vyjednávania. Hrozí tu nebezpečenstvo, že regulácia by mohla byť kontraproduktívna, najmä ak požiadavky na kvalitu vedú k vyšším nákladom na služby, kým cestná doprava má voľnosť pri stanovení vzájomne dohodnutých podmienok. Toto je ešte citlivejšia otázka pre železničných dopravcov v nových členských štátoch, najmä ak Komisia nebude regulovať požiadavky na kvalitu na rovnakej báze pre všetky spôsoby dopravy.

2. Odporúčania Výboru regiónov

VÝBOR REGIÓNOV

2.1 **žiada**, aby bol navrhnutý časový harmonogram upravený tak, aby bolo ponechané miesto pre potrebné zhodnotenie predošlých reforiem, a najmä aby toto zhodnotenie mohlo vziať do úvahy zmeny vyžadované týmito reformami v nových členských štátoch a vzdialených regiónoch;

2.2 **dožaduje sa** presnejšej definície medzinárodných služieb začlenením požiadavky, aby boli konečné stanice situované v najmenej jednom veľkom mestskom centre v každej z krajín, ktoré spadajú pod medzinárodné služby. Definícia „služieb pre cestujúcich na medzinárodných tratiach“ navrhovaná v článku 1 návrhu smernice (COM (2004) 139 final) je obmedzená na jediné kritérium, a to že „vlak prechádza najmenej cez jedny hranice.“ Jednoduchosť tejto definície by mohla viesť k deviantnému správaniu (*paraziti*), pretože obsluha prvej stanice za hranicami by stačila na získanie štatútu medzinárodných služieb, aj keď by prakticky celý obrat vznikol iba v jednej krajine. Taká prax by viedla de facto k otvoreniu štátneho trhu v danej krajine;

2.3 **žiada**, aby úloha štátov, regionálnych a miestnych orgánov bola presne vymedzená v definícii charakteristík navrhovaných medzinárodných služieb (počet služieb, počet zastávok, frekvencia, periodičita, sadzby na štátnych tratiach);

2.4 **navrhuje**, aby znenie návrhu smernice bolo konkrétnejšie v tom zmysle, aby sa dalo predpokladať, že obmedzenia prepravných služieb budú závisieť od územného orgánu ako úradu zodpovedného za trasu, ktorá je predmetom poskytovania verejnej služby, a taktiež záležať od regulačného orgánu, o ktorom sa zmieňuje článok 30 smernice 2001/14 ES.

2.5 **odporúča**, aby podmienky využívania medzinárodných služieb boli definované tak, že by odrážali povahu navrhovaných služieb. Podmienky týkajúce sa uskutočniteľnosti takých služieb, účtovanej ceny za jazdu a úrovni služieb závisia od povahy služieb, ktoré sa majú poskytovať. Je napríklad ťažké

apriórne si predstaviť, že existujú rovnaké pravidlá pre cezhraničné služby spájajúce dva priľahlé regióny, služby na vysokorýchlostnej trase, povedzme medzi Londýnom a Marseille, nočnú službu medzi Hamburgom a Zurichom a sezónnu službu medzi Parížom a Benátkami;

2.6 **navrhuje**, aby sa poukázalo aj na vplyv, ktorý bude mať otvorenie medzinárodných železničných služieb na trasy diaľkových autobusov, najmä čo sa týka slobody stanovovania cestovného na týchto trasách (majú tieto spoločnosti aj právo na štátnu kobotáž?);

2.7 **trvá na tom**, že je potrebné stanoviť podmienky, za ktorých nové železničné spoločnosti budú alebo nebudú schopné stanoviť tarify voľne (slobodne) – najmä pre kabotážnych zákazníkov – tak, aby sa zabránilo deformácii konkurencie so štátnymi dopravcami, keď štátni dopravcovia nemajú túto slobodu;

2.8 **navrhuje**, že dĺžka prevádzky nových služieb by sa mala stanoviť podľa návratnosti investícií. Aby sa vyšlo nestabilite v poskytovaní služieb v tejto oblasti, je dôležité, aby dostali zainteresované strany záruky;

2.9 **vyžaduje**, aby harmonizovaný doplnkový certifikát pre vlakové osádky požadoval znalosť jazyka každej krajiny, cez ktorú vedie trasa;

2.10 **trvá na tom**, aby boli podmienky pre kompenzácie cestujúcich aplikované na železničnú dopravu, najmä čo sa týka meškania vlakov, totožné s kompenzáciami, ktoré platia vo vzdušnom dopravnom sektore (trvanie a úroveň kompenzácií);

2.11 **všima si**, že čoraz väčší počet miestnych a regionálnych orgánov sa zaoberá týmito otázkami, a preto je nevyhnutné, aby ich zástupcovia boli zapojení do všetkých štátnych orgánov aj orgánov Spoločenstva, ktoré sú zodpovedné za implementáciu týchto opatrení.

Brusel 17. novembra 2004

Predseda
Výboru regiónov
Peter STRAUB

Stanovisko Výboru regiónov k Oznámeniu Komisie Rade, Európskemu parlamentu, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov eZdravotníctvo – zlepšovanie zdravotníckej starostlivosti pre európskych občanov: akčný plán pre európsku oblasť systému eZdravotníctva

(2005/C 71/08)

VÝBOR REGIÓNOV,

so zreteľom na oznámenie Komisie Rade, Európskemu parlamentu, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru *eZdravotníctvo – zlepšovanie zdravotníckej starostlivosti pre európskych občanov: akčný plán pre európsku oblasť systému e-Zdravotníctva* (COM(2004)356 final),

so zreteľom na rozhodnutie Európskej komisie zo dňa 30. apríla 2004 prekonzultovať túto tému s VR, podľa prvého odseku článku 265 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva,

so zreteľom na rozhodnutie svojho predsedu zo dňa 8. septembra 2004 poveriť svoju Komisiu pre kultúru a vzdelávanie vypracovaním stanoviska k danej téme,

so zreteľom na svoj návrh stanoviska 256/2004 Rev.1 prijatý dňa 22. septembra 2004 Komisiou pre kultúru a vzdelávanie (spravodajca pán Olivier Bertrand, starosta mesta Saint-Silvain-Bellegarde (F/EPP)

jednohlasne prijal nasledujúce stanovisko na svojom 57. plenárnom zasadnutí, ktoré sa konalo v dňoch 17. a 18. novembra 2004 (schôdzi zo 17. novembra):

1. Názory Výboru regiónov

Úvod

1.1 Systém e-Zdravotníctvo, široko interpretovaný v úvode oznámenia Komisie, má potenciál na účinné a hospodárne poskytovanie zlepšenej zdravotníckej starostlivosti. Kľúčom k úspechu však bude zabezpečenie dôvery občanov, že všetky aspekty systému e-Zdravotníctva, ktoré majú pre nich dôsledky, budú zostavené tak, aby kládli najväčšiu prioritu ich záujmom. Angažovanie sa zástupcov organizácií zastupujúcich pacientov a mestá v návrhu produktov systémov a služieb systému e-Zdravotníctva bude preto veľmi dôležité. Pri systémoch vytvorených pre špecifické skupiny pacientov by sa mali angažovať zástupcovia príslušných podporných skupín pacientov. Otázka dôvery osobných zdravotníckych záznamov bude občanov zaujímať najviac.

1.2 Označenie „**zdravotnícka starostlivosť zameraná na občana**“ sa musí postarať o to, aby sa uplatňovalo v praktickom vykonávaní politik a nie len ako opis zámeru v politických dokumentoch.

1.3 Skúsenosti so zavedením systémov e-Zdravotníctva tiež jasne demonštroval potrebu zaangažovať zdravotníckych odborníkov od úplného začiatku diskusií o akomkoľvek projekte e-Zdravotníctva zostaveného pre ich používanie.

1.4 Otázka zabezpečenia kvality (dôverynosť na webe) potvrdených informačných systémov e-Zdravotníctva bude tiež

životne dôležitá pre vytváranie a udržiavanie dôvery verejnosti. Vytvorenie dôvery by sa malo uznať za kľúčovú otázku pri podpore občanov, aby využívali zdroje, ktoré poskytujú spoľahlivé, vyrovnané a nestranné informácie a radu, namiesto často slabých, alebo dokonca nebezpečných informácií, často pre komerčné účely (¹).

2. Výzvy a očakávania, ktorým čelia zdravotnícke sektory Európy a úloha e-Zdravotníctva

2.1 **Dostupnosť služieb:** Oznámenie uvádza, že do roku 2051 takmer 40 % populácie Únie bude mať viac ako 65 rokov. Najmladšie segmenty tejto vekovej skupiny budú ľudia, ktorí žili a pracovali v elektronickom prostredí, a je pravdepodobné, že budú e-Zdravotníctvo dôverne poznať a pohodlne používať, za predpokladu, že počas ich praxe boli účinné potrebné kontroly kvality. Ale na začiatku 21. storočia mnoho ľudí zo starších vekových skupín môže mať len málo skúseností so systémom e-Zdravotníctva a niektorým môžu chýbať IT zručnosti potrebné na získanie maximálne úžitku z rozvoja systému e-Zdravotníctva. Toto sú presne tí ľudia, ktorí budú

(¹) Nedávny prieskum 32 najpopulárnejších webových stránok alternatívnej a doplnkovej liečby, o ktorých sa hovorí, že priťahujú desiatky tisícok „návštevníkov“ každý deň, pričom ponúkajú 118 rôznych „liekov“ na rakovinu a 59 takzvaných preventívnych terapií, pričom o žiadnom z nich sa nedá dokázať, že majú deklarovaný účinok. Jedna pätina webových stránok alebo aktívne alebo nepriamo odradila pacientov od využívania konvenčnej liečby rakoviny (štúdia uverejnená v žurnáli „*Annals of Oncology*“ (Anály onkológie), citované v relácii BBC News dňa 15. apríla 2004)

s najväčšou pravdepodobnosťou požadovať zvýšený prístup k službám zdravotníckej starostlivosti. Tieto systémy musia byť zavedené do praxe, aby sa zabezpečilo, že ich záujmy nebudú poškodené. Počas niekoľkých rokov bude existovať potreba zabezpečiť pre občanov iné komunikačné kanály, aby mali prístup k službám, napríklad telefonicky. Tlačené informácie by mali byť tiež dostupné.

2.2 Je jasné, že výbor zvolaný pod patronátom generálneho riaditeľstva pre zamestnanosť a sociálne veci skúma e-Zdravotníctvo vrátane „digitálnych rozdielov“, mestských a vidieckych odlišností a otázok vzdelávania a školenia zdravotníckych odborníkov a občanov. Vyriešenie týchto otázok je dôležité pre úspešné zavedenie systému e-Zdravotníctva.

2.3 **Infraštruktúra technológie:** V oznámení je uvedený odkaz na potrebu konania vo veci „zavedenia širokopásmových sietí v telekomunikáciách.“ Niektoré súčasné širokopásmové pripojenia k Internetu v niekoľkých geografických oblastiach nie sú v súčasnosti dostatočne silné. To má dôležitý dopad na nemocnice a odborníkov v oblasti primárnej starostlivosti v týchto oblastiach. Niektoré aspekty telemedicíny, ako napríklad prenos röntgenových lúčov, by boli extrémne neurčité, ak nie nemožné. Vo vidieckych alebo riedko osídlených oblastiach, kde sú súčasné širokopásmové pripojenia relatívne krehké, budú vzdialenosti medzi zariadeniami zdravotníckej starostlivosti pravdepodobne väčšie než v iných oblastiach, a tak potenciálne výhody aplikácií e-Zdravotníctva budú väčšie. Okrem toho, ak budú miestni poskytovatelia zdravotníckej starostlivosti chcieť, aby boli informácie dostupné on-line pre miestnych obyvateľov s trvalým bydliskom, je nevyhnutné, aby mali títo obyvatelia s trvalým bydliskom spoľahlivú technickú infraštruktúru, ktorá by zabezpečovala pohotový prístup.

2.4 Preto je pre investovanie do nevyhnutného zariadenia potrebné, aby sa zabezpečilo, že vhodná technická infraštruktúra je zavedená do praxe pre všetkých dotknutých, aby mali pohotový prístup k službám systému e-Zdravotníctva. Investícia by mala pochádzať z kohéznych alebo štrukturálnych fondov EÚ a pravdepodobne prostredníctvom Európskej investičnej banky.

2.5 **Splnomocnenie zdravotníckych spotrebiteľov - pacientov a zdravých občanov:** Odkaz smeruje na podporu ľudí, ktorí teraz potrebujú riadiť svoje vlastné choroby, riziká a životné štýly a na skutočnosť, že ľudia proaktívne hľadajú informácie o svojom zdravotnom stave. V stručnosti, ľudia dnes chcú byť partnermi so zdravotníckymi odborníkmi pri rozhodnutiach o liečbe.

2.6 Používanie liekov je doposiaľ najbežnejšou intervenciou pri liečbe choroby a ochrane občanov pred vážnymi zdravotnými dôsledkami, ako sú koronárna srdcová vada alebo infarkt. Uverejnené návrhy „cestovnej mapy“ Európskej agentúry pre lieky (EMA) naznačujú želanie, aby databáza EMA pokrývala všetky lieky, ktorých registrácia bola povolená v akomkoľvek členskom štáte EÚ a podľa centralizovaného postupu. Tento

návrh by sa mal zaviesť hneď ako to bude možné. Ľudia, ktorí si chcú vyhľadať informácie o liekoch cez Internet, by mali byť silne povzbudzovaní, aby používali databázu EMA ako prioritný zdroj, pretože informácie, ktoré poskytuje, budú objektívne, spoľahlivé a vedecky dokázané.

2.7 Všetky „platné“ webové stránky o lekárskejších produktoch a lekárskejších terapiách by mali obsahovať explicitnú radu ľuďom, aby sa o daných informáciách alebo zdravotných ťažkostiach poradili so svojim lekárom alebo lekárnikom. Správa Svetovej zdravotníckej organizácie (WHO) z roku 2003 „*Dodržiavanie dlhodobých terapií - dôkaz pre konanie*“, zdôrazňovala hlavné problémy, ktoré vznikli v dôsledku nedodržiavania dlhodobých režimov liečby pri chronických zdravotných stavoch. To predstavuje nielen plytvanie zdrojmi, ale aj hrozbu pre zdravie daného jednotlivca v budúcnosti.

2.8 Nedávny výskum⁽²⁾ naznačil, že ľudia skôr prijímajú pozitívne rozhodnutia, že prestanú užívať svoje lieky, akoby ich zabudli užívať. Správa WHO naznačuje, že dôvody pre nedodržiavanie postupov sa líšia, ale spúšťačom sú často nepríjemné vedľajšie účinky. Toto by sa malo vziať do úvahy vo všetkých iniciatívach systémov e-Zdravotníctva, ktoré poskytujú informácie o liekoch a terapiách, s pozitívnym prístupom k povzbudzovaniu dodržiavať liečbu.

2.9 Záver správy WHO bol, že „narastajúca efektívnosť zásahov do dodržiavania režimu môže mať väčší dopad na zdravie obyvateľstva než akékoľvek zlepšenie v špecifických liekových terapiách.“ V čase tlaku na zdroje pre zdravotnícku starostlivosť by sa mali vhodné iniciatívy systému e-Zdravotníctva zamerať na zlepšovanie dodržiavania režimu.

2.10 Oznámenie zdôrazňuje zlepšenia v oblasti kvality starostlivosti a bezpečnosti pacienta, ktoré môžu vyplývať z prístupu k „rozsiahlym a bezpečným elektronickým zdravotným záznamom“. Dilemou je teraz to, ako si udržať dôveru pacienta v bezpečnosť a dôveryhodnosť zdravotných záznamov, a to za súčasného zabezpečenia, že všetky nevyhnutné informácie budú dostupné zdravotníckym odborníkom, ktorí poskytujú zdravotnícku starostlivosť jednotlivcovi, čím sa im umožní poskytovať tú najlepšiu kvalitu starostlivosti. Problém udržiavania dôvery verejnosti v dôveryhodnosť údajov sa stane pravdepodobne zložitejším pri narastajúcom poskytovaní zdravotníckej starostlivosti v zahraničí. Oznámenie otvára možnosť štúdie špecifickej ochrany údajov v kontexte systému e-Zdravotníctva. Uvedené by sa malo stať prioritou.

2.11 **Podpora zdravotníckych orgánov a zdravotníckych manažérov:** Oznámenie navrhuje, aby systém e-Zdravotníctva vytvoril nové príležitosti pre ľudí, ktorí žijú vo vzdialených oblastiach len s obmedzenými službami zdravotníckej starostlivosti, ako aj „okrajové skupiny“, ako napríklad ľudí s rôznym stupňom postihnutia. Uvedené bude platiť, len ak sa vykonajú potrebné investície do technickej infraštruktúry vo vzdialených oblastiach, kde to bude potrebné. Školenia pre občanov budú tiež veľmi dôležité.

⁽²⁾ Barber N, Parsons J, Clifford S, Darracott R, Horne R, Problémy „pacientov“ s novým liekom na chronické choroby „*Quality and Safety in Healthcare (Kvalita a bezpečnosť v zdravotníckej starostlivosti)*“, č. 13, Jún 2004

3. Súčasná situácia

3.1 **Hlavné výzvy pre širšiu implementáciu:** Ako objaňuje oznámenie, **univerzálnosť** je kľúčovou otázkou, pretože ak sa má dosiahnuť, vyžiada si omnoho pozitívnejší prístup, než aký bol demonštrovaný doposiaľ. **Lahká ovládateľnosť** by sa mala dosiahnuť menej obtiažne, vzhľadom na nevyhnutné investície. Na otázky **dôvery a bezpečnosti** sa už toto stanovisko vzťahuje.

3.1.1 Ustanovenie v rámci všeobecnej smernice o ochrane údajov vytvoriť kódex správania pre špeciálne domény ako zdravotníctvo by sa malo dostať do popredia ako otázka naliehajúcej potreby, najmä preto, aby riešila otázky dôvery a bezpečnosti.

3.1.2 Odhliadnuc od uistenia týkajúceho sa dôvery, občania si budú chcieť byť istí tým, že ak po poskytovaní cezhraničných služieb vzniknú problémy, ich práva na kompenzáciu budú ochránené. Diskusie o návrhu smernice o službách na internom trhu (COM (2004) 2 final) dokazujú, že pokrytie odborného poistenia zodpovednosti sa medzi členskými štátmi značne líši. Poisťovatelia navrhli, že požiadavka povinného krytia odborného poistenia zodpovednosti pre odborníkov v zdravotníctve by mohla znemožniť niektorým zdravotníckym odborníkom získať prijateľné pokrytie. Potom by stáli zoči voči odstupovaniu od služieb alebo ilegálnemu konaniu. Tento problém musí byť vyriešený, ak majú mať občania dôveru v používanie cezhraničných služieb systému e-Zdravotníctva.

3.2 Otázka **kvalifikácií** tých, ktorí ponúkajú zdravotnícke služby cez hranice, je tiež otázkou, ktorá zaujíma občanov, ako to jasne demonštrovali debaty o navrhovanej smernici o vzájomnom uznávaní odborných kvalifikácií (COM(2002) 119 final). Je veľmi dôležité, aby sa služby elektronického poskytovania zdravotníckych služieb nepoužívali na obchádzanie národných predpisov, čo znamená, že regulačný orgán v hostujúcom členskom štáte musí vedieť, že službu ponúka zdravotnícky odborník z iného členského štátu a musí byť presvedčený, že daný odborník je riadne kvalifikovaný, vlastní licenciu na vykonávanie práce vo svojej profesii a nepodlieha disciplinárnym sankciám. Občania si chcú byť istí, že zdravotnícki odborníci z iných členských štátov, ktorí im poskytujú služby, spĺňajú tie isté normy, ktoré sú vyžadované v ich členskom štáte. Musí sa nájsť riešenie v texte predmetnej smernice, ak majú mať občania dôveru v používanie služieb systému e-Zdravotníctva.

3.3 Príkladom, ktorý by mohol pomôcť pri zlepšovaní bezpečnosti a právnej istoty, by mohla byť štandardizácia formulárov elektronických predpisov. V súčasnosti v celej EÚ neexistuje žiadna štandardizácia formátu papierových predpisov, čo je ďalším prvkom, ktorý vedie k ťažkostiam pre pacientov, ktorí žiadajú o vydanie lieku na lekársky predpis v inom členskom štáte, než v ktorom bol predpis vydaný. Preto sa zdá byť vhodným preskúmať štandardizáciu formátov elektronických predpisov, pokiaľ sú služby elektronického predpisovania liekov v plienkach, a nečakať dokiaľ budú systémy uvedené do praxe

v jednotlivých členských štátoch. Zástupcovia zdravotníckych, stomatologických a farmaceutických profesií v EÚ by mali byť vyzvaní, aby pri takejto iniciatíve spolupracovali.

3.4 Ako uvádza toto oznámenie, občania dávajú prednosť službám šitým na mieru ich potrebám a požiadavkám, ak vedia, že ich právo na súkromie bude ochránené. Je jasné, že nástup systémov a služieb e-Zdravotníctva by sa mal zrealizovať rýchlo, ak sa majú potreby a záujmy komunít používateľov (zdravotnícki odborníci, pacienti a občania) brať k srdcu. Zástupcovia skupín používateľov by sa preto mali zapojiť do vytvárania projektov systému e-Zdravotníctva. Tieto komunity budú pravdepodobne používateľmi a propagátormi systému e-Zdravotníctva. Skutočnosť, že každá skupina osôb so spoločnými záujmami má schopnosť vetovať implementáciu akéhokoľvek projektu, ak ho nepovažuje za prospešný, by mala byť najdôležitejšia v mysli tých, ktorí tieto projekty plánujú.

3.5 Riziko, že časti spoločnosti uvedené v podtitule **Prístup k systému e-Zdravotníctva pre všetkých** by mohli byť vylúčené z možností ponúkaných systémom e-Zdravotníctva, sa musí riešiť ako prioritná otázka, ak sa nemajú ľudia v týchto už beztak znevýhodnených skupinách cítiť vylúčenými ešte viac. Systém e-Zdravotníctva, vhodne zabezpečený, by mohol byť hlavným prvkom pri poskytovaní zlepšenej zdravotníckej starostlivosti pre tieto skupiny;

4 Smerom k európskej oblasti e-Zdravotníctva: Otázky a akcie

4.1 Ciele uvedené v otázkach, ktoré boli vznesené v predchádzajúcom oznámení, sa dosiahnu, len ak bude na strane členských štátov úplná oddanosť, ak všetky skupiny osôb so spoločnými záujmami, vrátane zástupcov pacientov, občanov a profesií budú úzko zapojené od samého začiatku, a to na národnej úrovni aj úrovni Spoločenstva, ak bude existovať dôsledné a konzistentné monitorovanie dosiahnutých stanovených cieľov a ak budú vykonané potrebné investície do technickej infraštruktúry. To veľmi pomôže pri povzbudiví občanov, aby dôverovali používaniu služieb e-Zdravotníctva a pri podpore ich ďalšieho rozvoja. Bez ich podpory by sa dosiahlo len málo.

Výbor regiónov v tejto časti oznámenia nekomentoval každý podtitul.

4.2 **Otázka č. 1: Riešenie spoločných výziev:** (Oznámenie, bod 4.2.1) Záleží na tom, aby členské štáty a Komisia preštudovali otázku úhrady služieb určených obyvateľstvu pohraničných oblastí. V dôsledku toho si možno predstaviť prípad, kedy pacient, ktorý býva v blízkosti hraníc a tvrdí, že odborník, ktorý je k nemu najbližšie, sa mu zdá súcejší na poskytnutie prípadnej druhej konzultácie a to prostredníctvom telekonzultácie za podmienok vyplývajúcich z odseku 4.3.2 Oznámenia, požiadala o ošetrovanie v nemocnici situovanej v inom členskom štáte, než v ktorom býva. Absencia predpisu bude pre takých obyvateľov ťažko pochopiteľná a predpis sa musí prispôbiť v zhode s predpismi v každom členskom štáte.

4.2.1 (Oznámenie, bod 4.2.3) Vo vzťahu k mobilite pacientov bude veľmi dôležité dodržiavanie spoločného prístupu k identifikátorom pacientov, ako je uvedené v odseku 4.2.2.1 a presvedčenie, že sa používajú prísne kontroly pre zabezpečenie konkurencieschopnosti zdravotníckych odborníkov, ktorí poskytujú služby v členských štátoch.

4.2.2 (Oznámenie, bod 4.2.4) Tu Výbor regiónov znovu opakuje svoje skoršie vyhlásenie, že finančná podpora od Spoločenstva bude dôležitá pre urýchlenie uvedenia širokopásmových komunikácií na trh v určitých nedostatočne obsluhovaných lokalitách.

4.2.3 (Oznámenie, bod 4.2.7) Oznámenie Komisie uvádza, že istota zodpovednosti za produkt a služby systému e-Zdravotníctva „by mala prinášať výhody“. Výbor regiónov má za to, že tieto slová by sa mali nahradiť slovami „je veľmi dôležitá“, ak sa má stimulovať a udržiavať dôvera pacienta v používanie služieb systému e-Zdravotníctva. Pre Komisiu by sa mal stanoviť skorší dátum než rok 2009, v spolupráci s členskými štátmi, aby sa vytvoril potrebný rámec pre väčšiu právnu istotu v tomto ohľade.

4.3 Otázka č. 2: Pilotné akcie: urýchlenie prospešnej implementácie

4.3.1 (Oznámenie, bod 4.3.1) Výbor regiónov víta spolufinancovanie Komisie pre vytvorenie súboru kvalitatívnych kritérií pre webové stránky súvisiace so zdravím. Mali by existovať dlhodobé kampane vlád a zdravotníckych odborníkov, aby sa občania povzbudili, aby používali stránky s „dôvernosťou na webe“ prednostne pred inými. Formálny, konštantný monitoring takýchto miest na zabezpečenie neustáleho dodržiavania kvalitatívnych kritérií bude veľmi dôležitý.

4.3.2 (Oznámenie, bod 4.3.3) Výbor regiónov víta zavedenie európskej kartičky zdravotného poistenia. Navrhovaná európska kartička zdravotného poistenia by mala po svojom zavedení obsahovať informácie z kartičky zdravotného poistenia spolu s najdôležitejšími zdravotnými údajmi, ak si to pacient bude želať. Pacient by potom mal byť schopný povoliť jednotlivým zdravotníckym odborníkom prístup k príslušným údajom, aby sa zabezpečilo, že môžu zabezpečiť tú najlepšiu možnú kvalitu zdravotníckej starostlivosti. To znova zdôrazňuje dôležitosť zabezpečenia interoperability elektronickej technológie. Pozornosť by sa mala venovať tomu, aby sa určité zdravotné údaje, ktoré by sa mohli používať na „vyberanie hroziakov z koláča“, nedali k dispozícii organizáciám zdravotníckeho poistenia.

4.3.3 (Oznámenie, bod 4.4.1) Vytvorenie fóra e-Zdravotníctva na vysokej úrovni na podporu Komisie poskytnie ideálnu príležitosť na vytvorenie dôvery potvrdením, že všetky potrebné skupiny osôb so spoločnými záujmami budú angažované od úplného začiatku. Predpokladá sa, že toto fórum bude schopné vytvoriť pracovné skupiny pre špecifické témy, jednou z ktorých by mala byť univerzálnosť. Mala by existovať úzka spolupráca medzi fórom e-Zdravotníctva a skupinou na vysokej

úrovni pre zdravotnícku starostlivosť a zdravotnícke služby, ktorá by sa mala vytvoriť v rámci oznámenia Komisie o mobilite pacientov.

5 Odporúčania Výboru regiónov

VÝBOR REGIÓNOV

5.1 **odporúča**, aby sa finančná podpora poskytovala prostredníctvom štrukturálnych/kohéznych fondov EÚ alebo z Európskej investičnej banky, aby sa zabezpečila požadovaná efektívnosť širokopásmových komunikácií v lokalitách, ktoré sú inak nedostatočne obsluhované.

5.2 **odporúča**, aby Komisia riešila problém udržiavania dôvery verejnosti v dôvernosť osobných zdravotníckych údajov, za súčasného vysvetľovania prínosov zdieľania príslušných informácií zdravotníckymi odborníkmi zapojenými do ich liečby, ako prioritný v spolupráci s členskými štátmi.

5.3 **odporúča**, aby zástupcovia občanov a zdravotníckych odborníkov boli zaangažovaní od úplného počiatku návrhov súvisiacich s projektmi systému e-Zdravotníctva.

5.4 **odporúča**, aby sa prijali pozitívne kroky, aby sa zabezpečilo, že záujmy osôb vo vyšších vekových skupinách a iných zraniteľných skupinách budú špecificky riešené vo vzťahu k všetkým projektom systému e-Zdravotníctva a aby sa počas niekoľkých rokov zabezpečili alternatívne spôsoby vyhľadávania informácií a rád.

5.5 **odporúča**, aby sa pre Komisiu stanovil skorší dátum než rok 2009, a to v spolupráci s členskými štátmi, aby sa vytvoril nevyhnutný rámec pre vyššiu právnu istotu vo vzťahu k produktu systému e-Zdravotníctva a zodpovednosti za služby.

5.6 **odporúča**, aby sa otázke hradenia služieb poskytovaných za hranicami udelila priorita.

5.7 **odporúča**, aby sa u občanov propagovali prínosy používania „dôverných webových stránok“ a nie iných stránok, na dlhodobej báze, a to vládami členských štátov a zdravotníckych odborníkov.

5.8 **odporúča**, aby sa zriadil systém pre zabezpečenie toho, aby „dôverné webové stránky“ konzistentne dodržiavali stanovené kvalitatívne kritériá.

5.9 **odporúča**, aby služby e-Zdravotníctva spojené s liečbou liekmi pozitívne riešili vážny problém nedodržiavania režimu užívania liekov.

5.10 **odporúča**, aby sa medzi fórom e-Zdravotníctva a skupinou pre zdravotnícku starostlivosť a zdravotnícke služby na vysokej úrovni zriadila úzka spolupráca v rámci oznámenia Komisie o mobilite pacientov.

Brusel 17. novembra 2004

Predseda
Výboru regiónov
Peter STRAUB

Stanovisko Výboru regiónov k Návrhu rozhodnutia Európskeho parlamentu a Rady o vytvorení programu MLÁDEŽ V AKCII (YOUTH IN ACTION) na obdobie 2007-2013

(2005/C 71/09)

VÝBOR REGIÓNOV,

So zreteľom na Návrh rozhodnutia Európskeho parlamentu a Rady o vytvorení programu MLÁDEŽ V AKCII (YOUTH IN ACTION) na obdobie 2007-2013 (COM (2004) 471 final – 2004/0152 (COD),

So zreteľom na rozhodnutie Európskej komisie zo 14. júla 2004 požiadať VR o konzultáciu v tejto záležitosti v súlade s prvým odsekom článku 265 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva;

So zreteľom na rozhodnutie svojho predsedu z dňa 27. januára 2004 poveriť Komisiu pre kultúru a vzdelávanie vypracovaním stanoviska k tejto problematike,

So zreteľom na vlastné stanovisko na tému „Orientačné pokyny k európskej dobrovoľníckej službe pre mládež“ (CdR 191/96 final) ⁽¹⁾;

So zreteľom na vlastné stanovisko na tému „Európska dobrovoľnícka služba pre mládež“ (CdR 86/97 final) ⁽²⁾

So zreteľom na vlastné stanovisko na tému *Nové programy SOCRATES, LEONARDO a YOUTH* ⁽³⁾ (CdR 226/1998 final)

So zreteľom na vlastné stanovisko vo veci „Nadväznosť na Bielu knihu - Nový stimul pre európsku mládež.“ Navrhované spoločné ciele v oblasti zaangažovanosti a informovanosti mladých ľudí v nadväznosti na uznesenie Rady z 27. júna 2002 týkajúce sa rámca európskej spolupráce v oblasti mládeže ⁽⁴⁾ (CdR 309/2003 final);

So zreteľom na vlastné stanovisko ohľadom Bielej knihy Európskej komisie „Nový stimul pre európsku mládež“ ⁽⁵⁾ (CdR 389/2001 final)

So zreteľom na vlastné stanovisko ohľadom jednotného rámca pre transparentnosť kvalifikácií a kompetencií (Europass) ⁽⁶⁾ (CdR 307/2003 final)

So zreteľom na spoločné stanovisko k nadväznosti na Bielu knihu o novom stimule pre európsku mládež. Navrhované spoločné ciele pre dobrovoľnícke aktivity mladých ľudí a Navrhované spoločné ciele pre väčšie pochopenie a poznanie mládeže ⁽⁷⁾ (CdR 192/2004 final)

⁽¹⁾ ÚV C 42 z 10.2.1997, s.1

⁽²⁾ ÚV C 244 z 11.8.1997, s.47 (COM(96) 610 final. - 96/0318 (COD))

⁽³⁾ ÚV C 51 z 22.2.1999, s.77 (COM(98) 329 final., COM(98) 330 final. a COM(98) 331 final.)

⁽⁴⁾ ÚV C 22 z 24.1.2001, s.7 (COM(2003) 184 final.)

⁽⁵⁾ ÚV C 373 z 2.12.1998, s.20 (COM(2001) 681 final),

⁽⁶⁾ (COM(2003) 796 final.),

⁽⁷⁾ (COM(2004) 336 final a COM(2004) 337 final),

So zreteľom na rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady č. 1031/2000/ES z 13. apríla 2000, ktorým sa vytvára komunitárny akčný program „Mládež“⁽⁸⁾

So zreteľom na rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady č.790/2004/ES z 21. apríla 2004, ktorým sa vytvára komunitárny akčný program na podporu subjektov činných na európskej úrovni v oblasti mládeže⁽⁹⁾

So zreteľom na uznesenie Rady a zástupcov vlád členských štátov, zasadnutie v sídle Rady 27. júna 2002 týkajúce sa rámca európskej spolupráce v oblasti mládeže (2002/C 168/02)

So zreteľom na Oznámenie Komisie Rade – „Nadväznosť na Bielu knihu“ „Nový stimul pre európsku mládež.“ Navrhované spoločné ciele v oblasti zaangažovanosti a informovanosti mladých ľudí v nadväznosti na uznesenie z 27. júna 2002 týkajúce sa rámca európskej spolupráce v oblasti mládeže⁽¹⁰⁾;

So zreteľom na uznesenie Rady z 25. novembra 2003 týkajúce sa spoločných cieľov v oblasti zaangažovanosti a informovanosti mladých ľudí⁽¹¹⁾

So zreteľom na uznesenie Rady a ministrov zodpovedných za mládež, zasadnutie v sídle Rady za účasti mladých ľudí⁽¹²⁾, týkajúce sa neformálnej výchovnej dimenzie športových činností v komunitárnych programoch pre mládež⁽¹³⁾, sociálnej integrácie mládeže⁽¹⁴⁾ a podpory iniciatívneho, podnikavého a kreatívneho ducha mládeže⁽¹⁵⁾

So zreteľom na Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu a Rade *Dobrovoľnícka služba pre mládež*(COM(96) 610 final - 96/0318 (COD))

So zreteľom na Odporúčanie Európskeho parlamentu a Rady z 10. júla 2001, týkajúce sa mobility študentov, osôb zvyšujúcich si kvalifikáciu, dobrovoľníkov a učiteľov a inštruktorov⁽¹⁶⁾

So zreteľom na Správu Komisie *Strednodobé hodnotenie programu Mládež 2000 – 2006 (za obdobie 2000-2003)* (COM(2004) 158 final)

So zreteľom na Bielu knihu o európskom riadení (COM(2001) 428 final)

So zreteľom na čl. 13 a 149 Zmluvy o Európskej únii a Zmluvy o založení ES

So zreteľom na vlastný návrh stanoviska CdR 270/2004 Rev.1 prijatý dňa 22. septembra 2004 svojou Komisiou pre kultúru a vzdelávanie, (Spravodajca: pán **Alvaro Ancisi**, člen mestského zastupiteľstva, Ravenna (I/EPP))

prijal nasledujúce stanovisko na svojom 57. plenárnom zasadnutí dňa 17. a 18. novembra 2004 (schôdza z 17. novembra)

⁽⁸⁾ Ú. v. L 117 z 18.5.2000, str. 1.

⁽⁹⁾ Ú. v. L 138 z 30.4.2004, str. 24.

⁽¹⁰⁾ ÚV C 168 z 13.7.2002, s.2

⁽¹¹⁾ ÚV C 295 z 5.12.2003, s.6

⁽¹²⁾ ÚV C 42 zo 17.2.1999, s.1

⁽¹³⁾ ÚV C 8 z 12.1.2000, s.5

⁽¹⁴⁾ ÚV C 374 z 28.12.2000, s.5

⁽¹⁵⁾ ÚV C 196 z 12.7.2001, s.2

⁽¹⁶⁾ ÚV C 613 z ...2001

1. Postoje Výboru regiónov

VÝBOR REGIÓNOV

1.1. **Keďže** podpora európskeho občianstva a integrácie mládeže do spoločnosti sú jednou z politických priorít Výboru, a keďže práve na miestnej a regionálnej úrovni sa mladí ľudia prejavujú konkrétne ako aktívni občania, keďže tento návrh je spojený s prioritami komisie VR EDUC (bod 1.2 pracovného programu komisie EDUC na rok 2004);

1.2. **Si uvedomuje**, aké ústredné postavenie zaberá pre sociálnu súdržnosť Únie a pre mier aktívna občianska angažovanosť mladých, pocit spolupatričnosti k Európe, rozvoj pocitu solidarity a vzájomného pochopenia;

1.3. **Zdieľa** päť cieľov stanovených Komisiou a v prvom rade konsolidáciu vytýčených línií „Mládež pre Európu“ a „Dobrovoľnícka služba mládeže“, keďže môžu mať veľký vplyv aj na mládežnícke politiky jednotlivých štátov a podnikatí ich znásobovanie;

1.4. osobitne **oceňuje** akčnú líniu „Mládež vo svet“e, ktorá rozširuje možnosti výmen a dobrovoľníckych akcií na krajiny hraničiace s rozšírenou Európou, ako aj akčné línie 4 a 5, pretože určujú systémy podpory spolupráce medzi operátormi, organizáciami občianskej spoločnosti, administratívami a politikmi, ktorí sa zaoberajú mládežou;

1.5. **Zdieľa** rozhodnutie zohľadniť demografické, ekonomické a socio-kultúrne transformácie cieľovej skupiny programu a rozšíriť vekovú hranicu beneficietov z 15 až 25 rokov na 13 až 30 rokov;

1.6. **Vyjadruje uspokojenie** nad prijatím otvorenej metódy koordinácie a princípu komplementarity európskych politik a politik jednotlivých štátov v oblasti mládeže, ale **len pod podmienkou**, že táto metóda naplno zapojí i miestne a regionálne orgány, vyzdvihne ich základný význam pre dosiahnutie pozitívnych výsledkov programu a bude rešpektovať princípy subsidiarity, blízkosti k občanovi a proporcionality;

1.7. **Súhlasí** s potrebou zúčastnených krajín prijať osobitné opatrenia na odstránenie prekážok v mobilite beneficietov programov a zvoliť vhodné nástroje na úrovni jednotlivých štátov alebo EÚ, ktorými by sa mladým ľuďom zapojeným do programu uznala činnosť, ktorú vykonávajú ako dobrovoľníci, rovnako ako aj alternatívne či neformálne vzdelanie získané účasťou na programe, (*non-formal and informal training*), a to aj prostredníctvom včlenenia programu Mládež medzi ostatné akčné línie Spoločenstva.

1.8 **zdôrazňuje**, že pri implementácii programu musia byť zohľadnené špecifické vnútroštátne okolnosti jednotlivých krajín. Malo by byť možné prideliť fondy na aktivity, ktoré prirodzene spadajú do kompetencií miestnych orgánov. Podobne by malo byť možné podporovať miestne aktivity, ktoré už boli vyskúšané a overené.

1.9 **berie na vedomie**, že v úvode a v prílohách k textu návrhu rozhodnutia sa plánuje financovanie partnerskej spolupráce s regionálnymi alebo miestnymi orgánmi s cieľom v dlhšej dobe vypracovať projekty, ktoré by kombinovali rôzne opatrenia programu, usmerňujúc financovanie na koordinačné projekty a aktivity; a že sa plánuje aj partnerstvo s regionálnymi a miestnymi orgánmi v rámci akčnej línie týkajúcej sa pracovníkov v službách pre mládež a podporných systémov. **Poznamenáva však**, že tieto zámery nie sú zreteľne zapracované do samotného textu rozhodnutia

2. Odporúčania Výboru regiónov

Výbor regiónov odporúča nasledujúce:

- a) Je dôležité vytypovať nové nástroje na **zjednodušenie a spružnenie programu**, sprehľadnenie postupov, sprístupnenie informácií a ich priblíženie ich používateľom, pričom treba zistiť aj ďalšie možnosti väčšej decentralizácie štruktúr;
- b) Na dosiahnutie skutočného úspechu programu je dôležité **vo väčšej miere zhodnotiť úlohu miestnej a regionálnej úrovne**, na ktorých mládež konkrétne preukazuje svoje schopnosti občiansky sa angažovať, zapojením sa do spoločenského a politického života, ako dobrovoľníci a vyjadrovaním spolupatričnosti;
- c) Práve na miestnej a regionálnej úrovni je možné zabezpečiť účinnejšie propagovanie informácií o programe, a to aj medzi tými najznevýhodnenejšími skupinami mladých ľudí, a podnecovať inovatívne iniciatívy, podporovať rast a rozvoj mimovládnych organizácií, ktoré sa zaoberajú mládežou, ako aj ich schopnosť vypracovávať projekty na európskej úrovni, pokúšať sa získavať a vymieňať si skúsenosti z osvedčenej praxe;
- d) Neustálu pozornosť si zasluhujú **tri ústredné body**, s ktorými sa zaoberala Komisia a ktoré jasne vyplývali zo strednodobého hodnotenia programu:

— v mnohých európskych krajinách chýba normatíva upravujúca **aktivity dobrovoľníkov**, ktorá by uznala a garantovala ich špecifický charakter

- existujúce prekážky pre **(voľný) pohyb beneficentov**, v oblasti ich právnej ochrany, sociálnej a zdravotníckej starostlivosti, najmä čo sa týka partnerských krajín;
 - chýbajú vhodné nástroje na úrovni jednotlivých štátov alebo EÚ na uznanie **alternatívneho či neformálneho vzdelania**, (*non-formal and informal training*) získaného mladými ľuďmi zapojenými do účasti na programe;
- e) Je dôležité podporovať mimovládne organizácie činné na európskej úrovni a Európske fórum mládeže, ale je rovnako dôležité podporovať **fóra jednotlivých štátov** a zapojiť ich do siete, vytvárať príležitosti pre miestne iniciatívy mladých a pre malé združenia a asociácie, ktoré na miestnej úrovni realizujú európske projekty;

Odporúčanie 1

Článok 3(5)

Znenie návrhu Komisie (*)	Zmeny a doplnenia VR
V kontexte všeobecného cieľa „podpora európskej spolupráce v oblasti mládežníckej politiky“	V kontexte všeobecného cieľa „podpora európskej spolupráce v oblasti mládežníckej politiky“ <u>s osobitným dôrazom na regionálnu a miestnu úroveň</u>

(*) vo všetkých odporúčaní ide o neoficiálny preklad znenia návrhu Komisie (pozn. prekl.)

Zdôvodnenie

Pozmeňujúci návrh berie do úvahy skutočnosť, že práve na miestnej úrovni sa vytvára osvedčená prax na podporu aktívneho občianstva mladých, keďže sa im tu vytvárajú priaznivé podmienky pre ich účasť na občianskom živote komunity, na systéme zastupiteľskej demokracie, na formách osvojenia si takejto účasti.

Odporúčanie 2

Článok 8(2)

Znenie návrhu Komisie	Zmeny a doplnenia VR
Komisia a účastnícke krajiny prijímú príslušné opatrenia na vytvorenie štruktúr na úrovni EÚ a jednotlivých štátov, a ak treba aj na regionálnej a miestnej úrovni na dosiahnutie cieľov programu a čo najlepšie zužitkovanie akčných bodov programu.	Komisia a účastnícke krajiny prijímú príslušné opatrenia na vytvorenie štruktúr na úrovni EÚ a jednotlivých štátov, a ak treba aj na regionálnej a miestnej úrovni na dosiahnutie cieľov programu a čo najlepšie zužitkovanie akčných bodov programu.

Zdôvodnenie

Na dosiahnutie cieľov programu je nevyhnutné garantovať rozšírený prístup k informáciám o príležitostiach, ktoré ponúka program mládeži a všetkým osobám pracujúcim s mládežou, a garantovať aj na miestnej a regionálnej úrovni podporu mimovládnyh organizáciám pri vypracovávaní projektov, a rozširovať opatrenia na podporu iniciatív mladých ľudí.

Odporúčanie 3

Článok 8(3)

Znenie návrhu Komisie	Zmeny a doplnenia VR
Komisia a účastnícke krajiny prijímú vhodné opatrenia na podporu uznania alternatívneho a neformálneho vzdelania mládeže, predovšetkým prostredníctvom vydania dokumentu alebo certifikátu/osvedčenia na úrovni EÚ alebo jednotlivých štátov, ktorý by uznával predovšetkým skúsenosti získané beneficietmi a potvrdzoval priamu účasť mladých ľudí alebo osôb pracujúcich s mládežou na akcii programu.	Komisia a účastnícke krajiny prijímú vhodné opatrenia na podporu uznania alternatívneho a neformálneho vzdelania mládeže, predovšetkým prostredníctvom vydania dokumentu alebo certifikátu/osvedčenia na úrovni EÚ alebo jednotlivých štátov, ktorý by uznával predovšetkým skúsenosti získané beneficietmi a potvrdzoval priamu účasť mladých ľudí alebo osôb pracujúcich s mládežou na akcii programu. <u>alebo na podobnej akcii, ktorá získala európske uznanie/certifikát. Takýto cieľ môže byť posilnený kombinovaním (komplementaritou) s inými akciami Spoločenstva stanovenými v nasledujúcom čl. 11</u>

Zdôvodnenie

Na dosiahnutie cieľa uznania alternatívneho a neformálneho vzdelania mládeže, získaného zapojením sa do dobrovoľníckych aktivít, spolupatričnosti, angažovaním sa a výmenou, je potrebné vytvoriť formy dopĺňania sa s ostatnými akciami Spoločenstva týkajúcimi sa vzdelania, výchovy a odbornej prípravy a kultúry, ako to stanovuje nasledujúci článok 11, a vytvoriť formy dopĺňania sa s politikami a nástrojmi jednotlivých štátov v súlade s ustanoveniami nasledujúceho čl. 12.

Odporúčanie 4

Článok 8 (6)(b)

Znenie návrhu Komisie	Zmeny a doplnenia VR
	6 b) bis <u>môžu stanoviť, že agentúry na úrovni jednotlivých štátov decentralizujú niektoré zo svojich úloh na regionálnu a miestnu úroveň</u>

Zdôvodnenie

Decentralizácia niektorých funkcií agentúr z celoštátnej na regionálnu a miestnu úroveň môže zaručiť väčšiu prístupnosť a blízkosť beneficietov programov, čo je obzvlášť užitočné pre zaistenie pomoci aj malým mimovládny organizáciám počas informovania, propagácie, uchádzania sa o účasť a vyhodnocovania projektov, a pre oslovenie mladých ľudí s nedostatkom príležitostí.

Odporúčanie 5

Článok 12(1)

Znenie návrhu Komisie	Zmeny a doplnenia VR
Účastnícke krajiny môžu získať pre celoštátne alebo regionálne akcie v súlade s ustanoveniami čl. 14 uznanie/certifikát na európskej úrovni.	Účastnícke krajiny môžu získať pre celoštátne, alebo regionálne <u>alebo miestne</u> akcie v súlade s ustanoveniami čl. 14 uznanie/certifikát na európskej úrovni.

Zdôvodnenie

Mladí ľudia získavajú skúsenosti s účasťou na demokratickom živote a dobrovoľníckych aktivitách predovšetkým na miestnej úrovni, kde zároveň vznikajú formy alternatívneho a neformálneho vzdelávania a výchovy.

Odporúčanie 6

Článok 4(4)

Znenie návrhu Komisie	Zmeny a doplnenia
<p>4) Sociálni a výchovno-vzdelávací pracovníci v oblasti mládeže a podporné systémy</p> <p>Cieľom tejto akcie je podporovať organizácie činné na európskej úrovni v oblasti mládeže, predovšetkým činnosť mládežníckych MVO, ich zapájanie do sietí, výmeny, odbornú prípravu a vytváranie sietí pracovníkov s mládežou, podnecovanie inovácie a kvality, poskytovanie informácií mladým ľuďom a vytváranie štruktúr a aktivít potrebných pre to, aby tento program dosiahol tieto ciele.</p>	<p>4) Sociálni a výchovno-vzdelávací pracovníci v oblasti mládeže a podporné systémy</p> <p>Cieľom tejto akcie je podporovať organizácie činné na európskej úrovni v oblasti mládeže, predovšetkým činnosť mládežníckych MVO, ich zapájanie do sietí, výmeny, odbornú prípravu a vytváranie sietí pracovníkov s mládežou, podnecovanie inovácie a kvality, poskytovanie informácií mladým ľuďom a vytváranie štruktúr a aktivít potrebných pre to, aby tento program dosiahol tieto ciele; <u>a podporovať partnerstvá s miestnymi a regionálnymi orgánmi.</u></p>

Zdôvodnenie

Zdôrazniť aj v hlavnej časti rozhodnutia cieľ podporovať partnerskú spoluprácu s miestnymi a regionálnymi orgánmi, ktorá už bola spomenutá v úvode a v prílohách s odkazom na Akciu 4.

Brusel 17. november 2004

Predseda
Výboru regiónov
Peter STRAUB

Stanovisko Výboru regiónov k oznámeniu Komisie Silnejšie partnerstvo pre najvzdialenejšie regióny

(2005/C 71/10)

VÝBOR REGIÓNOV,

so zreteľom na oznámenie Komisie: Silnejšie partnerstvo pre najvzdialenejšie regióny - COM(2004) 343 v konečnom znení;

so zreteľom na rozhodnutie Európskej komisie zo dňa 27. mája 2004 poradiť sa v danej veci podľa prvého odseku článku 265 Zmluvy o založení Európskych Spoločenstiev;

so zreteľom na rozhodnutie svojho grémia zo dňa 10. februára 2004 poveriť svoju Komisiu pre politiku územnej súdržnosti, vypracovaním stanoviska k danej veci;

so zreteľom na článok 299 odsek 2 Zmluvy o ES;

so zreteľom na článok III-330 a článok 56 odsek 3(a) návrhu Zmluvy o ústave pre Európu;

so zreteľom na správu Komisie o opatreniach pre vykonávanie článku 299 odsek 2. Najvzdialenejšie regióny Európskej únie ⁽¹⁾;

so zreteľom na svoje stanovisko (CdR 440/2000 fin) o „najvzdialenejších regiónoch a uplatňovaní článku 299“ ⁽²⁾;

so zreteľom na závery zasadnutí Európskej Rady v Seville a Bruseli zo dňa 21. a 22. júna 2002, a 17. a 18. júna 2004 v uvedenom poradí;

so zreteľom na spoločné memorandum Španielska, Francúzska, Portugalska a siedmich najvzdialenejších regiónov z 2. júna 2003;

so zreteľom na záverečné prehlásenia Konferencií predsedov vo Ponta Delgada dňa 2. septembra 2004, na Martiniku dňa 30. októbra 2003; na La Palma, zo dňa 15. októbra 2002; na Lanzarote, zo dňa 25. septembra 2001, a na Funchalu, z 31. marca 2000;

so zreteľom na rezolúciu Európskeho parlamentu o oznámení Komisie k tretej správe o hospodárskej a sociálnej súdržnosti ⁽³⁾;

so zreteľom na svoje stanovisko k tretej správe o hospodárskej a sociálnej súdržnosti (CdR 120/2004) ⁽⁴⁾;

so zreteľom na Správu Komisie o opatreniach určených na uplatnenie odstavca 2 článku 299. Najvzdialenejšie regióny Európskej únie COM (2000) 147 final, z 13. marca;

so zreteľom na správu Európskej komisie o silnejšom partnerstve posilnenom pre najvzdialenejšie regióny: zhodnotenie a perspektívy, SEC (2004) 1030 v konečnom znení;

so zreteľom na svoje stanovisko (CdR 61/2004 rev.1) prijaté dňa 24. septembra 2004 Komisiou pre politiku územnej súdržnosti (spravodajca: **pán Adan Martín Menis**, prezident regionálnej štátnej správy Kanárskych ostrovov (ES/ELDR));

⁽¹⁾ COM(2000) 147 v konečnom znení, zo dňa 13. marca.

⁽²⁾ Ú. v. ES C 144 16.5.2001, s. 11

⁽³⁾ Text prijatý EP dňa 22.4.2004

⁽⁴⁾ Text prijatý VR dňa 17.6.2004

keďže:

- 1) sedem najvzdialenejších regiónov – Azorské ostrovy, Kanárske ostrovy, Guadeloupe, Francúzska Guyana, Madeira, Martinik a Réunion – sú úplnými členmi Európskej únie, ale tiež sa nachádzajú v jedinečnej a zvláštnej situácii, ktorá sa dosť líši od postavenia ostatných regiónov v Spoločenstve;
- 2) táto situácia je charakterizovaná nemennosťou a kombináciou sérií handicapov, hlavne svojou vzdialenosťou, malou veľkosťou a hospodárskou závislosťou na niekoľkých produktoch, čo sú príčiny izolácie a zraniteľnosti, ktorá postihuje tieto regióny, ako sa uznáva v článku 299 odsek 2 Zmluvy o ES;
- 3) tieto faktory vedú k dodatočným nákladom a predstavujú konkrétne prekážky v raste, zblížení a trvalo udržateľného rozvoja hospodárstva týchto regiónov, čo im bráni plne sa podieľať na dynamike interného trhu, obmedzuje príležitosti pre ich obyvateľov a znižuje konkurencieschopnosť ich podnikov;
- 4) vďaka svojej geografickej polohe by sa najvzdialenejšie regióny mohli stať strategicky dôležitými platformami pre vytvorenie úlohy, ktorú chce Európska únia hrať vo svete;
- 5) tieto faktory úplne odôvodňujú mimoriadne zaobchádzanie pri zavádzaní politiky Spoločenstva, aby sa uspokojili špecifické potreby týchto regiónov a aby sa zvýšila ich kapacita pre miestne tvorený rozvoj;
- 6) preto by sa mala poskytnúť podpora výzvam realizovaným tými najvzdialenejšími regiónmi a príslušnými národnými orgánmi pre celkovú a súhrnnú stratégiu, ktorá sa má zavádzať pre tieto regióny a pre ňu sa majú zabezpečiť potrebné zdroje, vedúce k skutočnej politike Spoločenstva pre najvzdialenejšie regióny;

prijal nasledovné stanovisko na svojom 57. plenárnom zasadnutí v dňoch 17. a 18. novembra 2004 (zasadnutie z dňa 18. novembra).

1. Všeobecné poznámky

— vziať do úvahy geografické prostredie najvzdialenejších regiónov v kontexte politiky obchodu a spolupráce a zmlúv so susednými krajinami;

Osobitný prístup k najvzdialenejším regiónom: celkovo pozitívna bilancia, avšak konštatuje sa nespĺnenie všetkých cieľov

VÝBOR REGIÓNOV

1.1 **víta** skutočnosť, že od roku 1986 sa Európska komisia ujala iniciatívy vytvoriť vhodný rámec pre zavádzanie legislatívy Spoločenstva a spoločných politik v týchto regiónoch na základe programov možností, ktoré sú špecifické pre vzdialený a izolovaný charakter najvzdialenejších regiónov (POSEI);

1.2 **pripomína**, že prijatie špecifického článku v zmluve (článok 299 odsek 2) za účelom vziať do úvahy postavenie najvzdialenejších regiónov, pomohlo dosiahnuť sériu špecifických cieľov, konkrétne:

— potvrdiť jedinečný charakter najvzdialenejších regiónov a potrebu zaviesť ho do všetkých politik únie, hlavne udržaním prednostnej pomoci poskytovanej v rámci štruktúrnej politiky pre hospodársku a sociálnu súdržnosť;

— upraviť politiky Spoločenstva na skutočnú situáciu v regiónoch zavedením špecifických opatrení a ustanovením špeciálnych podmienok pre uplatňovanie zmluvy, keď to bude potrebné pre rozvoj týchto regiónov;

1.3 **domnieva sa**, že tieto ciele zostávajú úplne platné, a že mimo svojho prirodzeného priebehu si vyžadujú existujúce kroky únie. Ich dôležitosť je demonštrovaná skutočnosťou, že status najvzdialenejších regiónov je obsiahnutý v článku III-330 návrhu Európskej ústavnej zmluvy;

1.4 **pripomína** preto uspokojenie vyjadrené výborom pri prijatí správy Európskej komisie zo dňa 14. marca 2000 o opatreniach na uplatňovanie článku 299 odsek 2 zmluvy, ktoré sa snažia o „nesmierny skok“ v prístupe Spoločenstva k najvzdialenejším regiónom a ktoré by mali začínať veľmi dôležité nové štádium v definovaní celkovej politiky súdržnosti pre trvalo udržateľný rozvoj najvzdialenejších regiónov;

1.5 **považuje** opatrenia prijaté podľa vyššie uvedenej správy zo dňa 14. marca 2000 za široko pozitívne pre to, že rozšírená Európska únia v súčasnosti stojí na veľmi dôležitom bode v jej integračnom procese a čelí celému radu hlavných výziev, ktoré si žiadajú vykonanie zásadných zmien v inštitúciách, v politikách Spoločenstva a v európskej ekonomike;

1.6 **verí**, že napriek pozitívnym aspektom, ktoré boli zvýraznené, tieto zmeny demonštrujú potrebu posunúť sa mimo súčasný prístup a dostať politiku Spoločenstva o najvzdialenejších regiónoch o štádium ďalej definovaním vhodného rámca pre tieto regióny v novom európskom kontexte; rámca, ktorý zabezpečí ich úplnú účasť v novej Európe;

1.7 následne **vďaka** Európskej rade, ktorá vždy brala do úvahy a podporovala najvzdialenejšie regióny EÚ; výbor pripomína, že záver zasadnutia Európskej rady v Seville z júna 2002 stanovuje potrebu prelačiť zavádzanie článku 299 odsek 2 zmluvy a predložiť vhodné návrhy pre ich špeciálne potreby, ktoré by sa mali brať do úvahy prostredníctvom rôznych spoločných politík, hlavne dopravnej politiky a v reforme určitých politík, hlavne regionálnej politiky; výbor by tiež rád využil túto príležitosť na zvýraznenie záväzku prijateho Komisiou predložiť novú správu o týchto regiónoch založenú na globálnom, súdržnom prístupe k špeciálnym charakteristikám týchto regiónov a spôsoboch ich riešenia;

1.8 preto **vyjadruje** svoje uspokojenie s prijatím oznámenia Komisie, dňa 26. mája 2004, s názvom *Silnejšie partnerstvo pre najvzdialenejšie regióny* správou Komisie *Silnejšie partnerstvo pre najvzdialenejšie regióny: zhodnotenie a perspektívy*, dňa 6. augusta 2004. Všíma si túžbu únie uspokojiť špecifické potreby regiónov a hlavne jej uznávanie jedinečnej situácie najvzdialenejších regiónov, čo plne obhaja špeciálne zaobchádzanie v rôznych politikách Spoločenstva;

Smerom k politike celkového a súdržného rozvoja pre najvzdialenejšie regióny

VÝBOR REGIÓNOV

1.9 **gratuluje** Európskej komisii v prvom rade k jej návrhu konsolidovať svoje kooperačné vzťahy s najvzdialenejšími regiónmi a jej Konferenciu predsedov, ktorá demonštruje jej ochotu zakomponovať regionálnu dimenziu do procesu integrácie Spoločenstva;

1.10 **všíma si** posun v prístupe Komisii ku komplexnej problematike najvzdialenejších regiónov. Nástojí na svojom tvrdení, že aj naďalej pretrvávajú prekážky v rozvoji a integrácii UPR (*) v porovnaní s ostatnými európskymi regiónmi. Avšak aj naďalej pretrvávajú neadekvátnosť niektorých komunitárnych politík, ktoré boli koncipované z globálneho pohľadu EÚ bez ohľadu na špecifiká UPR;

1.11 **konštatuje**, že európska integrácia sa zakladá, medzi inými, na rešpektovaní rozličností a osobitných podmienok na celom svojom území ako prostriedok na dosiahnutie väčšieho rozvoja Únie. VR by osobitne podporil vypracovanie pracovnej

(*) UPR – najvzdialenejšie regióny (pozn. prekladateľa)

stratégie pre regióny, ktoré sú znevýhodnené kvôli svojej polohe a ktorá by stanovila adekvátne prostriedky na prekonanie ich osobitných problémov.

1.12 **víta** tri priority identifikované Komisiou - konkurencieschopnosť, prístup na trhy, kompenzácia iných nevýhod a regionálna integrácia - s ohľadom na vytváranie stratégie Spoločenstva pre rast a konvergenciu najvzdialenejších regiónov;

1.13 **podporuje** zámer Európskej komisie vykonávať ďalšiu prácu pri identifikovaní a hodnotení dodatočných nákladov znášaných najvzdialenejšími regiónmi, aby sa účinnejšie zaoberali všetkými handicapmi vyplývajúcimi z tejto situácie;

1.14 **všíma si** však, že návrh Komisie len čiastočne plní mandát, ktorý jej bol daný na zasadnutí Európskej rady v Seville a potreby vyjadrené regiónmi a ich štátmi;

1.15 **zdôrazňuje** hlavne, že hodnotenie Komisie nevedlo k skutočne medzisektorovej stratégii pre najvzdialenejšie regióny; stratégiu, ktorá bude mobilizovať všetky politiky Spoločenstva a ich zdroje, aby vhodným spôsobom riešili jedinečnú situáciu týchto regiónov;

1.16 **ľutuje** skutočnosť, že napriek ochote vyjadrenej Európskou komisiou zavádzať priority, ktoré stanovila prostredníctvom politiky súdržnosti a politík Spoločenstva, Komisia nedostatočne špecifikuje zdroje, ktoré plánuje poskytovať v rámci týchto iných politík, čo posúva uvedené na neskoršie rozhodnutie alebo to podmieňuje ďalšími štúdiami;

1.17 **všíma si**, že Európska komisia navrhla kombinovanie uplatňovania všeobecného rámca politiky súdržnosti na najvzdialenejšie regióny s vytvorením dvoch špecifických nástrojov: programu kompenzácie za konkrétne obmedzenia ovplyvňujúce najvzdialenejšie regióny a akčného plánu širšieho susedstva;

1.18 **víta** vytvorenie vyššie uvedených špecifických nástrojov, určených výhradne pre najvzdialenejšie regióny, ktoré sa snažia kompenzovať handicap vyplývajúce zo špeciálnej situácie týchto regiónov. Všíma si však nedostatok skutočného detailu, pokiaľ ide o finančné zdroje vyčlenené na tieto opatrenia;

1.19 **ľutuje** skutočnosť, že Komisia sa rozhodla nezačleniť všetky tieto regióny do budúceho cieľa zblížovania a opakuje, že automatický nárok na tento cieľ je najvhodnejším spôsobom riešenia štrukturálnych handicapov najvzdialenejších regiónov a zabezpečenia, aby sa s týmito regiónmi naďalej zaobchádzalo spravodlivo;

1.20 **trvá na tom**, že handicap, ktorými trpia najvzdialenejšie regióny, sú trvalé a spoločné pre všetky tieto regióny, bez ohľadu na ich HDP na obyvateľa a pripomína, že problémy, ktorým tieto regióny čelia, sa nedajú jednoducho zredukovať na otázku HDP; namiesto toho predstavujú zložitú štruktúrnú situáciu, ktorá silne ovplyvňuje občanov týchto regiónov a konkurencieschopnosť ich podnikov;

1.21 **všíma si**, že všetky najvzdialenejšie regióny, vrátane regiónov, kde výška HDP na obyvateľa dosahuje 75 % priemeru Spoločenstva, naďalej trpia nedostatkom základných infraštruktúr a zlými podmienkami pre konvergenciu a konkurencieschopnosť, ktoré sú nevyhnutné, ak sa majú dosiahnuť ciele Lisabonskej a Gothenburgkej stratégie. Výbor sa nazdáva, že sa nebude dať udržať proces konvergencie, ak nebudú môcť aj naďalej počítať s intervenciou európskej regionálnej politiky v globálnom regulačnom rámci, ktorý bude prispôbený ich špecifickým charakteristikám.

1.22 **pripomína**, že mnoho príležitostí pre rast, diverzifikáciu a zvýšenú produktivitu dostupnú pre najvzdialenejšie regióny sa zameriavajú na niekoľko tradičných sektorov, ktoré predstavujú skutočné porovnateľné výhody, na cestový ruch a na hľadanie iných alternatívnych foriem výroby. Výbor preto verí, že efektívna stratégia modernizácie, inovácie a rozvoj v najvzdialenejších regiónoch musí vziať do úvahy tieto činnosti;

1.23 **víta** skutočnosť, že v rámci nových programov pre „európsku územnú spoluprácu“ budú mať najvzdialenejšie regióny nárok nielen na transnárodnú spoluprácu, ale aj na cezhraničnú spoluprácu. To je veľmi dôležité pri plnení cieľa integrácie najvzdialenejších regiónov do ich geografického prostredia, ako potvrdzuje sama Komisia;

1.24 **víta** prisúdenie dôležitosti prehĺbeniu vzťahov medzi najvzdialenejšími regiónmi a susednými tretími krajinami a vytvorením širšieho susedského akčného plánu pomoci pri vytváraní oblasti hospodárskeho, sociálneho a kultúrneho rastu a integrácie v týchto regiónoch na hraniciach EÚ, hoci ľutuje, že finančné zdroje vyčlenené pre tento plán, nie sú uvedené podrobne;

1.25 **domnieva sa**, že zavádzanie susedskej politiky pre najvzdialenejšie regióny si vyžaduje, aby sa zaviedli do praxe adekvátne finančné zdroje, aby mohli tieto regióny hrať svoju právoplatnú úlohu ako aktívna hranica EÚ, a aby mohli pozitívne a zmysluplne dopĺňať konanie Spoločenstva pri boji proti chudobe a ochrane demokratických hodnôt, rešpektovaní ľudských práv a princípoch právneho štátu v ich susedných krajinách;

1.26 **zastáva** však **názor**, že aby sa dosiahli tieto ciele, je potrebná koordinácia, ktorá bude účinná a bude v súlade

s vonkajšou politikou EÚ a nástrojmi rozvojovej spolupráce, primárne ustanoveniami zmluvy z Cotonou, programom Meda a ALA, a so všetkými iniciatívami a programami Spoločenstva, ktoré by sa mohli v budúcnosti realizovať v týchto regiónoch;

1.27 **vyjadruje** svoje uspokojenie so zámerom Komisie realizovať podrobnú štúdiu o tom, ako fungujú služby všeobecného záujmu v najvzdialenejších regiónoch, s vypracovaním príslušných návrhov pracovnou skupinou;

1.28 **víta** zámer Komisie brať do úvahy špecifické charakteristiky najvzdialenejších regiónov v oblasti štátnej pomoci;

1.29 **uvádza**, že nariadenia, ktorými sa riadi štátna pomoc, ktoré boli vytvorené na podporu a ochranu fungovania vnútorného trhu, sa nedajú uplatňovať nediskriminačne na pomoc poskytnutú podnikom nachádzajúcim sa v týchto regiónoch, ktoré ako sama Komisia potvrdzuje, nevyužívajú všetky prínosy tohto spoločného trhu;

1.30 **ľutuje** následne, že Komisia sa nerozhodla začleniť do článku 87 odsek 3(a) všetky najvzdialenejšie regióny, vrátane tých, ktorých HDP prekračuje 75 % priemeru Spoločenstva. Bolo by to najvhodnejšie riešenie pre riešenie štruktúrnych handicapov ovplyvňujúcich najvzdialenejšie regióny a pre zabezpečovanie, že sa s nimi bude zaobchádzať spravodlivo;

1.31 **domnieva sa** v tomto ohľade, že začlenenie najvzdialenejších regiónov do nového článku 56 odsek 3 (a) Ústavnej zmluvy (bývalý článok 87 odsek 3(a)) jasne odhaľuje zámer európskeho zákonodarcu a vyzýva Komisiu, aby v záujme právnej bezpečnosti revidovala svoj postoj v rokovaní o smerniciach pre štátnu pomoc pre regionálne účely a zavrhla svoj návrh začlenením všetkých najvzdialenejších regiónov do tejto kategórie;

1.32 tiež **zastáva názor**, že plánovaná ďalšia intenzita pomoci, stanovená vo výške 10 percentuálnych bodov, musí byť riešená vo svetle návrhov predložených Komisiou pri jej revízii smerníc pre pomoc pre regionálne účely, aby sa určilo, či bude dostatočná pre zabezpečenie politiky, ktorá podporuje investície v týchto regiónoch;

1.33 **verí**, vzhľadom na vyššie uvedené, že Európska komisia plne neplní očakávania pre globálny, súdržný prístup, ktorý žiadala Európska rada v Seville a Göteborgu;

1.34 preto **sa domnieva**, že prístup navrhovaný Komisiou neplní očakávania v tom, že nepredstavuje pokrok smerom k politike Spoločenstva pre najvzdialenejšie regióny, ktorý by umožnila zavedenie trvalých opatrení vhodných pre situáciu v týchto regiónoch a ktoré by zabezpečili ich plnú účasť na všetkých politikách Spoločenstva;

1.35 **vyjadruje** svoje pevné presvedčenie, že najvzdialenejšie regióny naďalej potrebujú podporu Európskej únie na zlepšenie svojej konkurencieschopnosti a presadzovanie svojho procesu zblížovania v zmysle hospodárskeho rozvoja a príležitostí pre svojich občanov v jednej rovine s tými, ktorým sa tešia občania v ostatných regiónoch Európy;

1.36 na záver **vyjadruje** svoju podporu pre Európsku radu, ktorá považuje za prioritu vytrvanie v úsilí pripravovať rýchlo oznámenie o stratégii pre najvzdialenejšie regióny;

2. Odporúčania Výboru regiónov

VÝBOR REGIÓNOV

2.1 **navrhuje**, aby Európska komisia prejednala svoj postoj k najvzdialenejšími regiónom v rámci politiky súdržnosti v tom smere, aby boli zahrnuté všetky najvzdialenejšie regióny do budúceho cieľa konvergencie, bez ohľadu na ich HDP. Ide o najvhodnejšie riešenie, ktoré by bralo do úvahy štrukturálne handicap týchto regiónov, aby sa zabezpečilo, že sa s nimi bude naďalej spravodlivo zaobchádzať;

2.2 **vyzýva** Komisiu, aby vyčlenila potrebné finančné zdroje pre dva špecifické nástroje, ktoré boli navrhnuté, program kompenzácie dodatočných nákladov a akčný plán širšieho susedstva. Tieto zdroje musia byť dostatočné na to, aby uspokojili skutočné potreby všetkých najvzdialenejších regiónov, vrátane tých, ktorých HDP na obyvateľa prekračuje 75 % priemeru Spoločenstva a aby sa dosiahli ciele, ktoré boli stanovené;

2.3 **pripomína**, že UPR vrátane tých, ktoré by nemuseli spadať pod cieľ konvergencia, musia aj naďalej čeliť potrebe zabezpečiť investície, ktoré si vyžaduje ich periférna poloha, osobitne v oblasti infraštruktúr. V tomto smere žiada Komisiu, aby zabezpečila možnosť financovania projektov na prekonanie prekážok vyplývajúcich zo tohto postavenia z osobitného investičného programu.

2.4 **vyzýva** Európsku komisiu, aby začala pracovať hneď ako to bude možné na zabezpečovaní praktického dopadu na akčný plán „širšieho susedstva“ prostredníctvom efektívnej, koordinácie súdržnosti s ostatnými nástrojmi EÚ pre externú politiku a politiku rozvojovej spolupráce a so svojou obchodnou a colnou politikou, a aby predložila jasné návrhy pre skordinovanie týchto ustanovení s nedávnou „iniciatívou susedstva“;

2.5 **podčiarkuje** potrebu zabezpečiť, že najvzdialenejšie regióny budú zahrnuté do sekcie o cezhraničnej spolupráci podľa nového cieľa európskej územnej spolupráce, ako podmienka pre cieľ integrácie do ich susediaceho geografického susedstva;

2.6 **navrhuje** Komisii, aby v rámci nových smerníc regionálnej pomoci revidovala svoje návrhy, aby zahrňovali ustanovenia návrhu Ústavnej zmluvy a udržiavali súčasné úrovne pomoci a možnosť poskytovania prevádzkovej pomoci, ktorá nie je progresívne zredukovaná alebo časovo obmedzená; výbor ďalej vyzýva Komisiu, aby udržiavala a zlepšovala špecifické zaobchádzanie s najvzdialenejšími regiónmi, pokiaľ ide o štátnu pomoc pre poľnohospodársky a rybársky sektor;

2.7 **vyzýva** Európsku komisiu, aby pokračovala v garantovaní diferencovaných daňových ujednaní pre najvzdialenejšie regióny ako potrebných nástrojov pre hospodársky rozvoj týchto regiónov;

2.8 **vyzýva** Komisiu, v rámci partnerstva, podľa ktorého bude zavádzať oznámenie v najvzdialenejších regiónoch, aby plne dodržiavala požiadavky vznesené Európskou radou v Seville, ktorými sa ustanovuje skutočná medzisektorová stratégia, ktorá umožní prispôsobenie všetkých politik Spoločenstva špecifickým okolnostiam týchto regiónov a aby navrhla špecifické opatrenia v rôznych oblastiach politiky súdržnosti;

2.9 **odporúča** hlavne udržiavanie a vytváranie špeciálneho zaobchádzania udeľovaného tradičným sektorom, snahám pri diverzifikácii a procese modernizácie v primárnom sektore, s cieľom zlepšovania svojho príspevku k procesu rastu a zblížovania v najvzdialenejších regiónoch;

2.10 **navrhuje** Komisii, aby objasnila svoj návrh prispôbiť POSEI a výzvam na predkladanie návrhov pre trvalé opatrenia, ktorým sa dostane rozpočet vhodný pre rozvojový cieľ tohto programu;

2.11 **vyzýva** Európsku komisiu, aby stanovila dostatočne vysoké colné sadzby v rámci SOT (*) banánov, aby ochránila produkciu Spoločenstva, a ak to bude potrebné, navrhnuté opatrenia na kompenzáciu pre pestovateľov;

2.12 **vyzýva** Európsku komisiu, aby prijala špecifické opatrenia v rámci SOT cukru, aby podporila rozvoj tohto sektora v najvzdialenejších regiónoch;

2.13 **vyzýva** Európsku komisiu, aby brala ohľad na osobitné potreby UPR v rámci politiky rozvoja vidieka. Nástoží na tom, aby zabezpečila dostatok prostriedkov a aby pre ne uplatňovala kofinančný index stanovený pre znevýhodnené regióny v rámci budúceho Fondu rozvoja vidieka;

2.14 **vyzýva** Európsku komisiu, aby presadzovala zahájenie akčných plánov v každom z geografických regiónov, kde sa nachádzajú najvzdialenejšie regióny, ich príslušných členských štátoch a susedných tretích krajinách pri príprave týchto plánov, s cieľom integrovať najvzdialenejšie regióny do príslušných geografických oblastí;

(*) SOT – spoločná organizácia trhov, pozn. prekladateľa

2.15 **vyzýva** Európsku komisiu prijať nové opatrenia, ktoré zlepšia konkurencieschopnosť miestnej poľnohospodárskej produkcie, ktorá musí konkurovať na tých istých trhoch s podobnými produktmi z iných krajín, ktoré majú asociačné dohody s EÚ, ako napríklad Maroko, ďalej krajiny, ktoré rokujú s EÚ ako napríklad MERCOSUR alebo ktoré ťažia z preferenčného sadzobného režimu ako napríklad skupina krajín ACP.

2.16 **vyzýva** Európsku komisiu, aby dala praktický efekt bodu 14 šiesteho rámcového vedeckovýskumného programu, zavádzajúc vhodné opatrenia zamerané na špecifické charakteristiky najvzdialenejších regiónov, aby sa umožnila ich účasť na vedeckovýskumných iniciatívach Spoločenstva; toto by sa malo brať do úvahy pri zostavovaní ďalšieho rámcového programu;

2.17 **vyzýva** Európsku komisiu, aby považovala najvzdialenejšie regióny za prioritné regióny pri vytváraní krokov pre informačnú spoločnosť a technické inovácie. Tieto oblasti predstavujú skutočnú príležitosť pre najvzdialenejšie regióny, pretože môžu pomôcť kompenzovať niektoré ich handicapy vyplývajúce z ich odľahlosti;

2.18 **zdieľa** hodnotenie Európskej komisie týkajúce sa dôležitosti dopravy pre zabezpečovanie prístupu najvzdialenejších regiónov na interný trh a odporúča, aby sa do praxe zaviedli vhodné mechanizmy a postupy, aby sa najvzdialenejšie regióny plne integrovali do všetkých aspektov spoločnej dopravnej politiky;

2.19 **vyzýva** najmä Komisiu, aby okamžite zahrnula projekty pre najvzdialenejšie regióny do transeurópskych dopravných sietí a do transeurópskych energetických sietí a aby ich považovala za prioritu;

2.20 **pripomína**, že životné prostredie je oblasť mimoriadnej dôležitosti pre najvzdialenejšie regióny a vyzýva Európsku komisiu, aby prijala vhodné opatrenia, hneď ako to bude možné, aby sa zabezpečil trvalo udržateľný rast v takých oblastiach ako je ochrana biodiverzity, sieť Natura 2000 a odpadové hospodárstvo.

2.21 **vyzýva** Európsku komisiu vo všeobecnosti, aby vzala do úvahy spoločné žiadosti týchto regiónov a ich príslušných štátov, a aby vykonala dôkladnú štúdiu príslušných politík Spoločenstva;

2.22 **pripomína** potrebu vypracovať nástroje, ktoré umožnia vykonanie pokračujúceho hodnotenia dopadu novej legislatívy Spoločenstva na najvzdialenejšie regióny, aby sa zabezpečilo, že to nebude mať nielen škodlivý vplyv na rast hospodárskych aktivít v týchto regiónoch, ale aj podporuje takýto rast skutočným a trvalým spôsobom;

2.23 **opakuje**, že aby sa dosiahli strategické ciele, musí sa zabezpečiť efektívna koordinácia, hlavne v rámci Spoločenstva prostredníctvom skupiny spájajúcej oddelenia, ktorej ľudské zdroje sa musia zvyšovať;

2.24 **trvá na tom**, aby inštitúcie Spoločenstva a regióny zaviedli do praxe komunikačnú stratégiu pre európsku verejnosť, poskytujúc informácie o problémoch zasahujúcich najvzdialenejšie regióny a o skutočnej európskej dimenzii týchto regiónov;

2.25 **povzbudzuje** najvzdialenejšie regióny, aby presadzovali spoluprácu vo všetkých možných oblastiach a Komisiu, aby ich podporovala v tomto procese, aby splnili dvojnásobnú výzvu svojho rozvoja v rámci únie a globalizácie.

Brusel 18. novembra 2004

Predseda
Výboru regiónov
Peter STRAUB

Stanovisko Výboru regiónov k Návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady zriaďujúceho Európske zoskupenie pre cezhraničnú spoluprácu (EZCS)

(2005/C 71/11)

VÝBOR REGIÓNOV,

So zreteľom na Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady zriaďujúceho Európske zoskupenie pre cezhraničnú spoluprácu (EZCS), schválený Európskou komisiou dňa 14. júla 2004, COM(2004) 496 final – 2004/0168 (COD);

So zreteľom na požiadavku Európskej komisie z 15. júla 2004 o stanovisko k tejto téme podľa tretieho odseku článku 159 Zmluvy zakladajúcej Európske spoločenstvo

So zreteľom na rozhodnutie Rady z dňa 8. novembra 2004, ktorým žiada tento výbor o konzultáciu

So zreteľom na listy komisára Barniera a komisára De Palacio z 8. marca 2004, žiadajúce o stanovisko k novému európskemu právnemu nástroju pre cezhraničnú spoluprácu;

So zreteľom na prvý odsek článku 265 Zmluvy o ES, ktorý uvádza: „Rada alebo Komisia sa budú radiť s Výborom regiónov v prípadoch, ktoré uvádza Zmluva, aj v iných prípadoch, najmä v tých, ktoré sa týkajú cezhraničnej spolupráce, túto problematiku Výbor môže konzultovať s hociktorou z týchto inštitúcií“;

So zreteľom na článok III-116 Zmluvy zakladajúcej Ústavu pre Európu, ktorá uvádza: „kvôli podpore svojho celkového harmonického vývoja bude Únia vyvíjať a vykonávať svoje aktivity vedúce k posilneniu hospodárskej, sociálnej a územnej kohézie.“ [...] „Spomedzi príslušných regiónov sa bude zvláštna pozornosť venovať vidieckym oblastiam, oblastiam postihnutým priemyselnými zmenami a oblastiam, ktoré musia znášať kritické/vážne a permanentné prírodné alebo demografické nevýhody ako sú najsevernejšie regióny s veľmi nízkou hustotou obyvateľstva, a ostrovné, cezhraničné a horské oblasti;“

So zreteľom na rozhodnutie svojho predsedu z 5. apríla 2004, že poverí svoju Komisiu pre územnú kohéznú politiku, aby vypracovala stanovisko k tejto téme;

So zreteľom na nasledovné správy Európskeho parlamentu: Gerlachovu správu z r. 1976 o regionálnej politike Spoločenstva čo sa týka regiónov na vnútorných hraniciach Spoločenstva ⁽¹⁾; Bootovu správu z r. 1984 o posilnení cezhraničnej spolupráce ⁽²⁾; Schreiberovu správu z r.1986 o regióne Sársko-Lotrinsko-Luxembursko ⁽³⁾; Poetschkiho správu a cezhraničnej spolupráci na vnútorných hraniciach ⁽⁴⁾; Chiabrandovu správu z r.1988 o rozvojovom programe pre hraničné regióny medzi Portugalskom a Španielskom ⁽⁵⁾; Cushnahanovu správu z r. 1990 o iniciatíve Spoločenstva INTERREG ⁽⁶⁾; a Muruovu správu z r. 1994 o iniciatíve Spoločenstva INTERREG II ⁽⁷⁾;

So zreteľom na Madridský rámcový dohovor Rady Európy z r.1980 a jeho následné dodatkové protokoly (1995, 1998);

So zreteľom na Stanovisko Kongresu miestnych a regionálnych orgánov Rady Európy podaného Komisii pre územnú kohéznú politiku Výboru regiónov (COTER), s názvom *Nový právny nástroj pre cezhraničnú spoluprácu* schválené svojím grémiom na schôdzi 5. mája 2004, spravodajca: **Herwig Van Staa** (Rakúsko, L, EPP/CD);

⁽¹⁾ Ú. v. C 293, 13.12.1976

⁽²⁾ Ú. v. C 127, 14.5.1984

⁽³⁾ Ú. v. C 176, 14.7.1986

⁽⁴⁾ Ú. v. C 99, 13.4.1987

⁽⁵⁾ Ú. v. C 262, 10.10.1988

⁽⁶⁾ Ú. v. C 175, 16.7.1990

⁽⁷⁾ Ú. v. C 128, 9.5.1994

So zreteľom na Bielu knihu o európskom riadení prezentovanú Európskou komisiou r 2001 (COM(2001) 428 final), bod 3.1, ktorý uvádza, že Komisia „preskúma, ako by mohol byť rámec pre nadnárodnú spoluprácu regionálnych alebo miestnych činiteľov byť lepšie podporený na úrovni EÚ, za účelom preloženia návrhov do konca r. 2003“;

So zreteľom na svoje stanovisko z marca 2002 k *Stratégiám na podporu cezhraničnej a medziregionálnej spolupráce v rozšírenej EÚ – základný dokument vytyčujúci smerovanie do budúcnosti* (CdR 181/2000 fin) ⁽⁸⁾;

So zreteľom na svoju štúdiu z októbra 2001 nazvanú *Transeuropópska spolupráca medzi územnými úradmi: nové výzvy a budúce opatrenia potrebné pre zlepšenie spolupráce*, vypracovanú v úzkej spolupráci s Asociáciou Európskych hraničných regiónov (AEHR) ako prípravu na vyššie uvedené stanovisko;

So zreteľom na Tretiu správu o hospodárskej a sociálnej kohézii s názvom *Nové partnerstvo pre kohéziu – konvergencia, konkurencia, spolupráca*, schválené Európskou komisiou 18. februára 2004, v ktorého závere sa píše: „Komisia zamýšľa navrhnúť nový právny nástroj vo forme európskej kooperačnej štruktúry (‘‘Cezhraničný regionálny orgán.’’), aby umožnila členským štátom, regiónom a miestnym orgánom riešiť – tak v rámci, ako aj mimo programov Spoločenstva – tradičné právne a administratívne problémy, s ktorými sa stretávajú pri riadení cezhraničných programov a projektov. Cieľom by bolo presunúť do tejto novej právnej štruktúry spôsobilosť vykonávať kooperačné činnosti v prospech verejných orgánov“;

So zreteľom na svoje stanovisko zo 16. júna 2004 k Tretej správe o Kohézii (CdR 120/2004 fin);

So zreteľom na správu „K novému právnemu nástroju Spoločenstva uľahčujúcej transeurópsku spoluprácu založenú na verejnom práve, medzi územnými orgánmi v Európskej únii,“ vypracovanú Združením európskych hraničných regiónov (ZEHR) pre Európsku komisiu, na základe predošlej práce vykonanej s Výborom regiónov v rámci vyššie spomenutej štúdie;

So zreteľom na prelegislatívnu úlohu, ktorú VR hrá v tesnej konzultácii s Európskou komisiou a a názormi vytyčenými miestnymi a regionálnymi orgánmi počas predbežnej fázy;

So zreteľom na svoj návrh stanoviska (CdR 62/2004 rev. 3) schválený Komisiou pre územnú kohéznu politiku dňa 24. septembra 2004 (spravodajca: **pán Niessl**, krajinský hajtman Burgenlandu, (AT/PES);

prijal na 57. plenárnom zasadnutí počas dní 17. a 18. novembra 2004 (zasadnutie z dňa 18. novembra 2004), nasledovné stanovisko.

Názory výboru regiónov

VÝBOR REGIÓNOV

1. **podporuje** zámer európskej komisie vykonávať neustále zlepšenia pre právne a inštitucionálne prostredie pre cezhraničnú, nadnárodnú a medziregionálnu spoluprácu (transeurópsku spoluprácu) na národnej, regionálnej a miestnej úrovni, a myslí si, že v rámci návrhu nariadenia, ktorý je teraz na stole, sa možno s ťažkosťami, ktoré zostávajú v tejto oblasti, popasovať účinnejšie než doteraz;

2. **rád by však predsa len navrhol**, aby nový právny nástroj bol nazvaný Európske zoskupenie pre transeurópsku spoluprácu (EZTS) – namiesto Európskeho zoskupenia pre cezhraničnú spoluprácu (EZCS), pretože tento názov vyjadruje aj jeho potenciálne využitie v nadnárodnej a medziregionálnej spolupráci, ako je stanovené v článku 1 návrhu nariadenia;

3. **súhlasí s** Európskou komisiou v tom, že podmienky pre transeurópsku spoluprácu nemôžu adekvátne a efektívne zlepšiť

samotné členské štáty, a že konanie Spoločenstva je zaručené podľa druhého odseku článku 5 Zmluvy zakladajúcej Európske spoločenstvo (*princíp subsidiarity*) za predpokladu, že budú zapojené nadnárodné prvky a jasné výhody prístupu Spoločenstva nad činnosťami na úrovni 25 členských štátov;

4. **súhlasí s** Európskou komisiou v tom, že návrh na nariadenie nezachádza za hranice toho, čo je nevyhnutné na dosiahnutie cieľov Zmluvy v rámci významu tretieho odstavca článku 5 Zmluvy zakladajúcej Európske spoločenstvo (*princíp proporcionality*), pretože (nariadenie) len poskytuje voliteľný rámec pre transeurópsku spoluprácu a stanovuje iba minimálne požiadavky pre zriadenie a fungovanie Európskeho zoskupenia pre transeurópsku spoluprácu;

5. **víta** fakt, že Európska komisia zakladá navrhované nariadenie na článku 159 Zmluvy o ES; toto vnáša do hry spoluproduktívny proces článku 251, podľa ktorého Rada koná podľa princípu kvalifikovanej väčšiny;

⁽⁸⁾ Ú. v. C 192, 12.8.2002, s. 37

6. **je potešený**, že Európska komisia si v tomto prípade vybrala nariadenie ako právny nástroj, pretože to znamená, že akýkoľvek regionálny a miestny úrad, ktorý si želá zriadiť Európske zoskupenie transeurópskej spolupráce, tak môže urobiť bez toho, aby potreboval transpozičné opatrenia (alebo) schválenie konkrétneho členského štátu;

7. zároveň však **je potešený**, že členské štáty – a nielen regionálne a miestne orgány môžu byť tiež zapojené do zriadenia Európskeho zoskupenia pre transeurópsku spoluprácu a takto hrať úlohu pri posilnení hospodárskej a sociálnej kohézie v Európe prostredníctvom cezhraničnej, nadnárodnej a medziregionálnej spolupráce;

8. tiež **víta** fakt, že podľa navrhovaného nariadenia sa môžu EZTC skladať nielen z členských štátov a regionálnych a miestnych orgánov, ale aj z iných verejných orgánov;

9. **je potešený**, že Európska komisia prevzala návrh Výboru regiónov, že kompetencia EZTS by nemala byť obmedzená iba na samotnú cezhraničnú spoluprácu, ale mohla by pokrývať aj nadnárodnú a medziregionálnu spoluprácu; **presadzuje však**, aby sa v texte nariadenia urobili vhodné zmeny – ako je to už navrhnuté pre názov zoskupenia – čím by sa tento cieľ dosiahol jasnejšie;

10. **víta**, že nariadenie vytvára jednotné predpoklady na zriadenie EZTS vo všetkých členských štátoch; **vyzýva** Komisiu, aby zaistila, že sa týmto nenaruší platnosť existujúcich bilaterálnych transeurópskych dohôd o cezhraničnej spolupráci

11. **podporuje** formuláciu, ktorú použila Európska komisia v článku 3(1) navrhovaného nariadenia týkajúceho sa úloh a kompetencie EZTS, podľa ktorého členovia sami rozhodujú o tom, aká bude kompetencia EZTS;

12. **víta** možnosť zvoliť, legislatíva ktorého štátu má byť aplikovaná; vyzýva však Komisiu, aby sa pokúsila nájsť možnosti vyhnúť sa kolíziám s existujúcou platnou vnútroštátnou legislatívou. V prípade, že sa sídlo EZTS nachádza v členskom štáte, ktorého legislatíva nemá byť uplatňovaná, je Európska komisia vyzvaná k vytvoreniu potrebných predpokladov na to, aby sa vyhlilo novej kolízii právnych noriem.

13. **Odporúča**, aby nariadenie obsahovalo ustanovenia, ktoré umožnia členským štátom, aby v prípade potreby prijali vhodné ústavnoprávne opatrenia potrebné na prevod kompetencií ako aj kontrolných funkcií na EZCS.

14. **schvaľuje** fakt, že EZTS môže dostať úlohu nielen z oblasti zavedenia financovania programov Spoločenstva, ale aj z oblasti vykonávania iných všeobecných opatrení transeurópskej spolupráce, pretože toto môže spôsobiť významné oživenie ďalšieho rozvoja transeurópskych aktivít v Európe. Avšak upozorňuje na potrebu umožniť tretím osobám, aby mohli poveriť EZTS realizáciou programov financovaných Spoločenstvom, s cieľom umožniť vykonateľnosť ustanovení návrhu nariadenia.

15. **zastáva** návrh udeliť EZTS štatút právnickej osoby, ale **podporuje** aj možnosť pridelenia praktického vykonávania úloh EZTS jednému z jeho členov, pretože tým možno predísť objaveniu sa nových nafúknutých byrokratických štruktúr;

16. **uvažuje, však**, že by bolo možné nielen prideliť úlohy EZTS *en bloc* členom zoskupenia, ale tiež prideliť iba niektoré z úloh, alebo rozdeliť úlohy medzi členov a **žiada**, aby bol podľa toho pozmenený článok 5(3);

17. **žiada**, aby malo EZTS povinnosť zriadiť zhromaždenie vytvorené zo zástupcov jeho členov, ktorí v duchu transparentnosti a demokratickej zodpovednosti ponosú zodpovednosť za aktivity zoskupenia;

18. **považuje za potrebné** stanoviť v článku 6 nariadenia, že riaditeľ EZTS sa zodpovedá, tak politicky, ako aj právne, členom konajúcim ako zástupcovia v zhromaždení EZTS;

19. **žiada**, aby s dohovormi Európskej transeurópskej spolupráce schválenými podľa tohto nariadenia, boli oboznámení nielen všetci členovia a členské štáty, ale aj Výbor regiónov. Výbor regiónov by mal viesť register existujúcich EZTS, aby mohli európske inštitúcie, členské štáty, regionálne a miestne orgány a hociktorý európsky občan rýchle získať špecifické údaje o EZTS. Tento register by mohol hrať cennú úlohu pri šírení osvedčených praktík po Európe.

Odporúčania Výboru regiónov

Odporúčanie 1

názov

(zmeňte aj definíciu a skratku na EZTS v celom dokumente)

Text navrhnutý Komisiou	Pozmeňovací návrh VR
Zriadenie Európskeho zoskupenia pre cezhraničnú spoluprácu (EZCS) (*)	Zriadenie Európskeho zoskupenia pre cezhraničnú <u>transeurópsku</u> spoluprácu (EZTS)
(*) V celom dokumente pôjde o neoficiálny preklad textu navrhnutého Komisiou do slovenčiny, pretože slovenský preklad COM(2004) 496 final – 2004/0168 COD nie je z Komisie k dispozícii – pozn. prekl.	

Zdôvodnenie

Medzi členskými štátmi, regionálnymi a miestnymi orgánmi existujú tri druhy spolupráce: cezhraničná, medziregionálna a nadnárodná. Tieto podliehajú širšiemu termínu „transeurópska spolupráca.“ Malo by byť možné zriadiť Európske zoskupenie pre všetky tri druhy transeurópskej spolupráce.

Odporúčanie 2

(úvodná časť dokumentu 1)

(zmeniť výraz „cezhraničná spolupráca“ a „nadnárodná a medziregionálna spolupráca“ na „transeurópska spolupráca“ v celom dokumente)

Text navrhnutý Komisiou	Pozmeňovací návrh VR
Článok 159, odsek 3 zmluvy stanovuje špecifické aktivity, o ktorých sa má rozhodnúť mimo fondov, ktoré podliehajú pod odsek 1 tohto článku, za účelom dosiahnutia cieľa hospodárskej a sociálnej kohézie, s ktorým počíta Zmluva. Harmonický vývoj celého územia spoločenstva a väčšia hospodárska, sociálna a územná kohézia znamenajú posilnenie cezhraničnej spolupráce. Za tým účelom je vhodné prijať nevyhnutné opatrenia na zlepšenie podmienok zavedenia aktivít cezhraničnej spolupráce.	Článok 159, odsek 3, zmluvy stanovuje, špecifické aktivity, o ktorých sa má rozhodnúť mimo fondov, ktoré podliehajú pod odsek 1 tohto článku, za účelom dosiahnutia cieľa hospodárskej a sociálnej kohézie, s ktorým počíta Zmluva. Harmonický vývoj celého územia spoločenstva a väčšia hospodárska, sociálna a územná kohézia znamenajú posilnenie cezhraničnej, <u>nadnárodnej a medziregionálnej</u> spolupráce, (ďalej nazývané ako „ <u>transeurópska spolupráca</u> “). Za tým účelom je vhodné prijať nevyhnutné opatrenia na zlepšenie podmienok zavedenia aktivít cezhraničnej <u>transeurópskej</u> spolupráce.

Zdôvodnenie

Táto zmena vyplýva z odporúčania 1.

Odporúčanie 3 (nové odporúčanie)

(úvodná časť dokumentu, bod 7)

Text navrhnutý Komisiou	Pozmeňovací návrh VR
(7) Na prekonanie prekážok stojacich v ceste cezhraničnej spolupráci je potrebné zaviesť nástroj na spoluprácu na úrovni Spoločenstva, ktorý by na území EÚ umožnil zakladať spoločné zväzy, vlastniace štatút právnickej osoby, pod označením „Európske zoskupenie pre cezhraničnú spoluprácu“ (EZCS). Regres na EZCS je dobrovoľný.	(7) Na prekonanie prekážok stojacich v ceste cezhraničnej spolupráci je potrebné zaviesť nástroj na spoluprácu na úrovni Spoločenstva, ktorý by na území EÚ umožnil zakladať spoločné zväzy, vlastniace štatút právnickej osoby, pod označením „Európske zoskupenie pre cezhraničnú spoluprácu“ (EZCS). Regres na EZCS je dobrovoľný. <u>Existujúce medzištátne dohody o cezhraničnej, medziregionálnej alebo transregionalnej spolupráci medzi obcami, regiónmi a štátmi nebudú týmto nariadením limitované.</u>

Zdôvodnenie:

Legislatívne možnosti existujúcich medzištátnych dohôd o susedskej spolupráci, ako napr. Dohody z Karlsruhe, nesmú byť týmto nariadením limitované.

Odporúčanie 4

(úvodná časť dokumentu 10)

Text navrhnutý Komisiou	Pozmeňovací návrh VR
Členovia sa môžu rozhodnúť zriadiť EZCS buď ako samostatnú právnickú osobu, alebo priradiť jej úlohy jednému z členov.	Členovia sa môžu rozhodnúť zriadiť EZTS buď ako samostatnú právnickú osobu, alebo priradiť jej úlohy jednému <u>alebo niekoľkým zo svojich členov.</u>

Zdôvodnenie

Táto zmena vyplýva z odporúčania 1.

Odporúčanie 5

(úvodná časť dokumentu 11)

Text navrhnutý Komisiou	Pozmeňovací návrh VR
[...] z výhradnej iniciatívy členských štátov a ich regionálnych a miestnych orgánov, bez finančného príspevia Spoločenstva.	[...] z výhradnej iniciatívy členských štátov a (alebo) ich regionálnych a miestnych orgánov, bez finančného príspevia Spoločenstva

Zdôvodnenie

Samotná povaha transeurópskej spolupráce je taká, že by mala byť otvorená aj regiónom a miestnym zastupiteľstvám bez finančného príspevia Spoločenstva.

Odporúčanie 6

článok 1(1)

Text navrhnutý Komisiou	Pozmeňovací návrh VR
Charakter EZCS	Charakter EZCS <u>EZTS</u>
1. Družstevné zoskupenie môže byť zriadené na území obce vo forme Európskeho zoskupenia pre cezhraničnú spoluprácu, ďalej nazývané iba „EZCS“, podľa podmienok a podľa modalít, s ktorými počíta toto nariadenie.	1. Družstevné zoskupenie môže byť zriadené na území obce vo forme Európskeho zoskupenia pre cezhraničnú <u>transeurópsku</u> spoluprácu, ďalej nazývané iba „EZTS“ podľa podmienok a podľa modalít, s ktorými počíta toto nariadenie.

Zdôvodnenie

Táto zmena vyplýva z odporúčania 1.

Odporúčanie 7

Článok 1(3)

Text navrhnutý Komisiou	Pozmeňovací návrh VR
Cieľom EZCS je uľahčiť a podporiť cezhraničnú spoluprácu medzi členskými štátmi, ako aj regionálnymi a miestnymi orgánmi, s cieľom posilnenia hospodárskej, sociálnej a územnej kohézie.	Cieľom EZTS je uľahčiť a podporiť cezhraničnú, <u>nadnárodnú a medziregionálnu spoluprácu (transeurópsku spoluprácu)</u> medzi členskými štátmi, ako aj regionálnymi a miestnymi orgánmi, s cieľom posilnenia hospodárskej, sociálnej a územnej kohézie.

Zdôvodnenie

Táto zmena vyplýva z odporúčania 1.

Odporúčanie 8

článok 2(3)

Text navrhnutý Komisiou	Pozmeňovací návrh VR
Členovia sa môžu rozhodnúť zriadiť EZCS ako samostatnú právnickú osobu, alebo priradiť jej úlohy jednému z členov.	Členovia sa môžu rozhodnúť zriadiť EZTS ako samostatnú právnickú osobu, alebo priradiť jej úlohy jednému <u>alebo viacerým</u> z členov.

Zdôvodnenie

Tieto zmeny nasledujú nadväzujú na odporúčanie 1.

Odporúčanie 9

článok 3 (1)

Text navrhnutý Komisiou	Pozmeňovací návrh VR
EZCS vykonáva úlohy, ktoré mu zveria jeho členovia v súlade s ustanoveniami predmetného nariadenia.	EZCS vykonáva úlohy, ktoré naň s jeho súhlasom prenesú jeho členovia alebo tretie osoby v súlade s ustanoveniami <u>nariadenia</u>

Zdôvodnenie:

Pokiaľ má EZCS v budúcnosti realizovať aj program financovaný Spoločenstvom, je toto rozšírenie nevyhnutné.

Odporúčanie 10

článok 3 (3)

Text navrhnutý Komisiou	Pozmeňovací návrh VR
Zriadenie EZCS neovplyvňuje finančnú zodpovednosť členov a členských štátov za prostriedky Spoločenstva, ani za prostriedky jednotlivých štátov.	Zriadenie EZCS neovplyvňuje finančnú zodpovednosť členov a členských štátov za prostriedky Spoločenstva, a za prostriedky jednotlivých štátov, ani zodpovednosť členských štátov za komunitárne prostriedky. Členským štátom ostáva na výber, či nad EZCS ustanovia prostredníctvom zákona alebo dohody svoj odborný a právny dohľad. Tento dohľad môže byť prenesený na jeden z členských štátov, alebo vykonávaný Spoločenstvom.

Zdôvodnenie:

Je samozrejmosťou, že členské štáty ručia voči svojim národným parlamentom za národné prostriedky, a nemusí to byť spomínané v návrhu nariadenia. Pokiaľ ale by mali členské štáty (a tým vo federatívnych štátoch spolkové krajiny) ručiť aj za prostriedky Spoločenstva, musí byť povolený aj rozsiahly dohľad členských štátov nad EZCS. V opačnom prípade by členské štáty museli vo veľkej miere ručiť za náplne, ktoré sa úplne vymykajú z ich poľa pôsobnosti.

Odporúčanie 11

článok 4(8)

Text navrhnutý Komisiou	Pozmeňovací návrh VR
S dohovorom sú oboznámení všetci členovia a členské štáty.	S dohovorom sú oboznámení všetci členovia, a členské štáty, a Výbor regiónov. Výbor zapíše dohovor do verejného registra všetkých dohovorov transeurópskej spolupráce.

Zdôvodnenie

VR je zaviazaný k transparentnosti v súlade so Zmluvou o ES a považuje sa za „obchod pod jednou strechou“, ktorý musí byť ľahko dostupný ako centrum expertízy tak pre európsku verejnosť, ako aj pre oddelenia Európskej komisie. Ako taký musí tiež prihliadať na to, aby dáta, vzťahujúce sa na regionálne a miestne úrovne – a teda na základné záujmy – mohli byť kedykoľvek zhodnotené.

Odporúčanie 12

článok 5 a podľa potreby v celom dokumente

Text navrhnutý Komisiou	Pozmeňovací návrh VR
Stanovy	<i>Poznámka prekladateľa: návrh mení nemecký termín „Geschäftsordnung“ („Vnútrotný poriadok“) použitý v tomto článku, na „Statuten“ („Stanovy“). Verzia v anglickom jazyku už používa slovo „statutes (stanovy)“, preto sa táto zmena na ňu nevzťahuje.</i>

Zdôvodnenie

Základné princípy, na ktorých sa zakladá zoskupenie, by mali byť uvedené v stanovách. Vnútrotný poriadok na druhej strane riadi vnútrotný chod. Preto nič nebráni tomu, aby malo EZTS aj vnútrotný poriadok, aj stanovy.

Brusel 18. novembra 2004

Predseda
Výboru regiónov
Peter STRAUB

**UZNESENIE VÝBORU REGIÓNOV Z 18. NOVEMBRA PRI PRÍLEŽITOSTI ZAČATIA ROKOVANÍ
S TURECKOM O VSTUPE DO EÚ**

(2005/C 71/12)

VÝBOR REGIÓNOV,

- So zreteľom na Oznámenie nazvané „Odporúčanie Európskej komisie o napredovaní Turecka k pristúpeniu“, ktoré bolo zverejnené Európskou komisiou dňa 6. októbra 2004 (COM (2004) 656 final);
 - So zreteľom na „Pravidelnú správu o napredovaní Turecka k pristúpeniu 2004“ (SEC (2004) 1201);
 - So zreteľom na Deklaráciu z Ankary, ktorú prijali komisia RELEX a Združenie miest a obcí v Turecku (UTM) dňa 11. októbra 2004;
 - So zreteľom na „Stratégiu Výboru regiónov v oblasti vonkajších vzťahov“, ktorá bola prijatá na mimoriadnej schôdzi grémia VR v Haagu, dňa 21. októbra 2004;
- 1) **víta** žiadosť Turecka o členstvo v EÚ rovnako ako žiadosti iných európskych štátov;
 - 2) **Má v úmysle** predostrieť svoje stanovisko k pristúpeniu Turecka z miestneho a regionálneho uhla pohľadu pri vhodnej príležitosti v budúcnosti; a zdôrazňuje, aby Európska komisia prekonzultovala otázku pravidelných správ s Výborom;
 - 3) **Uznáva**, že úsilie vyvinuté pri reformách tureckými úradmi počas posledných rokov pomohlo Turecku splniť kritériá z Kodane a umožnilo prijať rozhodnutie o začatí rokovaní o pristúpení Turecka do EÚ;
 - 4) **Podporuje** tureckú vládu, aby napredovala v jej odvážnych reformách tak, aby čo najskôr dosiahla ich plné zavedenie do praxe trvalo udržateľným a nezvratným spôsobom;
 - 5) **Víta** decentralizačné úsilie, ktoré Turecko podstúpilo a ktoré by malo byť v súlade s princípmi Charty miestnej samosprávy, ako aj prebiehajúcu reformu zákona o miestnej správe z roku 2004, ktorý uznáva existenciu miestnej správy ako najmensej organizačnej jednotky. VR dúfa, že bude náležito uplatňovaný v praxi a zároveň očakáva prijatie podobných opatrení na regionálnej úrovni;

- 6) Očakáva, že balík reformných opatrení verejnej správy vrátane osobitného právneho rámca pre reformu verejného sektora, zákona o osobitnej provinčnej správe ako aj zákon o mestách a obciach bude po náležitých konzultáciách s miestnymi a regionálnymi orgánmi, organizáciami a občianskou spoločnosťou a overení jeho súladu s ústavou v krátkej dobe schválený; zdôrazňuje potrebu zabezpečiť náležité finančné a ľudské zdroje pre relevantné miestne orgány, aby mohli naplno uplatniť reformy, venovať osobitnú pozornosť hospodárskemu a sociálnemu vývoju tureckých znevýhodnených regiónov a poskytnúť zákonný rámec pre politiku regionálneho rozvoja;
- 7) **Zdôrazňuje**, že úspešné zavedenie týchto reforiem by podporilo úsilie Turecka o jeho budúce prijatie do EÚ a preto **silne podporuje** postoj Európskej komisie, podľa ktorej je potrebné vypracovať analýzu dopadu, implementačný plán, rozpočtový a daňový rámec;
- 8) **Víta** trojpilierovú stratégiu navrhnutú Európskou komisiou a zaväzuje sa zohrávať aktívnu úlohu v rámci tretieho piliera zameranú na posilnenie politického, kultúrneho, sociálneho a náboženského dialógu, ktoré ľudí zblížujú. Preto **odporúča** prehĺbenie dialógu medzi VR a tureckými miestnymi orgánmi, stavajúc na predchádzajúcich skúsenostiach VR s predchádzajúcimi kandidátskymi krajinami, ktoré by mali zabezpečiť rešpektovanie miestnej demokracie a zavedenie regionálnej decentralizácie. Na základe rozhodnutia Európskej rady o Turecku VR očakáva, že turecká vláda, rada ministrov a Asociačná rada navrhnú vytvorenie Spoločného poradného výboru medzi tureckými miestnymi a regionálnymi orgánmi a VR;
- 9) **Silne podporuje** Turecko, aby prijalo potrebné kroky na vyriešenie pretrvávajúcich problémov, na ktoré poukazuje Európska komisia vo svojom odporúčaní a osobitne tie, ktoré sa týkajú dodržiavania ľudských práv a užívania základných slobôd; nulovej tolerancie k mučeniu a nedôstojnému zaobchádzaniu; plného využívania práv a slobôd všetkých menšín; rešpektovania všetkých náboženstiev (osobitne sa jedná o otázku rovnoprávneho postavenia všetkých cirkví pred zákonom); nulovej tolerancie k diskriminácii a násiliu voči ženám; dodržiavania štandardov Medzinárodnej organizácie práce (ILO) ohľadne detskej práce;
- 10) Vyzýva tureckú vládu, aby pod záštitou generálneho tajomníka OSN poskytla dôraznú podporu obnovennej snahe na dosiahnutie riešenia cyperského problému v súlade s rezolúciami Spojených národov, *acquis communautaire* a európskymi hodnotami a princípmi
- 11) **Berie na vedomie** výzvy vyjadrené v oznámení Európskej komisie vyplývajúce z vyhladok vstupu Turecka do EÚ, čo sa týka uplatňovania spoločnej poľnohospodárskej politiky, politiky územnej súdržnosti a voľného pohybu pracovníkov;
- 12) **Zdôrazňuje**, že všeobecným cieľom Európskej únie je ďalej sa integrovať smerom k politickej únii spoločných hodnôt a **osobitne pripomína** naliehavosť potreby vytvorenia finančných, hospodárskych a inštitucionálnych podmienok na úspešné pripravenie Únie pre budúce rozširovanie;
- 13) **Upozorňuje** na závery Európskej komisie, kde táto uvádza, že „odporučí zastavenie rokovaní v prípade vážneho a pretrvávajúceho porušovania demokratických slobôd a princípov, dodržiavania ľudských práv a základných slobôd a zásad právneho štátu, na ktorých Únia spočíva“ a **zdôrazňuje** pohľad Komisie v tom zmysle, že rokovanie o pristúpení Turecka je „proces s otvoreným koncom, ktorého výsledok nemožno dopredu zaručiť“;
- 14) **Poveruje** svojho predsedu, so zreteľom na zasadanie Európskej rady v Bruseli dňa 17. decembra, aby predložil toto uznesenie Rade Európskej únie, Európskemu parlamentu, Európskej komisii, Tureckému parlamentu a vláde.

Brusel 18. novembra 2004

Predseda
Výboru regiónov
Peter STRAUB

Stanovisko Výboru regiónov k Oznámeniu Komisie Rade, Európskemu parlamentu, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru Regiiónov vo veci Spájanie Európy veľkou rýchlosťou: národné širokopásmové stratégie

(2005/C 71/13)

VÝBOR REGIÓNOV,

so zreteľom na oznámenie Komisie Rade, Európskemu parlamentu, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov *Spájanie Európy veľkou rýchlosťou: národné širokopásmové stratégie* COM(2004) 369 final,

so zreteľom na rozhodnutie Európskej komisie zo dňa 13. mája 2004 poradiť sa s VR v tejto veci, podľa prvého odseku článku 265 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva,

so zreteľom na rozhodnutie svojho grémia z 20. apríla 2004 poveriť svoju Komisiu pre kultúru a vzdelávanie vypracovaním stanoviska k danej veci,

so zreteľom na Lisabonskú stratégiu vytvoriť z Európskej únie „najkonkurenčnejšiu a dynamickú ekonomiku založenú na vedomostiach vo svete do roku 2010, ktorá bude schopná trvalo udržateľného rastu, s väčším počtom lepších pracovných miest a väčšou sociálnou súdržnosťou“.

so zreteľom na výzvu barcelonského zasadnutia Európskej rady Komisii, aby zostavila akčný plán eEurópa zameraný na „širokú dostupnosť a používanie širokopásmových sietí v celej únii do roku 2005 a rozvoj internetového protokolu IPv6 a bezpečnosť sietí a informácií, aplikácie eVláda, eUčenie, eZdravie a eObchod“⁽¹⁾

so zreteľom na výsledný akčný plán eEurópa 2005 prijatý v máji 2002. Stimulácia používania a vytváranie nových sietí boli novými ústrednými cieľmi schválenými zasadnutím Európskej rady v Seville⁽²⁾. Celkové ciele sú, aby do konca roka 2005 Európa mala moderné on-line verejné služby (e-vláda, e-učenie, e-zdravie) a dynamické prostredie pre elektronické podnikanie e-business, založené na širokej dostupnosti širokopásmového prístupu za konkurenčné ceny a bezpečnú informačnú infraštruktúru.

so zreteľom na predbežný návrh stanoviska Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru *Spájanie Európy veľkou rýchlosťou: neďávny pokrok v sektore elektronických komunikácií* - COM(2004) 61 final⁽³⁾;

so zreteľom na oznámenie Komisie k *Interoperabilnému dodávaniu pan-európskych služieb eVlády verejným správam, podnikom a občanom (IDABC)* COM(2003) 406 final – 2003/0147 (COD);

so zreteľom na svoje stanovisko k *Hodnoteniu programu IDA a druhú fázu programu IDA* (CdR 44/98 fin)⁽⁴⁾;

so zreteľom na svoj návrh stanoviska CdR 257/2004 Rev.2, prijatý dňa 22. septembra 2004 svojou Komisiou pre kultúru a vzdelávanie (spravodajca: **pán Tomáš Štebe**, starosta mesta Mengeš (SI/EPP)),

⁽¹⁾ Barcelonské zasadnutie Európskej rady, závery predsedníctva, odsek 40, <http://europa.eu.int/en/Info/eurocouncil/index.htm>

⁽²⁾ COM (2002) 263 v konečnom znení „Akčný plán eEurópa: Informačná spoločnosť pre všetkých“

⁽³⁾ R/CESE 880/2004 – TEN 189/2004

⁽⁴⁾ Ú.v. C 251 z 10.8.1998, str. 1

Kedže:

1. ambiciózne vysokorýchlostné pripojenie, berúc do úvahy rovnaké práva, nediskriminačná a digitálna príležitosť pre celoeurópsku informačnú infraštruktúru musia hrať hlavnú úlohu pri spájaní celej Európy, členských štátov EÚ a všetkých budúcich európskych kandidátskych štátov, t.j. ich mestské a vidiecke samosprávy, podniky a občany;
2. je veľmi dôležité využiť účinnú a modernú informačnú infraštruktúru pre nové a existujúce podniky, modernizované verejné služby;
3. rovnaké príležitosti informačnej spoločnosti by mali patriť medzi práva európskych občanov, pokiaľ ide o pripojiteľnosť a služby nezávisle od typu používateľa, sociálneho stavu a umiestnenia;
4. informačná infraštruktúra by sa mala chápať a riadiť v spoločnosti takým istým spôsobom ako zásobovanie vodou a elektrickou energiou.

prijal nasledovné stanovisko na svojom 57. plenárnom zasadnutí, ktoré sa konalo dňa 17. a 18. novembra 2004 (schôdza z 18. novembra)

1. Názory Výboru regiónov

technické a obchodné záujmy, a aby boli financované prostredníctvom miestnych, národných a európskych verejných finančných prostriedkov takým istým spôsobom ako (národné) cesty a diaľnice alebo iná základná infraštruktúra;

VÝBOR REGIÓNOV

1.1 **víta** výstižnosť a jasnosť analýzy a záverov prijatých Komisiou v oznámení „Spájanie Európy veľkou rýchlosťou: Národné širokopásmové stratégie“, ktoré sú silne prepojené s predchádzajúcou analýzou a odporúčaniami v dokumente „Spájanie Európy veľkou rýchlosťou: nedávny pokrok v sektore elektronických komunikácií“⁽⁵⁾, a navrhované akcie v dokumente „Akčný plán eEurópa 2005: aktualizácia“;

1.2 **uznáva**, že prínosy širokého pásma hrajú hlavnú úlohu v hospodárstvach a spoločnostiach. Mínnulé skúsenosti významných nárastov vo využívaní a pozdvíhaní širokého pásma sú veľmi povzbudivé. Počet širokopásmových pripojení sa v EÚ-15 v roku 2003 zdvojnásobil. Nadalej však existuje priepasť v porovnaní s plánom eEurópa a jeho cieľmi mimo mestské centrá a inštitúcie a hlavne vo vidieckych a znevýhodnených alebo menej zvýhodňovaných oblastiach;

1.3 **je presvedčený**, že aktualizácia akčného plánu eEurópa a rozšírené vysokorýchlostné národné širokopásmové stratégie pre EÚ-25 by mali stimulovať pokrok smerom k rozvinutejšej, spoľahlivej a bezprostrednej európskej informačnej štruktúre (EII) pre správy, podniky a občany;

1.4 **žiada**, aby stratégie a akcie týkajúce sa informačnej infraštruktúry, najmä oporná výstavba komunikácií - širokopásmové diaľnice v mestách a obciach - a podpora rozvoja eSlužieb infraštruktúry boli vysoko ambiciózne, berúc do úvahy

1.5 **žiada**, aby Komisia pokračovala v trestaní porušovania tichých regulátorov, ktorí nekonajú efektívne alebo nekonajú v rámci primeraného časového rámca proti dominantným sieťam alebo službám, a ktorých správanie brzdí poskytovanie rovnakej príležitosti a účinnú hospodársku súťaž v rámci informačnej infraštruktúry na národnej a miestnej úrovni;

1.6 **víta** Európsku iniciatívu pre rast, schválenú Európskou radou v decembri 2003, ktorá zdôrazňuje príležitosť na využívanie verejných finančných prostriedkov, vrátane štrukturálnych fondov, aby sa zabezpečila široká dostupnosť širokého pásma, ako už bolo navrhované v eEurópe 2005⁽⁶⁾. Nové „projekty s rýchlym štartom“ digitálneho členenia urýchlia poskytovanie širokého pásma v menej zvýhodnených oblastiach, kde sa neuplatňujú komerčné dôvody;

1.7 **podporuje** návrh Komisie štrukturálnych fondov únie na podporu elektronických komunikácií vo vidieckych alebo znevýhodnených mestských oblastiach⁽⁷⁾;

⁽⁵⁾ „Vesmír: nová európska hranica pre rozširovanie únie - akčný plán pre implementovanie európskej vesmírnej politiky“, COM(2003) 673 final a „Spájanie Európy veľkou rýchlosťou: nedávny pokrok v sektore elektronických komunikácií“, COM(2004) 61 final.

⁽⁶⁾ Pozri COM(2003) 65 v konečnom znení „Cesta k ekonomike vedomostí“ a COM(2003) 690 v konečnom znení „Európska iniciatíva pre rast“.

⁽⁷⁾ „Smernice ku kritériám a formám implementácie štrukturálnych fondov pri podpore elektronických komunikácií“, SES(2003) 895 http://europa.eu.int/comm/regional_policy/sources/docoffic/working/doc/telESom_en.pdf

1.8 **žiada**, aby politika informačnej spoločnosti a informačnej infraštruktúry Komisie propagovala a podporovala pokrok v inovačných službách a postupoch, aby sa nahradili zastaralé technológie a zaviedli nové konkurenčné a rozvinuté komerčné a verejné eSlužby pre podniky, občanov a správy;

1.9 **víta** konanie Komisie pri riešení kritických otázok, ktoré bránia transferu správnych skúseností, ako sú právne aspekty procesu opakovaného používania úspešných vývojov, vlastníctvo systémov a ich vzťah s postupmi verejného obstarávania, a postupy pre zavedenie verejno-súkromných partnerstiev ⁽⁸⁾;

1.10 **podporuje** vzdelávanie a povzbudzovanie všeobecnej verejnosti pre nové služby a technológie; široké pásmo by sa malo používať tak, aby prinieslo ľuďom nové a lepšie služby.

1.11 **víta** intervenciu verejnosti pri vytváraní a rozvoji európskej informačnej infraštruktúry v prospech konkurenčnej bázy Európy pre komerčné a veľmi rozšírené verejné služby. eSlužby vytvorené s pomocou verejných finančných prostriedkov by mali hrať dôležitú doplňujúcu úlohu pri komerčných investíciách a zjednodušovať súkromné iniciatívy a podporovať firmy EÚ, aby súperili na celom svete;

1.12 **víta**, že Európska komisia prikladá význam otázke bezpečnej informačnej infraštruktúry a zriadeniu Agentúry pre európsku sieť a informačnú bezpečnosť (ENISA);

1.13 **je zástancom** (pre)definovania širokého pásma podľa ambiciózneho pochopenia informačnej infraštruktúry, ako je načrtnuté v tomto stanovisku. Následne, existujúce aktivity a programy (eEurope, IST, IDA, eTEN,..., a DRM, IPR ⁽⁹⁾) by sa mali adekvátne objasniť, zjednodušiť a predefinovať, ako aj doplniť;

1.14 **si myslí, že** definícia „širokého pásma“ v správe je dobrým východným bodom, konkrétne: „... široký rozsah technológií, ktoré boli vytvorené na podporu dodávania inovačných interaktívnych služieb, vybavený funkciou neustáleho zapnutia, ktoré poskytujú dostatočnú kapacitu širokého pásma, ktorá sa v čase vyvíja, a umožňujú simultánne používanie hlasových aj dátových služieb“;

1.15 **navrhuje**, aby sa do definície širokého pásma, umožňujúceho infraštruktúru a vysokorýchlostnú komunikačnú

sieť, pridali prvky dôležitých nástrojov, technického vybavenia a mechanizmov (servisná platforma pre ovládač EII) na podporu aplikácie eSlužieb pre on-line, bezpečnú a spoľahlivú výmenu údajov v reálnom čase;

1.16 **je zástancom** pridania povinných špecifikácií pre vysokorýchlostné internetové/ širokopásmové pripojenia, ako sú omeškanie, obnova po závade.

1.17 **navrhuje** začatie novej iniciatívy Informačná technológia digitálnej príležitosti (DOIT) pre všetkých, s mimoriadnou pozornosťou venovanou menej rozvinutým oblastiam, aby sa použila informačná infraštruktúra a podporili súčasne alebo zaviedli nové hospodárske aktivity prostredníctvom vzdelávania, propagácie a financovania informačnej infraštruktúry.

1.18 **podporuje** miestne orgány, aby navrhli a zostrojili komunikačné káble, podzemné vedenia pri rekonštrukcii alebo výstavbe ulíc a ciest alebo ich inštalovanie spolu s ostatnou kabelážou a komunálnymi potrubiami (pouličné osvetlenie, elektrické káble) ako dlhodobú investíciu;

1.19 **podporuje** miestne orgány a Európsku komisiu, aby zhodnotila model, kde jediná spoločnosť (alebo miestny orgán alebo orgány) stavia, vlastní a udržiava informačnú infraštruktúru. Poskytovatelia viacerých služieb by potom mohli využívať infraštruktúru na rovnakej báze. Hlavným cieľom tejto stratégie by bolo posilnenie hospodárskej súťaže nákladov a kvality poskytovateľov služieb, tým, že dostanú tie isté, nediskriminačné šance na dosiahnutie svojich odberateľov;

1.20 **je zástancom** zvýšenej hospodárskej súťaže: umožnením jednoduchého a rýchleho získavania potrebných licencií pre infraštruktúru a frekvenčné rozsahy;

1.21 **je zástancom** štandardných a základných aplikácií (spoločné elektronické služby eServices) so spoločnými (kompatibilnými) údajovými modelmi a údajovými atribútmi, napr. GIS, zobrazovacie technológie 3D a VR pre priestorové plánovanie a regeneráciu / riadenie priestoru, nehnuteľností a komunálnej infraštruktúry; distribuované a registrované prístupy do verejných databáz, aktualizácia; služby verejného úradu doma alebo v práci; riadenie dopravy: zápcha, diaľničný poplatok, platenie účtov automatickým bezkontaktným (mobilným) identifikačným číslom;

⁽⁸⁾ Poznámka: Komisia pripravuje Zelenú knihu o verejno-súkromných partnerstvách v Európskej únii

⁽⁹⁾ COM(2004) 261 v konečnom znení *Riadenie autorského práva a súvisiacich práv na internom trhu*.

1.22 **je zástancom** ambicioznejších cieľov EII pre komunikácie / pripojiteľnosť / priechodnosť/ dostupnosť / cenovú dostupnosť:

a) pripojenia optickým vláknom každého európskeho konečného používateľa s minimálnou rýchlosťou 10 Mbps, dvojcennou komunikáciou, s výnimkou prípadov, keď si hospodárna a optimálna komunikácia (geografia, potreby používateľa) vyžiada iné riešenia, napr. (vysokorýchlostné) medené vodiče alebo pevný bezdrôtový prístup (WFA) / satelitný prenos:

25 % - na konci roka 2006;

70 % - na konci roka 2010;

b) širokého pásma a dostupnosti, aby sa zabezpečilo IP telefonovanie pre kočovných používateľov - na konci roka 2006;

c) rozumnej ceny nákladov mesačného širokopásmového pripojenia pri priechodnosti 10 Mbps, s bezpečným internetom a spoľahlivými transakciami, multimediálnym IP „telefonovaním“, digitálnym (multimediálnym) vysielaním TV / rozhlasu (digitálne práva nie sú zahrnuté do ceny) - na konci roka 2006;

1.23 **je zástancom** nasledovných stratégií európskej informačnej infraštruktúry (EII):

a) on-line, hodnoverná, bezpečná, autentická a spoľahlivá výmena multimediálnych údajov a dokumentov na konci roka 2006;

b) distribuovaný, univerzálny, komplexný, hierarchický prístup k údajom a aktualizácia - na konci roka 2007;

c) virtuálne alebo simulované prostredie a prístup k reálnym procesom a kontrola v reálnom čase - na konci roka 2008;

1.24 **je zástancom** platformy služieb EII:

a) (CDR 257/2004 AM.1 Koivisto); interoperability certifikačných a verifikačných systémov používaných v EÚ;

b) aplikácie ePeniaze/ePlatba s veľmi cenovo dostupnými poplatkami za transakcie a správu;

c) aplikácie Telemedicíny (eZdravie), eUčenie;

d) pripojená komunita: telemetria, kontrola procesov, riadenie výstavby a zariadení.

1.25 **je znepokojený**, že najtradičnejšia „telefonická“ komunikácia cez medené dróty sa stáva prekonanou, alebo sa dostáva do veľmi silnej konkurencie (nezväzovanie miestnych slučiek). Národné vlády nevykonávajú nevyhnutnú reštrukturalizáciu a angažujú sa v diskriminačných aktivitách s dôsledkami spomalenia implementácie modernej informačnej infraštruktúry.

2. Odporúčania Výboru regiónov

VÝBOR REGIÓNOV

2.1 **odporúča**, aby Komisia vymohla implementáciu nariadení:

a) dozor a vykonávanie konkurencie zdieľanej infraštruktúry na nediskriminačnej, rovnakej báze pre všetkých operátorov alebo poskytovateľov;

b) NRA (Národný regulačný orgán), aby sa umožnili volby frekvencie pre FWA and zníženie licenčných poplatkov pre menej zvýhodnené oblasti;

2.2 **odporúča**, aby Komisia podporila financovanie EII s nasledovnými orientáciami a prioritami:

a) pre výstavbu potrubí;

b) pre rozvoj platformy služieb;

c) pre kabeláž a zariadenia sietí vo vidieckych a menej zvýhodnených oblasti;

d) NRA, aby sa znížili licenčné poplatky pre menej zvýhodnené oblasti;

2.3 **odporúča**, aby Európska komisia zdôraznila v nadchádzajúcom dokumente o stratégiách vysokorýchlostných komunikácií (EÚ 25 vrátane nových kandidátskych krajín), ktorý sa má vystaviť v októbri 2004, dôležitosť ambicioznych a ďalekosiahlych technologických pokrokov v európskej informačnej štruktúre.

Brusel 18. november 2004

Predseda
Výboru regiónov
Peter STRAUB

Stanovisko Výboru regiónov k Oznámeniu Komisie Rade, Európskemu parlamentu, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov Akčný plán eEurópa: aktualizácia

(2005/C 71/14)

VÝBOR REGIÓNOV,

So zreteľom na Oznámenie Komisie Rade, Európskemu parlamentu, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov o *Akčnom pláne eEurópa 2005: aktualizácia* (COM(2004)380 final),

So zreteľom na rozhodnutie Európskej komisie zo 17. mája 2004, že prerokuje túto tému s Výborom podľa prvého odseku článku 265 Zmluvy zakladajúcej Európske spoločenstvo,

So zreteľom na rozhodnutie svojho grémia z 20. apríla 2004, že nariadi svojej Komisii pre kultúru a vzdelávanie, aby vypracovala stanovisko k tejto téme,

So zreteľom na svoje Stanovisko *eEurópa 2005: informačná spoločnosť pre všetkých* (CdR 136/2002 fin) (¹),

So zreteľom na svoje stanovisko *Úloha eVlády pre budúcnosť Európy*,

So zreteľom na svoj návrh stanoviska CdR 193/2004 Rev.2 schváleného dňa 22. septembra 2004 svojou Komisiou pre kultúru a vzdelávanie, (spravodajca: **pán Risto Ervelä**, predseda miestneho zastupiteľstva Sauvo, predseda regionálneho zastupiteľstva Juhozápadného Fínska (FI/ELDR)

Keďže:

- 1) informačné a komunikačné technológie (ICT) hrajú dôležitú úlohu pri implementácii hospodárskych, sociálnych cieľov a cieľov trvalo udržateľného rozvoja Lisabonskej stratégie,
- 2) za najdôležitejší cieľ musí byť považované vytvorenie sociálne a regionálne spravodlivej Európskej informačnej spoločnosti,

prijal na svojom 57. plenárnom zasadnutí konanom v dňoch 17. a 18. novembra 2004 (schôdzi z 18. novembra) nasledovné stanovisko:

1. Názory Výboru regiónov*Sociálne a regionálne spravodlivá informačná spoločnosť*

VÝBOR REGIÓNOV

1.1 **zdieľa** obavu, znovu zopakovanú v revízii v strede obdobia Akčného plánu eEurópa o účinkoch problémov, spôsobených digitálnymi rozdielmi a **ďakuje** Komisii za to, že urobila zo zavedenia elektroniky a zo sociálnej súdržnosti, pokiaľ ide o regionálne nerovnosti a potenciál poskytovania elektronických služieb s cieľom zlepšiť dostupnosť pre všetkých, novinku v prioritě pri aktualizácii Akčného plánu, ktorý je predmetom tohto stanoviska;

1.2 **cíti**, že regionálne rozdiely v dostupnosti a stanovení ceny širokopásmových služieb sa stali hlavnou prekážkou pre rovnaký prístup a účasť na informačnej spoločnosti a **považuje** za dôležité, aby sa práca Fóra o digitálnych rozdieloch zvolaného na riešenie tohto problému dala čo najskôr do pohybu;

(¹) ÚV C 128, 29.5.2003, s.14

1.3 **poznamenáva**, že Komisiou navrhnuté kroky na urýchlenie e-inklúzie sú primerané ako také, ale **má pochybnosti** o ich efektívnosti za krátku dobu a **myslí si**, že aby bolo možné predísť digitálnej exklúzii, musí sa zaistiť, aspoň nateraz, aby občania mali možnosť prijímať základné služby aj prostredníctvom tradičných kanálov.

IKT a Lisabonská stratégia

VÝBOR REGIÓNOV

1.4 **súhlasí** s Komisiou, že IKT spôsobili možný nárast produktivity a zvýšili príležitosti pre inklúziu, ale **zdôrazňuje**, že napríklad vo verejnej správe bola v tomto ohľade dosiaľ využitá iba malá časť potenciálu nielen vo forme poskytovania elektronických služieb v určitých oblastiach, ale aj vo forme investovania v tých oblastiach, v súlade s legislatívnym rámcom Spoločenstva ohľadom hospodárskej súťaže, kde by mohol byť dopyt nepostačujúci na pritiahnutie komerčných investorov;

1.5 **zistuje**, že opatrenia prezentované v pôvodnom Akčnom pláne a jeho aktualizácii kládli dôraz na rozvoj on-line služieb, hoci používanie IKT na zefektívnenie vlády tiež vyžaduje zmeny v spôsobe práce organizácií a ich vzájomnej spolupráci;

1.6 **podporuje** ten názor Komisie, že po roku 2005 bude politika informačnej spoločnosti EÚ tesnejšie napojená na potreby rozličných oblastí Lisabonskej stratégie, takže okrem hospodárskych a sociálnych cieľov bude venovať väčšiu pozornosť než v súčasnosti vzťahu medzi IKT a trvalo udržateľným rozvojom.

Vplyv na rozširovanie

VÝBOR REGIÓNOV

1.7 **oceňuje** fakt, že Komisia rýchle reagovala na potreby vytvorené rozšírením tým, že aktualizovala Akčný plán eEurópa;

1.8 **zdôrazňuje**, že v dôsledku rozšírenia sa zvýšili rozdiely medzi členskými štátmi a najmä medzi regiónmi, ako boli zamerané indikátormi skúšobného testovania a víta kroky, ktoré navrhuje Komisia na zlepšenie poskytovania informácií o výsledkoch skúšobného testovania;

1.9 **dúfa**, že bude možné využiť osvedčené siete miestnych a regionálnych orgánov, ktoré pokrývajú aj nové členské štáty, najmä v prenose osvedčených skúseností.

Úloha miestnych a regionálnych orgánov pri implementácii Akčného plánu

VÝBOR REGIÓNOV

1.10 **zdôrazňuje** dôležitú a často nezávislú rolu európskych miestnych a regionálnych orgánov pri poskytovaní on-line služieb v oblastiach administratívy, zdravotníctva, kultúry, cestovného ruchu, vzdelávania a odbornej prípravy, a dôležitú úlohu, ktorú hrajú v miestnych a regionálnych projektoch pre rozvoj komunikačných služieb a e-obchodu;

1.11 **myslí si**, že bez značného zapojenia európskych miestnych a regionálnych orgánov nebude možné zaviesť procesy

otvorenej koordinácie na podporu dobrovoľných a multilaterálnych povinností pre prioritu rozmiestnenia on-line služieb.

2. Odporúčania Výboru regiónov

VÝBOR REGIÓNOV

2.1 **dúfa**, že Komisia vysvetlí svoju politiku informačnej spoločnosti publikovaním syntézy pôvodného Akčného plánu eEurópa a jeho aktualizácie;

2.2 **myslí si**, že by sa malo zlepšiť monitorovanie širokopásmovej dostupnosti kvôli lepšiemu zváženiu rozdielnych potrieb užívateľov, pretože širokopásmové služby s najnižšou kapacitou nemôžu prispieť k dosiahnutiu cieľov Akčného plánu pre verejné on-line služby, najmä v najvzdialenejších regiónoch;

2.3 **cíti**, že dostupnosť komunikačných služieb, ktoré sú dôležité pre spoločnosť, nemôže závisieť výlučne iba od toho, či sa súkromný sektor zaujíma o ich rozvoj v určitej oblasti, alebo nie; skôr musí byť verejný sektor schopný v prípade potreby urobiť vlastné kroky na zaistenie toho, aby dostupnosť komunikačných služieb vyhovovala potrebám užívateľov;

2.4 **dúfa**, že zvlášť pri šírení osvedčených praktík sa bude dávať závažné miesto nielen on-line službám, ale aj príkladom toho, ako IKT pomohli zlepšiť kvalitu a produktivitu v tradičných službách a znížili nepotrebnú byrokraciu;

2.5 **podporuje** myšlienku zdokonalenia pan-európskeho rozmeru vo verejných on-line službách, ale **zdôrazňuje**, že poskytovanie každodenných služieb vyžadovaných firmami a jednotlivcami v inom členskom štáte je tiež hlavne na zodpovednosti miestnych a regionálnych orgánov a je ťažké si predstaviť, že by sa efektívny paneurópsky rozmer mohol rozvíjať v tomto ohľade bez tesného zapojenia miestneho a regionálneho sektora;

2.6 **navrhuje**, aby sa vypracovala podrobnejšia správa o dôvodoch, prečo dopyt po on-line službách v Európe nezodpovedá ponuke;

2.7 **zdôrazňuje**, že všetkým stranám zodpovedným za rozvoj on-line zdravotníckych služieb by mala byť daná príležitosť zúčastniť sa na vypracovaní štátnych a regionálnych cestovných máp pre e-zdravie;

2.8 **vyjadruje** nádej, že interoperabilitu v oblasti e-vzdelávania, tak ako sa jej domáha Akčný plán, možno zvýšiť napríklad zriadením kritérií kvality e-vzdelávania pre rôzne typy vzdelávania a odbornej prípravy;

2.9 **považuje za dôležité**, aby Komisia čo najskôr uskutočnila analýzu trhu pre elektronické podpisy a ich interoperabilitu, ktorá berie do úvahy aj iné aplikácie ako kvalifikované certifikáty, a aby sa takýmto spôsobom dal zvláštny dôraz na paneurópske služby

2.10 **žiada**, aby Komisia urobila kroky na zaistenie toho, aby fakt, že technika uľahčuje používanie elektronických podpisov, nevedol k takej situácii, kde najmä vo verejnom sektore sa ich používanie vyžaduje aj vtedy, ak nie sú potrebné, alebo ak sú nevhodné z hľadiska kvality bezpečnosti služby;

2.11 **poukazuje na to**, že okrem postupov s e-podpisom zamýšľaným pre užívateľov služieb, je prinajmenšom rovnako dôležité vyvinúť používanie e-podpisu zaručujúci občanovi absolútnu istotu, že správa, ktorú dostane od verejného úradu alebo z podniku, vychádza z toho zdroja, z ktorého naozaj má vychádzať;

2.12 **schvaľuje** plán Komisie pre mobilné platby a **zdôrazňuje**, že keďže e-Európa je pokrokový mobilný trh,

mobilné platby môžu pomôcť v niekoľkých nasledujúcich rokoch viesť k dosiahnutiu lisabonských cieľov;

2.13 **poznamenáva**, že príspevok Komisie k rozvoju rámca pre rozvoj digitálnych práv a privítanie zúčastnených subjektov, aby sa pripojili k diskusií, je potrebný a že majitelia digitálnych práv budú povzbudení, aby súhlasili so stupňom interoperability;

2.14 srdečne **víta** plán Komisie na zriadenie databázy osvedčených praktík malých a stredných podnikov vzhľadom na e-obchod a **dúfa**, že miestne a regionálne európske orgány, ktoré pracujú v tesnej spolupráci s malými a strednými podnikmi, budú tiež schopné hrať plnú úlohu pri rozvoji a využití databázy;

2.15 **žiada** Komisiu, aby rozšírila rozsah usmernení k viacplatformným prístupom, ktoré by zahŕňali kanály tradičných služieb, okrem on-line služieb, aby sa tak zmiernili problémy spojené s digitálnymi rozdielmi;

2.16 **myslí si**, že údaje z orientačného testovania poskytnuté navrhovaným informačným servisom eEurópy by mali umožniť porovnanie výkonu nielen členských štátov, ale aj regiónov, pretože rozdiely medzi regiónmi sú veľké a informácie o nedostatkoch regiónu by umožnili regionálnym subjektom s rozhodujúcou právomocou sústrediť sa na ich odstránenie.

Brusel 18. november 2004

Predseda
Výboru regiónov
Peter STRAUB

Stanovisko Výboru regiónov k Zelenej knihe o rovnoprávnosti a nediskriminácii v rozšírenej Európskej únii

(2005/C 71/15)

VÝBOR REGIÓNOV,

so zreteľom na Zelenú knihu o rovnoprávnosti a nediskriminácii v rozšírenej Európskej únii COM(2004) 379 final,**so zreteľom na** rozhodnutie svojho grémia zo dňa 1. júla 2003 nariadiť Komisii pre hospodársku a sociálnu politiku, aby vypracovala stanovisko v danej veci, podľa piateho odstavca článku 265 Zmluvy zakladajúcej Európske spoločenstvo,**so zreteľom na** svoje stanovisko o rovnoprávnom zaobchádzaní (CdR 513/99fin) ⁽¹⁾,**so zreteľom na** svoje stanovisko o implementácii princípu rovnakého zaobchádzania medzi mužmi a ženami v prístupe k tovarom a službám a ich dodávaní (CdR 19/2004) ⁽²⁾**so zreteľom na** svoj návrh stanoviska (CdR 241/2004 rev.1) prijatý dňa 4. októbra 2004 Komisiou pre hospodársku a sociálnu politiku (spravodajca: **člen mestskej rady Peter Moore**, mestská rada mesta Sheffield (UK/ELDR)),**na svojom 57. plenárnom zasadnutí zo dňa 17. a 18. novembra 2004 (schôdzi z 18. novembra) jednomyselne prijal nasledovné stanovisko****1. Poznámky**

VÝBOR REGIÓNOV

(I) *Zhostenie sa náročnej úlohy rozširovania*

1.1 **víta** názor Komisie, že rozšírenie by sa malo použiť ako iniciatíva pre všetky členské štáty, aby zintenzívnili svoje snahy pri riešení náročných úloh, ktorým čelia menšiny, a jej uznanie, že sa to týka hlavne Rómov;

1.2 **súhlasí s tým**, že prístup založený na právach vzhľadom na také oblasti, ako sú postihnutie, vek a sexuálna orientácia, ako sa odráža v antidiskriminačnej politike EÚ, je naďalej v niektorých členských štátoch relatívne novým konceptom pre verejné orgány a mimovládne organizácie;

1.3 **ľutuje**, že za absencie pozmeňovacieho návrhu k článku 13 Zmluvy o ES si prijatie komunitárnej legislatívy v tejto oblasti naďalej vyžaduje jednomyselnú dohodu;

(II) *Implementácia nediskriminácie do práva a praxe*

1.4 **odsudzuje** objavenie sa hierarchie ochrany medzi rôznymi skupinami, ktorú zastrešuje článok 13. Rozdiely zostávajú vo vecnom rámci ako aj v donucovacom mechanizme pre rôzne typy diskriminácie - účinný prístup k antidiskriminácii si vyžaduje lepšiu kvalitu v dostupnej úrovni a zlepšenie konzistentnosti zákona v danom ohľade. Výbor regiónov (VR) tiež

pripomína Komisii, že jej ostáva dokončiť obsiahlejší rámec politiky EÚ vzhľadom na postihnutie, vek, sexuálnu orientáciu, náboženstvo a vieru. Napríklad, VR uznáva, že ľudia s postihnutiami často čelia diskriminácii vo forme nedostupnej verejnej dopravy, vybudovaného prostredia a nedostupného informačného/komunikačného prostredia. Komisia neuverejnila žiadne oznámenia špecificky a výhradne o otázkach sexuálnej orientácie v práve a politike EÚ, napriek tomu sú tieto otázky jasne zastrešené článkom 13 Zmluvy;

1.5 **domnieva sa**, že nedostatočná inštitucionálna podpora pre jednotlivé strany súdneho sporu, kde individuálny súdny spor zostáva naďalej prvotným mechanizmom pre vynuovenie, vážne redukuje efektívnosť práva. Jednotlivci narážajú na ťažkosti pri získavaní dôkazov, pri nedostatočnej ochrane pred prenasledovaním a následné finančné ťažkosti pri plnení trov súdneho sporu;

1.6 **verí**, že zatiaľ čo „mäkké legislatívne“ a nelegislatívne kroky môžu mať nejaký dopad (opatrenia ako memorandá, rezolúcie, vyhlásenia, atď.), tieto majú tendenciu byť efektívnejšie, keď stavajú na už existujúcom a záväznom komunitárnom práve. Príkladom by mohol byť obmedzený úspech smerníc Komisie pre zamestnávanie postihnutých ľudí (bez posilnenia komunitárnym právom) vo vzťahu k národným právnym vývojom;

⁽¹⁾ Ú.v. C 226 z 8.8.2000, s. 1⁽²⁾ Ú.v. C 121 z 30.4.2004, s. 25

(III) Zlepšovanie zberu údajov, monitorovanie a analýza

1.7 **domnieva sa**, že systematický zber údajov a informácií poskytne EÚ lepší prehľad miesta a výskytu diskriminácie, lepšie vytváranie stratégií a metód pre zlepšovanie porovnateľnosti, objektivity, konzistencie a spoľahlivosti údajov na úrovni Spoločenstva, lepšieho zhodnotenia dopadu politiky a financovania a zvýšenej spolupráce s národnými univerzitnými výskumnými strediskami, mimovládnyimi organizáciami a skupinami/strediskami vplyvných lobby. Miestne a regionálne orgány už hrajú kľúčovú úlohu v existujúcom zbere údajov a analýzach informácií.

(IV) Úplné využívanie financovania EÚ

1.8 **poznámenáva**, že napriek dopadu a rozsahu svojich projektov, menšie mimovládne organizácie a lokálne organizácie niekedy nedokážu získať prístup k financovaniu EÚ, zväčša v dôsledku nadmernej komplexnej byrokracie; **verí**, že malé miestne a regionálne organizácie považujú takmer za nemožné, aby pokračovali vo svojej práci bez financovania;

(V) Posilňovanie spolupráce so zainteresovanými stranami

1.9 **víta** uznanie kľúčovej úlohy miestnych a regionálnych orgánov v Zelenej knihe, pokiaľ ide o rovnoprávnosť a nediskrimináciu v rozšírenej Európskej únii; nakoľko by mali vedúci zamestnávateľia, miestne a regionálne orgány pri výkone svojich funkcií zvažovať **pozitívne konanie** pri riadnom zohľadňovaní: a) potreby eliminovať diskrimináciu podľa smerníc; b) potreby eliminovať obťažovanie, ktoré je nezákonné; a c) potreby propagovať rovnosť príležitosti medzi osobami zo skupín článku 13 a inými ľuďmi;

(VI) Zabezpečovanie komplementárnosti s ostatnými oblasťami politiky EÚ

1.10 **domnieva sa**, že začlenenie Charty základných práv zvýrazní oblasti diskriminácie, ktoré nie sú zastrešené existujúcou legislatívou;

1.11 **pýta sa**, či sa integrovanie v určitých politických oblastiach dostatočne riešilo, a či sú samotné určité iniciatívy práva a politiky konzistentné s logikou antidiskriminačnej legislatívy a krokmi, ktoré sa podnikajú pod záštitou článku 13;

1.12 **poznámenáva**, že hoci vzájomné uznávanie kvalifikácií získaných v EÚ bolo posilnené, neexistuje žiadna dohoda týkajúca sa kvalifikácií získaných štátnymi príslušníkmi tretej krajiny v EÚ, alebo kvalifikácií získaných v krajinách mimo EÚ, bez ohľadu na národnosť osoby, ktorá tieto kvalifikácie získala;

1.13 **ľutuje** nepresné a stereotypné zobrazenia rôznych skupín článku 13, ktoré viedli k pokračujúcemu narušovaniu dôstojnosti a verejného vnímania určitých skupín vo verejnom živote, politickej rétorike, médiách a reklame. To podkopáva princíp rovnakého zaobchádzania.

1.14 **víta** smernicu 2003/109/ES prijatú v januári 2004, ktorá udelila štátnym príslušníkom tretej krajiny, ktorí mali legálne trvalé bydlisko v členských štátoch 5 rokov, právne postavenie porovnateľné s postavením občanov členských štátov, aby sa doplnila smernica o rasovej rovnoprávnosti. Avšak, aby sa riešila otázka prístupu k národnosti alebo štátnej príslušnosti alebo hlasovacím právam, smernica sa musí lepšie vysvetliť.

2. Odporúčania

VÝBOR REGIÓNOV

(I) Splnenie výzvy rozšírenia

2.1 **domáha sa** špecifického pridelovania financovania, a toho, aby boli špecifické súčasti akčného plánu zamerané na rómske projekty;

2.2 **domáha sa** väčších diskusií, debát a vzdelávacích fór medzi všetkými členskými štátmi o otázke sociálnej štátnej príslušnosti, diskriminácie a základných ľudských a sociálnych právach, a vytvorení poradných a monitorovacích procesov na národnej úrovni kvôli krokom v boji proti diskriminácii vo všetkých oblastiach zastrešených v článku 13;

(II) Zavádzanie nediskriminácie do práva a praxe

2.3 odvolávajúc sa na svoje predchádzajúce rozhodnutie, **dáva pokyn** súčasnému generálnemu tajomníkovi, aby zhodnotil personálnu politiku a zamestnanecký profil generálneho sekretariátu s ohľadom na jeho súlad s novou legislatívou, a podal správu grémiu a komisii v lehote do šiestich mesiacov; aby objednal a zverejnil príručku (vademékum) osvedčenej antidiskriminačnej praxe pre miestne orgány ako zamestnávateľov, ktorá bude obsahovať príklady iniciatív z každého členského štátu pokrývajúce všetkých šesť oblastí pre diskrimináciu uvedených v článku 13 ES;

2.4 **domáha sa**, aby bola súhrnná legislatíva o tovare a službách rozšírená na všetky oblasti zastrešené v článku 13; špecificky sa domáha väčšej ochrany poskytovanej pred diskrimináciou na základe veku, postihnutia, pohlavia, náboženstva alebo viery a sexuálnej orientácie;

2.5 **domáha sa**, aby Komisia pracovala s členskými štátmi s cieľom zabezpečiť adekvátne, efektívne, úmerné a odradzujúce sankcie a postupy proti porušeniam povinností podľa smerníc, a urýchliť ich transpozíciu do národného práva;

2.6 **volá po** väčšej inštitucionálnej podpore pre jednotlivcov požadujúcich zadosťučinenie pre všetky skupiny z článku 13; organizácie s legitímnym záujmom by mali byť schopné začať proces posilnenia v mene alebo na podporu individuálnych navrhovateľov, so súhlasom daného jednotlivca; kde je potvrdený predpoklad diskriminácie (t.j. skutočnosti, z ktorých sa dá predpokladať, že došlo k priamej alebo nepriamej diskriminácii), dôkazné bremeno by mal vždy niesť odporca; akékoľvek nepriaznivé zaobchádzanie alebo dôsledky ako reakcia na sťažnosť by mali byť zakázané;

(III) *Zlepšovanie zberu údajov, monitorovania a analýzy*

2.7 **domáha sa** zvýšenej spolupráce s členskými štátmi a národnými orgánmi, aby sa zlepšili mechanizmy monitorovania a podávania správ;

(IV) *Úplné využívanie financovania z EÚ*

2.8 **domáha sa**, aby sa Komisia v spolupráci s nevládnymi organizáciami financovanými EÚ na európskej úrovni snažila o kreatívne metódy umožnenia prístupu malých nevládných organizácií k menším úrovniam financovania;

(V) *Posilňovanie spolupráce so zainteresovanými stranami*

2.9 **zaväzuje** VR k vytvoreniu antidiskriminačnej agendy EÚ a domnieva sa, že jeho angažovanie sa vo vytváraní, pláno-

vaní a zavádzaní tejto agendy by malo byť ďalej propagované u všetkých zainteresovaných strán;

2.10 **žiada**, aby bol VR samozrejme prizvaný na konferencie a semináre EÚ, ktoré sa zaoberajú rovnoprávnosťou a nediskrimináciou a hlavne otázkami diskriminácie Rómov;

2.11 **domáha sa** väčšej konzultácie so zástupcami z občianskej spoločnosti počas procesu implementácie;

2.12 **domáha sa**, aby všetky inštitúcie EÚ lepšie odrážali literu a ducha antidiskriminačných smerníc prostredníctvom: a) súhrnných politík rovnosti, s ohľadom na nábor, zamestnanosť a služby; (b) politických členov a útvarov orgánov EÚ, ktoré by mali byť vyrovnané s ohľadom na skupiny článku 13;

(VI) *Zabezpečovanie komplementárnosti s ostatnými oblasťami politiky EÚ*

2.13 **vyzýva** Komisiu, aby naznačila, ako plánuje integrovať skupiny zastrešené Chartou základných práv do existujúcich smerníc o nediskriminácii, za predpokladu, že sa začlenia do novej Zmluvy;

2.14 **odporúča**, že pre dosiahnutie rovnoprávnosti ako hlavného prúdu musí existovať mechanizmus, aby sa zabezpečilo, že otázkam a princípom rovnoprávnosti sa dostane riadnej pozornosti pri vytváraní, správe a hodnotení všetkých politík;

2.15 **odporúča**, aby Komisia úzko pracovala s VR, aby pomohla miestnym a regionálnym orgánom vypracovať akčné plány rovnoprávnosti a predkladá správy o krokoch prijatých pre príslušné orgány pre rovnoprávnosť v členských štátoch;

Brusel 18. novembra 2004

Predseda
Výboru regiónov
Peter STRAUB